

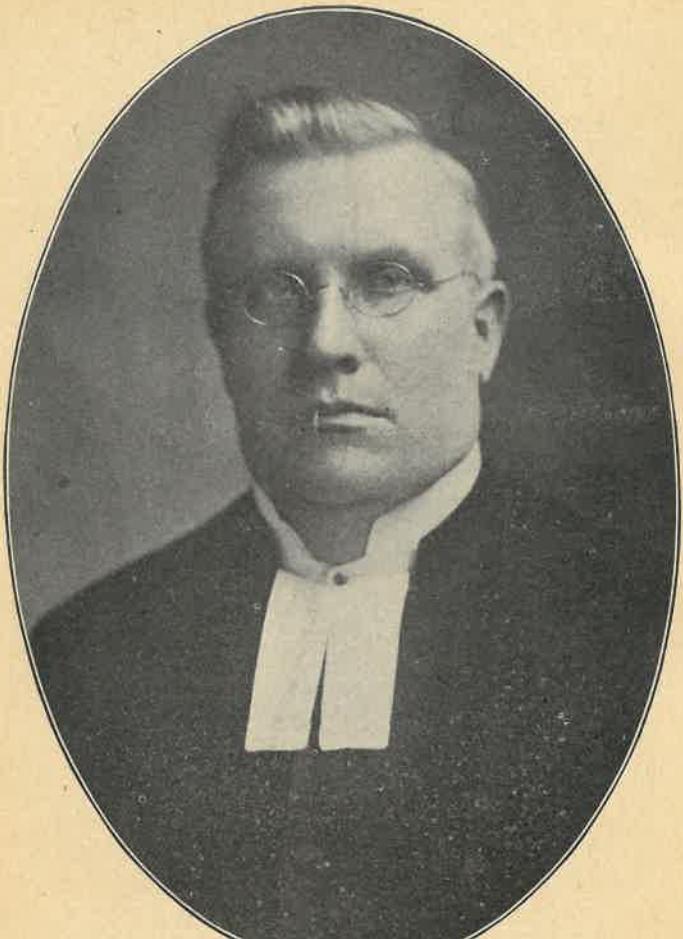
Ev. Luth. Kansalliskirkkouan

KALENTERI

vuodelle

1909

21
K

Past. M. Kiwi, Kalenterin toimittaja.

Kansalliskirkkoonman

K a l e n t e r i

muodelle

1 9 0 9 .

Toimittanut pastori M. Kiwi.

6010

Alkulause.

Tähän asti on Herrä auttanut meitä. 1 Sam. 7:12. Kymmenen vuotta on kulunut sitä kun ensikerran kokoontuimat toisessa paikassa olevalla kuwalla esitetyt henkilöt alustelemaan pohjakerrosta Suom. Ew. Luth. Kansalliskirkolle Amerikassa.

Kymmenen vuotta! — — niin, tuo on äkkipikaa ajatella mitättömän pieni aika ajan ketjuissa, mutta paljon on silläkin ajalla oppimista ja kokemusta elämästä. Niin on ollut Kansalliskirkollakin. Mutta silti on Herrä ollut tähän asti auttajamme, ja sitä uskomme Hänен vieläkin olewan.

Tämäkin teos, kalenteri, joka ilmestyy nyt kymmenen kirkolliskirkouksen päätoisen mukaan, tullee taas, ehkä waatinattomana kuitenkin toivowana lisäämään toimirkautta Herran ihwäiniossa, tuoden monen todistajan neuvoja ja opetuksia siirtokansamme koteihin Amerikassa.

Mielestäni onkin kalenterimme nyt monipuolisempi kuin viimekerralla, vaan siihen on ollut syytä nyt useamman avustus kuin oli viimeisessä. Myönnettävä kuitenkin on, etä tässäkin teoksessa lähinnä paljo puutteli-juutta, kuten kaikissa ihmisteoissa; etenkin lähinnä joissakin elämäkertakirjeissä wähemmin arvokasta sisältöä, siihen toivoon nähdyn kuin allekirjoittaneella oli ehdottaa esseen-

New York Mills, Minn.,

Nuden kotimaan kirjapainosja 1908.

elämäkerrallisia kirjoitusttaa. Mutta en sitä ole tahtonut jättää niitäkään ottamatta, vaan olen sitä mieltä, että jokainen kertoja itse vastaa niistä ja tekee samalla wotawansa kalenterin Lewittämiseksi, ja siten korvaa sen wauksen mitä muuten siälstöön nähdyn löytyy. Kuitenkin löytyy kalenterissämme arwokaitakin elämäkerroja, y. m. kirjoitusttaa.

Niehenä siälstöön on kuitenkin pääpiirteissään Herran Jeesuksen tutuksi tekeminen kaikille luolioilleen, ja samalla yleinen Kristuksen seurakunnan kasvaminen kannanme keskuudesta.

Että Herra on tähän asti auttanut meitä, uskaltaa kansalliskirkko tähän apuun turvaten vastaakin toivoa jamaa, ja siinä toivossa laekka tämänkin kalenterin kansamme käteen sieluumme autuudeksi ja Jumalamme tunnaksi.

Käpin puoli wain on se, että kalenterin walmistus taaskin jää kowin myöhäiseksi käsitkirjoitusten ja aijottuin kuwain puutteessa.

Jloista Joulua Herrassa ja armorikasta iuttaa vuotta toivotan kaikille Herran omille! Ps. 100: 118.

M. Kiwi.

1	P	Unden vuoden p.	17	S	2 s. Loppiaisesta
2	L	Napeli, Set	18	M	Laura
3	S	S. jälk. und. w. p.	19	T	Heikki
4	M	Ruut	20	K	Fabian
5	T	Lea	21	T	Aune
6	K	Loppiainen	22	P	Fridolf
7	T	Aukusti	23	L	Meri
8	P	Gunnar	24	S	3 s. Loppiaisesta
9	L	Weikko	25	M	Vaivali
10	S	1 s. Loppiaisesta	26	T	Polykarpus
11	M	Oswald	27	K	Wiljo
12	T	Toini	28	T	Kaarlo
13	K	Nuutti	29	P	Walter
14	T	Heelits	30	L	Gunilla
15	P	Siiviä	31	S	4 s. Loppiaisesta
16	L	Ismari			

Herran laupeudesta se on, ettemme rätki hukkuneet. Jer. walit. w. 3: 22. Sinä, Jumala, olet armollinen, laupias, pitkämieslinen suuresta hywydestä. Jon. 4: 2. Mitä siis oli enämpi minun wiinimäesseni tekemistä, jota en minä hänenjä tehnyt ole? Esi. 5: 4. Lukelaat meidän Herran Kristuksen pitkämeliyys teidän autuudeksenne. 2 Piet. 3: 15.

Kel mikuu

1 M Bertta
2 T Mar. kirk. t.
3 K Hugo
4 T Ansgarius
5 P Agda
6 L Dorotea

7 S Kyyttelinpäivä
8 M Laina
9 T Naima
10 K Elina
11 T Eustrofhyne
12 P Elma
13 L Sulo

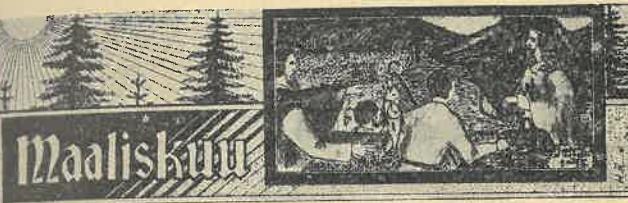
14 S Seksages.

Joska he taitavaiset olisivat. 5 Mos. 32: 29. Jumalan autuus on lähetetty pakanoille. Ap. 2. 28: 28. Minä jaarnaan sinun nimeäsi welsjenni. Pj. 22: 23. Te olette minun hystämäni. Joh. 15: 15. Jokainen tekkee minun Isäni tahdon, hän on minun welsjenni ja sisareni ja äitiini. Matt. 12: 50. Joka tekkee Jumalan tahdon, se pyshy ijan kaikilisesti. Johan. 2: 17.

15 M Sipri
16 T Julia
17 K Waino
18 T Thyra
19 P Kauppo, Tritjof
20 L Hulda

21 S Laskiaissunnuntai
22 M Tuulikki
23 T Tertullianus
24 K Mattias
25 T Vilatoria
26 P Nestor
27 L Torsti

28 S 1 Rukouspäivä

1 M Alpo	17 K Kerttu
2 T Hanni	18 T Edward
3 K Kauko	19 P Jooseppi
4 T Adrian	20 L Saakkima
5 P Laila	
6 L Ruudolf	21 S Puolip. sunnunt.
7 S 2. f. Paastosta	22 M Vihtori
8 M Wilppu	23 T Afjeli
9 T Edwin	24 K Gabriel
10 K Aura	25 T Marian ilm. p.
11 T Kalerivo	26 P Immanuel
12 P Gregorius	27 L Soini
13 L Ernesti	28 S 5 sunnunt. Paast.
14 S 3. f. Paastosta	29 M Jonas
15 M Risto	30 T Usko
16 T Herbert	31 K Irma

Se on Jumalan thö, että te uskotte sen päälle, jonka hän lähetti. Joh. 6: 29. Kärsivällisyys on teille tarpeellinen, tehdäksenne Jumalan tahtoa, että te lupaauksen saisitte. Hebr. 10: 36. Kiittäkäät kaikein edessä, sillä se on Jumalan tahti. 1 Thees. 5: 18. Minä etsitään niiltä, jotka ei kihyneet minua. Ef. 65: 1. Jokainen, joka anoo, hän saa. Matt. 7: 8.

Bublikuu

- 1 T Saarald
- 2 P Pellerwo
- 3 L Ferdinand
- 4 S Palmsunnuntai
- 5 M Irene
- 6 T Wilho
- 7 K Ullan
- 8 T Suoma
- 9 P Pitkäperjantai
- 10 L Hefekiel
- 11 S Pääsiäispäivä
- 12 M 2 pääsiäispäivä.
- 13 T Tellerwo, Etel
- 14 K Tiburtius
- 15 T Linda

Pankaat teidän paha menonne pois minun silmäini edestä! Ef. 1: 16. Autuaat oват ne, joidenka wääryydet oвать anteeksi annetut. Rom. 4: 7. Hän meille synnit anteeksi antaa ja puhdistaa meitä laikesta wääryydestä. 1 Joh. 1: 9. Ihmisen Poika tuli etsimään ja vapautta maan sitä, kuin lădonnut oli. Luuk. 19: 10. Palvelkaat Herraa ilolla. Ps. 100: 2.

Coukokuu

- 16 P Jalo.
- 17 L Elias
- 18 S 1 s. Pääs. jälk.
- 19 M Bernhard
- 20 T Amalia
- 21 K Anjelmi
- 22 T Alina
- 23 P Yrjö
- 24 L Albert
- 25 S 2 sunn. Pääs. jälk.
- 26 M Teresia
- 27 T Engelbrett
- 28 K Tuure
- 29 T Tyko
- 30 P Mirjam

- 1 L Wappu
- 2 S 3 s. Pääs. jälk.
- 3 M Ristinpäivä
- 4 T Noosa
- 5 K Jenny
- 6 T Alexandra
- 7 P Helmi
- 8 L Aake
- 9 S 2 Nukonspätvä
- 10 M Aino
- 11 T Osmo
- 12 K Lotta
- 13 T Floora
- 14 P Eedit
- 15 L Sofia
- 16 S Nukonsunnuntai
- 17 M Rebekka
- 18 T Erffi
- 19 K Emilia
- 20 T Helatorstai
- 21 P Konstantinus
- 22 L Hemminki
- 23 S 6 s. Pääs. jälk.
- 24 M Alarik
- 25 T Urpo
- 26 K Wilhelmina
- 27 T Ingeborg
- 28 P Alma
- 29 L Diva
- 30 S Helluntaipäivä
- 31 M 2 Helluntaipäivä

Ku^oja synni on suureksi tuttu, sinä on armo ylönpästiже si tulku. Rom. 5: 20. Luuleklos Raikkiwaltiaalle kelpaavan, ettäks sinis luet hurskaaffi? Job. 22: 3. Raikki oвать he synitiä tehneet ja ei heillä ole mitään kerskattavaa Jumalan edessä. Rom. 3: 23. Ku^ofa on minulle istatfin ennen antamit, että minä sen hänelle maksaisin. Job. 41: 2.

Kesäkuu

1 T Nikodemus	16 K Juština
2 K Venla	17 T Urho
3 T Viola	18 P Tapiö
4 P Toimo	19 L Siiri
5 L Bonifacius	
6 S Pyh. Kolm. pääivä	20 S 2 J. Kolm. pääiv.
7 M Roobert	21 M Ahti
8 T Salomon	22 T Paulina
9 K Enjio	23 K Adolf
10 T Swante	24 T Johannes kast. p.
11 P Impi, Hjördis	25 P Ilmo
12 L Esfo	26 L Jeremias
13 S 1 J. Kolm. pääiv.	27 S 3 J. Kolm. pääiv.
14 M Eelis	28 M Leo
15 T Wieno	29 T Pietari
	30 K Päiviö

Jloista antajata Jumala rakaistaa. 2 Kor. 9: 7. Kaikki mitä tulee sinun etees tehtäväksi, se tee woimas jälkeen. Saarn. 9: 10. Ei meille, Herrä, vaan sinun nimelles anna tunnia. Pj. 115: 1. Minä suren juuresti, että minun kanjani tytär niin turmeltu on. Jer. 8: 21. Minun sydämeni halkee laupiudesta hänen kohtaansa, että minä kaiketi armahdan häntä. Jer. 31: 20.

1 T Aaro	16 P Reino
2 P Linnea	17 L Osjan
3 L Arwo	18 S 6 J. Kolm. pääiv.
4 S 4 J. Kolm. pääiv.	19 M Saara
5 M Unto	20 T Margareeta
6 T Ejaias	21 K Johanna
7 K Klaus	22 T Magdaleena
8 T Turo	23 P Olga
9 P Ilta	24 L Kirsti
10 L Saima	25 S 7 J. Kolm. pääiv.
11 S 5 J. Kolm. pääiv.	26 M Martta
12 M Herman	27 T 7 unikeko
13 T Joel	28 K Haakon
14 K Altiisa	29 T Olawi
15 T Rauni	30 P Griifka
	31 L Helena

Katso alas taiwaasta ja näe ja etsi sitä wiinipuuta. Pj. 80: 15. Sinun armos on hyvä, pelasta minua. Pj. 109: 21. Me olemme kaikki hänen täydellishydestän-jä jaaneet ja armon armosta. Joh. 1: 16. Änenkä minä lähetän, kuuka tahtoo olla meidän sananlaattajamme? Es. 6: 8. Mutta minä sanoin: tässä minä olen, lähetä mi-nua! Es. 6: 8.

Elekum

1 S 3 Nukouspäivä	17 T Werner
2 M Holger	18 K Lemmitthy
3 T Weera	19 T Maunu
4 K Maria	20 P Samuli
5 T Salme, Gurli	21 L Sulho, Sven
6 P Silstus	22 S 11 f. Kolm. päiv.
7 L Lahja	23 M Signe
8 S 9 f. Kolm. päiv.	24 T Pärttysi
9 M Natalia	25 K Loviija
10 T Lauri	26 T Ilma
11 K Susanna	27 P Rolf
12 T Klaara	28 L Augustinus
13 P Alfonso	29 S 12 f. Kolm. päiv.
14 L Svea	30 M Eemil
15 S 10 f. Kolm. päiv.	31 T Arvi
16 M Brynolf	

Rauhan Jumala pyhittäköön teitä. Kokonansja. 1 Thesi. 5: 23. Nämkin hänen on, niin olemme me myös tätä maailmaa. 1 Joh. 4: 17. Teille on lahjaksi antettu Kristuksen puolesta, ei ainoastaan että te hänen päällensä uskoitte, mutta myös kärpitte hänen tähtenjä. Fil. 1: 29. Sinun laupenteesi on parempi kuin elämä. Ps. 63: 4. Hänen on kaikekin edestä kuollut. 2 Kor. 5: 15.

1 K Gottfrid	16 T Mielikki
2 T Toora	17 P Elisabet
3 P Serafina	18 L Thyne
4 L Mooses	19 S 15 f. Kolm. päiv.
5 S 13 f. Kolm. päiv.	20 M Augusta
6 M Safari	21 T Matteus
7 T Regina	22 K Mauri
8 K Taimi, Göta	23 T Tefla
9 T Evert	24 P Ulvar
10 P Kalema	25 L Küllerwo
11 L Dagny	26 S 16 f. Kolm. päiv.
12 S 14 f. Kolm. päiv.	27 M Raino
13 M Torma	28 T Lennart
14 T Tida	29 K Mikael
15 K Runo	30 T Selge

Joka teidän seassanne tahtoo suurin olla, ja olfoon teidän palvelissanne. Mark. 10: 43. - Hänessä meillä on lunastus hänen werensä kautta. Ef. 1: 7. Niin me rufoilemme siis Kristuksen puolesta, että te Jumalan kanssa sivistet. 2 Kor. 5: 20. Jeesuksen Kristuksen hänen Pielänsa weri puhdistaa meitä kaikesta syvistä. 1 Joh. 1: 7. Valvoaat ja rukoillaat. Matt. 26: 41.

Lokakuu

1 P Ragnar	17 S 19 j. Kolm. pääv.
2 L Ludwikt	18 M Alexei
3 S Mikkelinpäivä	19 T Uljas
4 M Frans	20 K Kasper
5 T Jukkeri	21 T Birger
6 K Bruno	22 P Irja
7 T Birgitta	23 L Semerin
8 P Hilja	24 S 4 Nukkospäivä
9 Q Jolana	25 M Hilda
10 S 18 j. Kolm. pääv.	26 T Amanda
11 M Otso, Björn	27 K Sellini
12 T Walfrid	28 T Simo
13 K Ebba	29 P Alfred
14 T Elsa	30 L Kuustaava
15 P Helwi	
16 Q Sirksa, Saga	31 S 21 j. Kolm. pääv

Hänen piti Jerusalemiin menehtään ja paljon kärjimän. Matt. 1: 21. Meillä on ylimmäinen pappi, joka kaikissa kiustatti on. Hebr. 4: 15. Lihon halu on viha Jumalata vastaan, ettei se ole Jumalan lailla kiusilainen. Rom. 8: 7. Ettei kenkään näissä väivoissa murhehtisi, kantoi me olemme sitä varaten pannut. 1 Thess. 3: 3. Hänen kantoi meidän fairautemme. Ef. 53. 4.

Marraskuu

1 M Pyhäin miesten p.	16 T Narne
2 T Topias	17 K Eino
3 K Erland	18 T Maiks
4 T Hertta	19 P Aili
5 P Malakias	20 L Jalmari
6 Q Kuustaava Adolf	
7 S Pyhäin miesten p.	21 S Tuomioisunnuntai
8 M Aatos	22 M Cecilia
9 T Teodor	23 T Ale-netti
10 K Martin Luther	24 K Lempi
11 T Martti	25 T Katri
12 P Konrad	26 P Daqnar
13 Q Kristian	27 L Astrid
14 S 23 j. Kolm. pääv.	28 S 1 j. Adwentista
15 M Leopold	29 M Niimo
	30 T Antti

Ei meillä ole sota verta ja lihaa vastaan, vaan — pahoja henkiä vastaan. Ef. 6: 12. Sinä olet Israelin turva ja auttaja häädässä. Jer. 14: 8. Herra on lapias ja turva häädän aikana. Nah. 1: 7. Minun sieluni kerskaa Herrasja. Pj. 34: 3. Kaikki ovat uskowaiselle mahdoliset. Mark. 9: 23. Minun armoissani minä armahdin sinua. Ef. 60: 10

1 ♂ Oskar

2 ♀ Beata

3 ♀ Wellamo

4 ♀ Barbara

5 ♂ 2 f. Adventista

6 M Niilo

7 T Agaton

8 K Kyllikki

9 T Anna

10 P Jumälä

11 ♀ Taneli

12 ♂ 3 f. Adventista

13 M Lucia

14 T Jouko

15 K Heimo

16 T Ade	17 P Raafel	18 ♀ Abraham
19 S 4 f. Adventista	20 M Jijaffi	21 T Tuomas
22 ♀ Rafael	23 T Israel	24 P Atami, Eewa
25 ♀ Joulupäivä	26 S Tapaninpäivä	27 M Joh. Ewank.
28 T Wiatt, last p.	29 ♀ Rauha, Frida	30 T Taawetti
31 P Sylvester		

Katsoo mitä te kuulette. Mark. 4: 24. Eikö minun puheeni ole hyvä sille, joka oikein vaeltaa? Mit. 2: 7. Käsitä hänen puheensa hydämees! Job. 22: 22. Autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja kätevät sen. Luk. 11: 28. Sitä warten Jumalan Poika ilmestyi, että hän perkeleen työt järkis. 1 Joh. 3: 8. Kristus elää minussa. Gal. 2: 20.

Ew. Luth. Kansalliskirkon johtokunta.

Pastori A. G. Rissanen, esimies.

Pastori Wm. Williamson, varaesimies.

Pastori M. Kiwi, kirjuri.

Pastori P. Wuori, varakirjuri.

Mr John Lund, rahastonhoitaja.

Lähetyserahastonhoitaja ja Lasten Ystävän toimittaja pastori A. G. Rissanen, 804 Elm str., Calumet, Mich.

Ew. Luth. Kansalliskirkon papit ja asuinpaikat:

Pastori Wm Williamson, Ashtabula Harbor, Ohio.

Pastori A. G. Rissanen, Calumet, Mich.

Pastori M. Kiwi, Finlayson, Minn.

Pastori J. H. Heimonen, Port Arthur, Canada.

Pastori J. Huuskonen, Menahga, Minn.

Pastori W. W. Wilen, Lead, S. Dak.

Pastori J. A. Anttila, Nolla, N. Dak.

Pastori J. Hirvi, Rock Springs, W. Wom.

Pastori E. W. Niemi, Thomson, Minn.

Pastori J. Rankila, Mass City, Mich.

Pastori J. Urpilainen, Brantwood, Wis.

Pastori P. Wuori, Ironwood, Mich.

Pastori M. Ström, Sparta, Minn.

Pastori D. Ruotsalainen, Marquette, Mich.

Pastori J. E. Liljeroos, Astoria Ore.

Pastori J. Haakana, New York, N. Y.

Pastori E. Ovaskainen, Reedley, Calif.

Lähetyssaarnajoina ovat J. Tapola ja J. Lillian.

Joululahja.

Joululahja.

(Sävel: S. R. 148).

Min lahjan ihmiskunnalle
Toi joulu tullejaan,
Sen varta ei woi suunnaalle
Mainita ollenkaan.

Kuin ihmiskunta kokoaaan
Oli syntiin waipumut,
Ja wihamielin Jumalaan
Kuolohon taipumut.

Niin huosimatta siitään
Jäljestyi auttaja,
Eikä unhottanut niitäkään
Ku ovat avuttia.

Oi rakkauttas, Jumala,
Kuin' on se palawa!
Se on kuin kulta jälawa,
Syntistä halaawa.

Näit itse kurjan tilamme
Ja astuit kurjuuteen.
Dot siitä jä myt iloanne,
Sait meidät autuuteen.

Myt woiton juhlaa wiettää jaamim'
Sen laajas annosta.
Sen kuiuluttaa myt kautta maan
Saa jälästa armosta.

Ei murhe, pello, huokaus
Saa mieltä ahdistaan,
Kun täyti meillä vapaus
On kuolon kahleista.

Sä täjä oot myt leppyninen
Kristukses, Pojasas,
Jost' ompli sulla mieleinien
To tulos ajaassa.

Waan huurimman jä kunnian
Saat luonas taimaassja,
Kun kerran luonas ainaan
Vaulamine woitosas.

M. Niwi.

Wuoden vaiheessa.

Ajan ketjuissa on taaskin yksi rengas lauennut. Wuosi 1908 on wajonnut muistojen lukuun, muinaisuuuden syntään höhön. Mitä se on aikanaan meille tuonut, sen tiedämme, vaikkei siene kaikki tuotanto numeroissa laskettawa. Summa kuitenkin on se, että sillä on ollut tarjona, kuten edeltäjälläkin, iloja ja suruja, myötäkämisjä ja vastoinkäymisiä, lankemisia ja nousemia. Rikkautta ja köyhyyttä. Kärsimyksiä, waiwoja ja ahdistusia; kuin myöskin woittoja niistä ja waipumisia niitten alla. Kuuka woipikaan luetella kaiken sen waihelin-tuotteen joka tuluneenakin wuotena on ollut jaettavana ihmisten seasia! Mitä alkaniit wuosi tuopi myötänsä, ei ole tiedossa. Mutta edeltäjinsä merraten saatamme sanoa erehtyvästä, että äskën mainitutuita tuotteita silläkin epäilemättä on. Onnea ja onnettomuutta tarjoutuu taaskin ihmiskunnalle, vaikka kumpikin tullee eri antajalta. Onnea tarjoo Jumala, onnettomuutta perkele. Millä mitalla näitä kakin ihmisen saapi ojaksseen, sen näyttää edessä oleva wuosi.

Yksi kuitenkin on warma, joka ei ajan kanssa waihdu eitä minuttele tapojaan, ja se on se josta hengellinen ruvoilia lausuu: „Kaikki loppuu aikanaan, Armonja ei milloinkaan.”

Tämän vuoden ensimmäisessä vuosikerrassa, uuden vuoden päävänä, sekä epistolasjä etta ewankeliumissa kerrotaan Jumalan ja Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen rakkaudesta ja Hänens pyhästä nimestään. Se siis on alkaneenakin vuotena kallein ja wahwin kallioperustus kaikissa elämämme väiteissä, jos vain kaikki ajatuksemme, puheemme ja työamme alottamme, jatkamme ja päättämme Jeesuksen nimessä. Olkoona sitte riisit eli myötäkäymys ojatsemme jallittu, on Jeesuksen nimessä turwallinen waeltaa; sillä Hän itse kantaa sekä meitä et läristimme.

Kunlkaa, rakkait lukeat, mitä apostoli Paavali lausunut epistolansa (Tii. 3: 4—7): „Jumalan meidän Vapahtajamme hywyhs ja rakkaus ihmisille ilmesthi ei wanhurskauden töiden kautta, joita me teheet olemme, vaan Hänens laupeutensa kautta Hän meidät autuaaksi teki, uuden synthymisen peson ja Pyhän Hengen uudistukse kautta, jonka Hän meidän päällemme Jeesuksen Kristuksen meidän Vapahtajamme kautta runsaasti vuodattonut on; etta me Hänens armonsa kautta wanhurskaaksi tulisimme ja ihanlaikaisen elämän perillisiksi toivon jälkeen.“

Mikä ääretön onni, ilo ja autuus on noissa sanoiissa eteenne ajetettuna! Kun Jumalan hywyhs ja rakkaus ilman meidän hypöttämme ja antsoittamme on annettu meille kulueneenakin vuotena nautittavaksemme, oikein runsaasti, niin se taaka meille alkaneenakin vuotena sitä samaa. Ja, etta se on jo annettu varhaisessa Iapmuides-

janime phöhessä lasteesja, tuossa suurauksesta rikkasjä, uuden synthymisen pesossa, eikä ole annettu tiiviisti, wähitetten, kehityksemme ja kylymme mukaan, vaan *r u n = j a a s t i* Jumalan laipiinden jälkeen; eikä wähemmässä tarloituksesta kün siten, etta me olisimme autuaat uudesti synthyneet itsestään Jumalasta. Oi miten suurta ja ylewää onkaan olla tämälaisten arnorikkaoi Jänä lapsi ja Hänens ihanlaikisten kösiensä kannattamana taas täänkin vuotena?!

Mutta miten aijot, rakaas lukea, tästä lähtein menetellä tuon suuren armahtajan edesjä? Oletko päättänyt lähemmin tuota valintaasi, joko lokonaan kuulua taiwaallisele Jäälle ja Hänens pyhän Poikansa Jeesuksen omaisuudeksi, kuten Hän sinut itselleen omalla kalliolla werellään (1 Piet. 1: 18, 19; Eph. 5: 25—27; 3ml. 5: 9; 1: 5; Ap. L. 20: 2; Heb. 9: 12, 14; ja Luth. Katedralk. 2:men uskon kappale selityksineen) ostanut on. Vai aijotko wielä edelleenkin pyhyä epäuskon orjuudessa, synnin maailman ja saatavan palveluksessa? Maltahan toki, rakaas ystävä, mielejä ja kiusle kün tuo taiwaallinen rakastajaasi Herraa Jesus kutsui sinua parannukseen, Math. 11: 28—30 h. m. Hän wieläkin esirukoilliana on aloittanut tämän taiwaallisen puolustuspuheensa: „Herra: annan hänellä wielä tämä vuosi olla, minä kaiwan hänen ympärinjä ja lannoitan hänen; jos hän sitte käsin hedelmän tekisi; jollei, niin hakaan hän sitte pois. Luuk. 13: 8. “ Älä anna tuon taiwaallisen peltomiehen turhaan puhua puolesta! Muista, etta se rukoileva sun ja

hellä ääni, joka myt noin juloihesti puolstaan siumia, wielä ilmaantuu sangen käskeväisenä äänenä, jollet waaria ota myt Hänens kutsunisestaan; ja „silloin kdotus äkisti lankkaa pääleji niinkuin raskaan waimon kipu, jota et suinkaan woi paeta. Thess. 5: 3.“

Katsele kuluineenkin vuoden katkeria kokeamukseja. Kuinka monta iloista, elämän haluista, mutta maailmaan mielihyvittä parhaasjä miehuuden ja nuoruiden kufois-tuksiesiakin onkaan siirretty ajasta ijankaikkuuteen, joitten siitä tuiskin tahtoisit olla sinne matkustaneena. Älä-kä lohduta itseäsi tuolla petollisella uskalluksellä, että et sinä ole wielä sinne muuttanut, ja: että teet tuolla kau-kaissessa tulevaisuudessa, monien vuotten perästä pa-rannuksjen, kun ensin nautit täitä elämää synnissä,“ sillä ethän tiedä täitään klopaitivää omaksi, puhumatta kaan huomisesta, wielä wähempi tulevista vuosista. Oi kal-lis ystävä, kuinka tärkeää onkaan elämämme täänä-päivänä! Myt Herran kutsui, mutta huomenna woipi Hän jo asettaa meitä tuomionsa eteen. Lue ja ota waa-riin tarkasti mitä Herran puhui pyhän profeetansa Je-sain kautta 53 ja 55 luvuissa. Niistä, edellisestä löydät kuitatun welskatirjasi synneistäsi, ja jälkimmäisestä rakaan yksäi Jesuksen kutsuvan äänen, jolla Hän hou-futtelele työnjä kaikkia, kaikkia ihmisiä.“ Sinetin sille wel-katirjasi kuitaamiselle on Hän painanut Jesian 40: 1—11; 44: 22; 54: 10—15; 61: 1—3; Joh. 19: 30.

Mutta te autuaat uskowaijet lukiat. Teillä on jo iloisia kokeamukseja milta tuntui elämä Jesuksen seura-

jana olla. Kun yhdistän itseutkin kanssanne niihin to-distajiin, jotka ovat käymässä taiwaisilta kotoa kohden, niin saatamme yhteisesti todistaa, että waikka Herra suo-pikin meille täällä jotakin murheita ja vastoinkäymisiä-fin matkamme warrella, niin Hän antaa myösken paljon lohdutusta; sillä joskin Herra meitä kurittaa, niin ei Hän fuolemalle anna. Meillä on Jumala, joka auttaa ja Herra joka fuolemasta vapahdattaa. Sentähden ei olekaan meidän waelluksemme waaran alaista, waikka se waiwan alaista onkin. Sillä se, kun olemme uskosta vanhurs-kaaksi tulleet Jesuksen Kristuksen kautta, niin meillä on kaikissa elämämme kylymäksissä rauha Jumalan kanssa. Siis katkeratkaan kolumiset ajan waiheissa ei vät ole wa-hingoksemme, vaan niin on, että jotka Jumalaan rakastavat, niille kaikki kappaleet parhaaksi käänhyvät. Sanoo Luther näitten janain johdosta, että synnin ja perke-leenkin täytyy kristittyä palvella. Sitä ei hän tekisi jos hän olisi kaikki tietäväinen. Mutta sitä ei hän ole, waikka hän paljo tietäväinen onkin.

Kun autuutemme on Kristus ja Hänens vanhurs-kautensa on hääpukumme, niin wanhan vuoden waiheet ovat kaikki Hänens kauttaan sowitzetut Isän edesjä ja muiden vuoden taisteluissa ja ajan waiheissa tapahduvat ta-paukset taas saamme kaikki huolletta uskoa Hänelle ja Hän johdattua meitä oikeaa tietä Hänens nimessä tähden. Ja kum elinvoatemme loppuvat, silloin saamme muuttaa Hänens luokseen taitwaaseen viettämään ijäistä mutta vuotta.

M. Kiwi.

Wanhurskauttaminen Kristukcessa.

Wanhurskauttaminen Kristukcessa.

Lufijani!

Mitkä ovat sinun ajatuksesi wanhurskauttamisopista? Onko sinulla sellatisia, vai eikö olekaan? Voitko janoa kuinka sinä odotat tulenvaihi wanhurskaaksi Jumalan edessä?

Ole vaikutteltu siitä, että nämä ovat erittäin wakavia kysymyksiä. Sinä ja minä olemme kuolevaisia ihmisiä. Kuoleman jälkeen on tuomio. Mihä on sinun toivosi päästä vapaaksi tuona peljättävänä päivänä? Minkä aijomme esittää puolustukseemme Jumalan edessä? Sanommekö että olemme tehneet welsvollisuutemme Jumalaan kohtaan? Sanommekö että olemme tehneet welsvollisuutemme lähimäistämme kohtaan? Vetoommeko rukouksimme, säännöllisyhteemme, kirkojakäyntiehiniime? Pyydämmekö että Jumala meidät hyväksyy tällaisten syitten perusteella?

Mitkä näistä mainituista perusteista voivat Jumalan katsetta festää? Mitkä niistä todellakin voivat wanhurskaaksi tehdä sinun ja minun? Mitkä voivat tiedä meidät eheänä tuomion läpi ja turwallisesti johtaa meidät punnianan?

Ei ainoakaan, ei kerraakaan ainoakaan. Ottakaamme mitkä tahansa kymmenistä läskyistä ja tutkikaamme

itseämme sen valosja. Me olemme yhä uudelleen rikoneet sen. Me emme woi Jumalalle vastata yhteen tuhamesta. Kuka tahansa meistä tarkeasti tutkisteleekin itseensä — niin emme muuta ole kuin syntisjä.

Löytyy wain yksi tuomion päätös. Me olemme kaikki syölliset, — ja kaikki ainaan ne — kaikkien tulisi kuolla. Kuinka woimme tulla Jumalan eteen?

Meidän on tultava Jeesuksen nimessä, oheen jättämällä kaikki muut perustukset, — wetoomatta mihinkään muuhun kuin tähän: „Kristus kuoli ristillä jumalattoman edestä, ja häneen minä luotan.“

Vanhemman welsjemme waate, — Kristuksen wan-hurskaus, — on ainoa puku, joka woi verhoa sinun ja minun, niin että woimme seisoa taiwaan walkeudeessa ilman häpeää. Jeesuksen nimi on ainoa nimi, joka woi laskea meidät sisälle tunniaan ijanlaikisen portin kautta. Jos tälle portille tulemme omassa nimesämmä, olemme kdotetut. Jos Jeesuksen nimessä tulemme, niin on se wappaan kirjamme ja tunnustuksemme, ja me saamme elää. Kristuksen weren merkki on ainoa merkki, joka woi pelastaa meidät kadotuksesta. Kun enkeliit wiimeisenä päivänä eroittavat Adamin lapsit kahteen joukkoon, silloin, eslemme ole merkitty tuolla jowintowerellä, olisi, meille parempi ettemme koskaan olisi syntyneetkään.

Oi, usko minua, Kristuksen tulee olla „kaikki“ sille sielulle, joka tahtoo tulla autuaaksi. Sinun täytyy tyhthä menemään taiwaaseen kerjäläisenä, — wapaan armon kautta pelastettuna, ainoastaan uskoen Jeesuksen, — tai

jäädä kokonaan ilmaan ouluutta. Onko teidän joukkosanne, jotka näätä riwit luette, ketään huoletona, maailmaan kiintymyttä sieluua? Oiko joku, joka luulee pääsevänsä taiwaaseen sanomalla: „Herra armahda minua,” ilman Kristusta? Rakas ystäväni, sinä kylvit onnettomuutta itsellesi, ja eslet käänny olet wihdcin heräävä loppumattomaassa kadotuksesta; waipunut helvettiin ijanlaikkeesta.

Onko Lukijain joukossa joku yleä, itseensä luottava sielu? Onko joku, joka ajattelee woiwansa tehdä itseensä kelvolliseksi taiwasta warten omien töittenä kautta? Rakas welsjeni, sinä rakennat Babelin tornia etkä nykyisjä tilaasiasi koskaan taiwasta satiivita.

Mutta onko Lukijain joukossa joku ahdistettu sielu? Onko joku joka huomaa itseensä kurjakki syntiseksi ja tahotisi pelastua? Sellaiselle sanon: „Tule Kristuksen tylö, hän vapauttaa sinun, heitä kantamaasi taakka hänen päälässäsi. Älä peltää, usko wain.“

Pelkäätkö sinä wihaa? — Kristus on jo vapahantut tulewasta wihasta. Pelkäätkö rikotun lain kirousta? Kristus pelasti sinun lain kirouksesta. Tunnetko itseesi jaastaiseksi? Kristuksen eri puhdistaan laikesta syntistä. Tunnetko itseesi etäällä olevaksi? Kristus on käräjint wiedäkseen sinun lähesse Jumalaan. Tunnetko itseesi epätähdelliseksi? Sinä tulit tähdelliseksi Kristuksija. Tunnetko et mitään olevasi? Kristus on oleva sielessi „kaikki kaikessa.“ Ei ole koskaan yksikään pääsynt taiwaaseen paitsi sanomalla: „Minä olen pesty ja walaistu Karitsjan weraessä. Olen laupeuden saatut. Ar-

mosta olen minä autuaaksi tullut." Jos kuolet ilman wanhurskautta ja arnadhusta, muista ettei se tapahdu siitä syystä ettet olisi kuollut wanhurskauttamiseen tiestä.

S. C. R.

Jouluterveydys pyhille.

Mille jofta ovat Kolossissa, pyhille ja uskollisille veljille (ja sisarille) Kristukkeja: armo olkoon teille ja rauha Jumalasta meidän Isältämme ja Herraltamme Jeesukelta Kristukelta. Koloss. 1: 2. „Wai pyhille ai-noastaan kalenterin kautta jouluterveisää tahdotaan toivottaa," luulen monen lukian hämmästyneenä sanovan. „Mitäs sitte ihontiisille sanotaan ja toimotetaan," lisätään mohdollsesti vielä. Tästä kysymys johtuu ihmisen luontoperäisestä turmelukkesta, sitä syystä kun ei uskota Vapahtajaa Jeesusta itselleen siksi miksi Jumala on Hänens tehnyt, nim. „w i s a u d e k s i , w a n h u r s k a u d e k - s i j a p y h i t y k s e f s i ." Luonteeltaan ihminen on sellainen, että hän kielää mielessään kumpaenkin olon itseltään. Hän ei tunnusta olevansa pyhä, eikä paha. Jos siis joku koettaa wakuttaa hänen olevan pyhän, sanoo hän „en ole." Jos taas häntä sanotaan pahaksi, kielää hän senkin ja lisää, etten ole muita pahempia; ja, on niittä muita pahempiaakin. Edellisen wakuttaa oman tunnon todistukset, ja jälkimmäisen ylpeä itseraffaus. Jos kuitenkin edelleen todistetaan, että olet paha Jumalan edesjä ja itseäsi kohtaan, kun et usko Jeesusta autuudeksi, sanoo tavallisesti ihmisen siihen: „en minä tiedä mitään niin erinomaista tehneeni josta minun pitäisi semmoiseen

mieleen tulla, että uskoisin anteeksi; en ole juomari, varas, huorintekijä eikä murhaaja y. m." Mutta siitää ta-wallisesti: "niin, kyllähän sitä syntiä silti on, mutta syntiinhän ne muutkin ihmiset ovat menneet. Mistäpä nii-tä niin pyhiä tulee; ei ole enää profetoita eikä apostolia maanpäällä niinkuin ennen oli." Kun kuitenkin täydittääni päästä jokiusaiseen tulokseen asiasta, saadaan vielä tavallisesti kuulla: "ei nyt ole enää ne ajat kun on ollut ennen," ja "en minä halua kuulla että minua kutsatte tuollaisilla, olen minä koettanut ymmärrykseni mukaan tehdä oikein kaikesta astioissa, mitä sitte siihen on kelloaan muistuttamista. Mene saarnaamaan niille jotka sitä tarvitsevat."

Waikka nyt asiat onkin näin ikävästi ihmisten sydämisenä, on siitä huolimatta Jumalan kuitenkin lahjoittamit koko maailmalle vapaahtajaksi Jeesuksen Kristuksen. Siinälekin, armas lufiani, jos oletkin edellämainitun laatuista, niin ole kuitenkin varma kahdesta asiasta, nim. että olet Jumalan edessä oikein suuri syntinen, ettei olekaan syntisi mitään pieniä satunnaisia hairahduksia, mutta kohtoa ja Jumalan varhurkasta vihaa ja helvetin väiwää päälejä huitavia pahoja töitä Jumalan edessä; ja kenties lähimäistestikin edessä, jos vain heräät ne tuntemaan oikealla tavalla. Tähän löydät parhaan kuwastimen kohta ensimmäiseltä lehdeltä Katedismustasi, ensimmäisestä käskystä, ja niin aina läpi kymmenen käskyjanon. Siinä on semmoinen päälekantaja, jolta et woi suuta tuttaa, ja omassa powesjäsi on vastakaiku kai-

teen siihen mitä fäsynistä näet ja kuulet. Ja siellä taas on niin rehellinen päälekantaja, todistaja ja tuomari, ettei mitkään juonittelut ja västaväitteet woi kumota sen oikeuden päätköksi kun sieltä julistetaan. Ompa vielä niin myötäsi seuraawakin; ettet woi jättää sitä oikeus-huonetta waikka mihin pakeni sit. Niin, jos käyt oikeutta itsejä kanssa, niin pian huomaat päävästästä kun edellä on havaittu, ja näet itsejä kaikein suurimmaksi syntisistä. Tästä on hyvä lähteä, sillä se saattaa katumiien autuudeksi, sillä se murhe joka Jumalan mielen jälkeen tässä tilassa olialle tapahtuu, on katimus Jumalan mielen jälkeen jota murhetta ei yksikään vielä ole katunut; sillä Iaki on ollut ja on meidän opettajamme Kristuksen tykö, ja noo Paavali. Mutta ei ole Iaki anuettu eläväksi tele-mään, vaan että synti synnissä nähtäisiin, on Jumala sentähden lain antanut että se olisi ja pakottaisi meitä Kristuksen tykö. Siinä onkin Iaki ja omantunnon kanteet, todistukset ja tuomiot aiwan oifalla paikallaan ja wi-rasaan. Mutta tästä seuraa toinen totuus, vieläkin wakawampi tätä mainittua, ja se on myös yhtä varmaan uskottava. Sen nimi on: J e s u s K r i s t u s . Hän on siis lain loppu ja täyttää jokaiselle uskowaisselle wan-hurskaudeksi. Sillä sen teki Jumala ja lähetti Poikansa syntisen lihan muotoisena maailmaan, että Hän ne jotka lain alla olivat, lunastaisi, että me Jumalan lapsiksi tututtaiisiin. Kun tästä totuutta uskot, evankeliumin, p. fasteen ja p. ehtoollisen kuuluisi ja nauttiusi ilman epäilemättä, niin olet Jeesuksen luvastusthon kautta, il-

man omiaan aijioittajä p y h ä ja w a n h u r s k a s J u -
m a l a n l a p s i ! Ei kuitenkaan pidä niin ajatella, että
sinä silloin vasta siissi tehtiin kun uskoit, ei, sinä tapauk-
sesjä olisi usko tapahtaja, vaan olit autuaaksi tehty jo sii-
tä jaakka kun Kristus kuoli ristillä Golgatan vuorella, ja
tämä autuus oli sinulle lahjoitettu jo silloin kun sinut
kastettiin jo kolmitoisen Jumalan nimeen, mutta jota
et ole epäuskoji tähden hymmärtänyt siihen asti käyttää
hyväksesi, vaan olet huollut, että Jumalan pitäisi sinulle
jotain ennen tekemätöintä tehdä ennen kun tulisit pelas-
tetuksi. Mutta niin on asia, että sitä hetkestä jaakka kun
otat Pyhän Hengen valkuttamalla uskolla vastaan Jesuks-
essa tarjotun armon, silloin avautuu silmäsi, korvasi,
juuri ja kielesti Jumalan kiiroseen, tunnioituseen ja au-
tuutiasi tunnustukseen ilman häpiämättä, ujostelematta.
Silloin huomaat taitamattomuutesi jossa olet valestanut,
että ihmettelet sitä pimeyttä ja jokeutta joka on sinua peit-
tämty, kun niin suuren pyhyden on Jumala jo aikojen val-
mistanut ja omaksusi lahoittanut, kun wielä syynnissä
kuolleena makasit, etvä ole tuota huomannut. Silloin et
enää kurkistele taittaaseen sieltä Kristusta odottaen, et
myöskään maan alle, etvä omaan ihdämeeji, vaan näet
ja kuulet Hänensä niissä armowälikappaleissaan täällä
maan päällä puhuvan, syöttävän ja juottavan sinua tai-
waallijilla herkuillaan, jotka Hän sitä varten asettanutkin
on. Sitte myösken huomaat, että pyhiä ja autuaita ih-
misjä on myösken wielä maanpäällä; sinä ja minä ja kaikki
jotka uskossa tunnustavat Jesuksen nimen ja kalliin ra-

wintoweren kautta autuutensa itseleen ja joilla sitä ulko-
naijessakin elämässä on Kristuksen mieli.

Mutta älä siltä huile että pyhyys ja autuus mita-
taan meidän tunteenistenne ja meidän omistuneen tahi
omistumattoman voelluksemme mukaan. Jos niin olisi,
ei ainoatakan pyhää olisi milloinkaan taitavaaseen tul-
lut. Sillä wielä pyhinäkin, autuaina Jumalan lapsina,
jaamme me joka päivä tuntea miten synti valtaawasti
meihin tarttui ja hitaaksi tekee; että olemme sen kanssa
aina kun sodassa; ja kuten luonnollisessakin sodassa ha-
avoitutaan, niin samaten käyti hengellisessäkin. Mutta
niinkuin luonnollisessa sodassa on „punaisen ristin“ palwe-
siat haavoittuneita korjaamassa, sitomasja ja hoitamasja,
niin samoin on Kristuksella maanpäällä jaarnawirka,
joka hoitaa Hänensä jottilaitaan sifäli kuin ne ovat haavoit-
tuneet. Siis wan h u r s k a n t u l e e elää u s-
f o s t a e i k ä t u n t e m i s t a . M e w e l l a m-
m e t ä ä l l ä u s k o s s a e i k ä f a t s o m i s s a .

Siis apostoli tekstissämme sanoo kirjoittavan ja
p y h i l l e K o l o s s i s s a , niin minä kirjoitan p y h i l-
l e A m e r i k a s s a ja S u o m e s s a , huolimatta siitä,
että moni palkkää tuota nimitystä omistaa itseleen. Mu-
tta kun Kristus teki pyhiäsi meitä ja on wielä pyhällä kutsu-
sumissa, ewankeliumin jaarnalla Pyhän Hengen kautta,
meitä kutsunut, niin miksi sitte riiteliimme itseä Juma-
laa vastaan? Sanohan Jesus: T e o l e t t e k a i k k i
p u h t a a t , s . o . p y h ä t , autuat Jumalan lapset,
jen sanan tähden kuin minä teille pu-

h u i n! Tätä vain uskottako on ilman kuulematta järkeää, „maailmaa ja perkelettä!” Tämä on kristityn jokapäiväinen jouluterwehdys Jumalalta.

M. Kemi.

Luota Lujaas kristikansa.

Miksi waltaa murhemielä
Oppilapset Jesuksen,
Kun ol' heidän Mestarinja
Kätkeetty maan powehen?
Siksi käwiwät he surren,
Niiinkuin walheen ollut vis
Yksin walta maailmasja,
Totuus häipyynynnä pois.

Siksi, että muistaneet he
Eiwät Hänien neuvojaan,
Jot' ol' pelaastuksen heille
Ansainnut jo kuolollaan;
Siksi, että luottaneet he
Eiwät Herran sanahan
Mestarinja opetuksiin
Jhmetöihin Jumalan.

Miisi usein Herran lauma
Maailmasja surren käy,
Kun on walheen walta juuri,
Mestaria kun ei näy?

Siksi, että usko sillä
Herran sanaan heikko on,
Herran armolupauksin,
Oikeuden voittohon.

Totta kyllä, usein väärhyys
Suuri omvi pääällä maan,
Walhe waltaistuumella,
Totuus ristinpuussa waan;
Mutta oppikaamme aina
Luojahamme luottamaan
Hän ei saali pahan voittaa
Herra hoivaa omiaan.

Luota Luojaas kristikansa
Hörjumatta Häneen waan
Usko, turvaa, Hälle elä.
Hän tu taiwaan loi ja maan,
Hänkö sua ei auttaa tahtois?
Taikka woissi? — Woipa waan.
Häll' on woima; — Nyt kuin ennen
On Hän luja sanasjaan.

Heikki Hirvi.

Kuva Helsingin seurakunnan johtefunnosta.

Gdellisellä siuulla

oleva kuva esittää Harlemin suom. ev. luth. itsenäisen seuralunnan, nuorisoyhdistyksen ja pyhäkoulun johto-, toimii- ja opettajakuntia, (waikka, paha kyllä, on siitä useita jäseniä jäänyt poikkin) New Yorkissa, N. Y., v. 1907.

Henkilöt, joita kuwamme esittää, ovat jo juurimaksi osaksi hajaantuneet milä minnekin, Suomeen y. m. Mutta jotkut nielä lienevät paikallaan. Muisto kuitenkin elää, etenkin Herran edessä, joka tutki ja tuomitsee tunkin sen mukaan minä verran kullekin on leiviskäänsä uskomut, ja kuinka kuka on saamallaan leiviskällä uskollisesti kauppa tehnyt. Vanhurkasten ylösnuosemisessa kukaan saa sen jälkeen kun hän eläissään tehnyt on.

Muistoksi: Hebr. 10: 5—25, 33—39; Room. 8; Kol. 1: 9—29; 1 Thes. 2; 2 Thes. 2; Hebr. 13: 6—22; 1 Kor. 1: 18—31; 2. Galat. 1: 3—12.

Weljellisellä rakkaudella teitä Kristuksessä muistava entinen sananpalvelijanne
M. Kiwi.

Lapsen rukous.

Mä olen lapsi pieni
Kuin tukka leväinen,
Vaan aina elää mielin
Di, Herra, sinullen.
Suo voimaa korkeudesta
Jo varhain minulle
Ett' hyvästä tehdä voisin
Ja pahaa karttelen!

Suo Herra minun muistaa:
On juku korkea,
Perintö taiwahista
Annettu kasteesta.
Siis lapsena suo olla
Hedelmää kantaen
Ett' puuna keltotonna
En maatas turmele.

Nuoruuden syntit välttää
Suo Herra täällä mun
Ain' elää armosjäsi,
Se tahto omphi sun.

Muistuta mieleheni
Tuo riisti Golgatan,
Josj' armon mulle tuotti
Koritja Jumalan.

O Herru neuwo nöyrätsj'
Muia wanhemimilleni
Etteli he kynneleitä
Mun tähden kylwöäisi.
Ja matkan päättäessä
Kun jaawun satamaan
Suo yhteen tulla ferran
Riemusja taiwahan!

J. Kähkö.

Suomi-äidin lapsille.

Johduin tässä ajattelemaan miten mitä Suomi-äidin lapsia onkaan kokoontuiut paljon tämme „kultalaan,” jollsi tätä nimiteän. Samalla tulisi ajatteleksi sitä hetkeä kun ole.nme jättäneet rakkaut wanhempiamme, weli-jemme ja sijaremme surentaan meidän epätietoista on-neamme wieraalla maalla. Sekä jääneet warmalla toivolla odottamaan ensimmäistä kirjettä rakkalta lapseltaan jonka tähden ovat monta unetonta hötä wiettäneet, sekä ruokouksiaan Herran tykö fantaneet ja me puoles-tamme olemme lopputuneet niin ja niin usein kirjoittaa sekä muistaa heitä, etenkin köyhää wanhempiamme hei-dän wanhuuden päivinään.

Mutta miten onkaan känyt kun olemme saapuneet tämme wapaan maan rannikoille katselemaan tuota suur-kaupunki elämää kaikkine wiehätyksineen jo kauneilla houkutuksillaan, etenkin nuoret, jaa niin pian pauloihinja. Eitö waan monet mestä oleffkin unohtaneet, tai ainakaín ylönkäthoneet waitiolollaan surewan ijan ja äidin kotimaassa? Tai jos onkin yksi eli taiksi kertaa ensiaikoina kirjoitettu niin siihen on jäänyt kaikki. Ja ei kuitenkaan iijä ja äiti, warjinkaan viimemainttu woi milloinkaan het-keissään sydämessään unohtaa poismennytä lastaan, tot-tele natonta tuhlaajalastanjakaan, jonka hän oman sy-

dämenjä alla kantanut on. Seitähden toivon, ja phydän jos tämän Kalenterin lukuin joukoja löytyisi jo tu wan-hempainja ylönpätköja etä myt, warsinkin myt tuoden waihteesja, kun taas Jumalan suuresta armohtavasta rakkaudesta olemme tähän hetkeen asti jaaneet rauhasja elää ja warmaan Häneen luottaen saamme tuoden loppuun sekä yhä viimeiseen hetkeen asti olla kaikelta pa-halta warjelutuina niin phsähthisimme ajattelemaan en-sin-näkin mitä jana „lappi“ merkitsee ja mitä hyväät me olem-me teheet wanhemmillemme niiden waiwojen ja kärji-myksen palkkiolja, joita olemme heille jaattaneet.

Wanhempain tunnioittamisesta on meille lapille suuri lupaus annettu jota vastaan ylönpätkömisesta taas saamme kirouksen. Täällä olevilla lapissa lienee isä ja äiti joilla maallinenkin elatus voipi olla kowin puuttuvainen. Siinä tapauksessa muistakaamme lapset wan-hempiamme lahjoilla, jättäen sen eteen täällä liijalliset koristeet ja yllellyhyys ja ennen laikkaa tuo krottu myrkky, wäfijuomat, johon niin moni kansamme nuorukainen ja neitonen, kohihänkin äidin lapsi, täällä roponsa tuhlailee.

Sitte on wanhempia kotimaasjamme jotka eiwät milloinkaan liene kuulleet elävän uskowaisten alipaimenen jaarnaa ja seitähden elävät kun tuulen tuvisja. Ja me lapset täällä, joita toivon olevan oikeen runsaslukuisesti, kun täällä Amerikassa Herran suuresta armosta ja ih-meessä johtadukkesta olemme noin kalliin onnen ja aarteen omistukseen pääseet meriyksämme Jesuksen tun-temiien kautta etä tiedämme meisemme myt olevan koko

taivaan kaikkine ihannuksineen omaaksemme lahjoitettuna ilman wähäälään ansiotamme, niin tulee meidän Jesuksen o.nina käskyläisistä puhella tästä siitä epätiedosja olewil-le ystävillekin ja etenkin omille wanhemmillemme että he myöskin tulisivat käsittämään aarteensa Kristuksen jowninkuolemassa ja jos saammekin vastuksia puheistamme joka lienee mahdollista warsinkin jos „suuri syntinen“ alkaa puhella pyhistä ostoista ja vielä tunnistaa itseän autuaaksi niin sitä ei epäuskoisen ihminen woi käsittää ei-fä usko (koska löytyy uskowaistaan jotka tekojensa „pilk-hyntien“ nojalla pitävät itsensä parempana kaltaisiani „suursyntisää“) vaan emme saa vastuksista loukkaantua vaan uidelleen ja taas uidelleen wiedä heille uutisia Kristuksen jokaiselle riittävästä armosta, muistaen miten paljon Jesuksen sai kärjää vastuksia ennen kuin antauduiime Hänelle waikka Hän niihin helläällä rakastavalla äänellänsä meitä kutsui. Ja kun olemme Jumalalta kaikki juuretkin rikoksemme jaaneet anteeksi niin mielessämme myös kärjikäämme ja anteeksi antakaamme lähimäisimme, etenkin omien wanhempaimme virheet, puutokset ja rikokset ja ruhoilkaamme siunausta heidän ylitsenjä.

Sen jokainen Kristuksessa elävä lapsi epäilemättä tekeein.

H. S. K.

Jesukseen neljänkertainen woi-huuto.

Jesus sanoi: Woi teitä rikkaita, sillä teillä on teidän lohdutuksenne, j. n. e. Luuff. 6: 24—26.

Jos lukiani olet seurannut wähän peräään ajatuksella meidän kalliin wapahtajamme Jesukseen waelusta Uuden Testamentin lehdiltä, kuin Hän waelsi täällä alhaalla lihassa, niin sinä tulit siellä huomaamaan monta Jesukseen „woi” huutoa. Vuonnollista kyllä etä asiat eiwät silloin ole oikein jonka Hän näki Jumal-silmällään ja kuin kerran tuon niin lempää wapahtajan on täyhtynyt sanoa monta kertaa peräysten „woi!” Huomaat sinä siellä Jesukseen woi-huidon monen eri kaupunkien ja kansaryhmienvälistä, niinkuin m. m. Koratkin, Betsaidan ja Kapernauvin kaupunkien välistä on Jesus julkiselle katseellut ja lausunut tuo edellä kerrotut sanansa.

Yllä olevan tekstimme johdosta lienee paikallaan lausua muntama sana meidänkin aikana tämän kirjateoksen lehdillä.

Esim.mäinen Jesukseen woi-huuto loskee rikkaita. „Woi rikkaita,” sanoo Hän, „sillä trillä on teidän lohdutuksenne.”

Ihman selvityksistä on selvää, että josta kerran Jesukseen täytyy sanoa „woi,” olkoompa sitten yksilö eli use-

ampia, niin sen täytyy olla joutuneena julkiseaan asemaan. Mutta onkos sitten asiat niin ikävästi että rikkaudet on ihmisen perikato? Olihan rikkaita ihmisiä jo vanhan testamentin aikana joista ferrotaan kuitenkin että he tulivat autuaitsi. Ikävä kylläkin, on olemassa rikkauksen krouus joka on saanut niin monet kietoa pauloihin ja itse maallisten tavarain olemassaolo ei ole krouus, jos kerta ne on oikealla rehellisellä tavalla ansaittu; ja niin ollen pyytää niitä käyttää tavalla sellaisella mitä Jumala sanassaan neuwoo niidenkin juhteet. Monet woipi kyllä ajatella, että jos tuhlaa maalliset tavaransa on ne wäärin käyttänyt. Saituri ei juinkaan ole jätettävä epähuomioon, sillä hän on tehnyt Jumalan kalliista armolahjoista itsellen ja Jumalan jota hän sitten sydämessään rakastaa.

Jesuksen onkin täyhtynyt siis julkiselle sanoa juuri tällaisten ylitse: „woi.” Myöskin sanoo Jesus heistä: „Kuinka thöläästi rikkaita tulervat Jumalan valtaantamaan!” Jos missään onkin juuri waara Jumalan lapsille, niin on se sinä, että perkele pyytää heitä mielisyymään maailman tavaraoon. Mitä entäpi se meitä tahtooakaan houkutella, kuin se niissä itse Jumalan poikaan kotti miellyttää? Monesti kuitenkin jaapi huomata niissäkin jotka usko tunnustaa tuon ikävän heikkouden, että jos on kylymäys joistakin aineellisuuden uhramisesta Jumalan omasta Jumalan thöhön, niin kyllä silloin ollaan walmiit nekin joilla sitä liikaa on, ajattele maan: tarvitseen minä sen itsekkin.

Oi, julkiselta tavoin onkin sellainen ihminen joka

ei tunne falliimpaa rikkautta yli kaiken, jota ei koi syö ja ruoste raiskaa. Herra woipi sanoa miljoonienkin omistajalle: „Tee luku hallitusfestäsi, tästä lähtein et sinä jaa enää hallita.“ Missä on silloin turva? Tavarat tähyy jättää tämne ja ei ole niičtä kätevät tarvaaša jotka on katoomattomia Jesuksesta Kristuksesta.

Herran mies, apostoli Paavali kirjoittaakin perin satturasti juruijen sydämneniä valtaamana oppipojaleen Timoteukselle: „Käskle niitä, kuin rikkaat tässä maailmassa ovat, ett'eivät he ylpeilisi ja panisi toivoansa katoovaisten rikkauden, mutta elävän Jumalan päälle, joka meille antaa nauttiaiksemme runsaasti kaikkinaista, että he tekisivät hyväät, ja hyvissä töissä rikastuisivat, antaisivat hyvällä mieellä, olisivat avaruusiset ja talelle panisivat itseensä hyvän perustukseen edespäin, käsittääksensä ijanlaikista elämää.”

Tämä Jesuksen woi-huuto ei ole juurkaan hymärrettävä ainoastaan niistä joilla on tämän maailman aarteet Jumalanansa; löytyyhan niitä rikkaita hengellisessä fin juhteessa. Keneelläkään ei juurihan ole rikkauskia hengellisessä juhteessa, vaan niin perin harvat sen waan tunkevat. Monet kyllä luulevat olevansa rikkaat eikä siis mitään tarvitse. Apostoli Paavali puhuu paisuille Korinttilaisille: „Ja te olette rawitut,” ja „te olete rikastuneet.” 1 Korin. 4: 8. Wieläkin luemme Ilmestyskirjan 3 l. 17 v. „Ettäs sanot: minä olen rikas, minä olen rikastunut, ja en minä mitään tarvitse ja et tiedä että wihelijainen ja raadollinen olet, köhä, joka

ja alastoin. Monet julkisi Jumalattomat sanovat tämä-päivänä: en minä ole vahempi muita. Minne jaakka siten voidaan jo määritellä joutuneen sen tekowanhurskaan joka on jo monia vuosia harjoitellut autuaaksi tullaakseen. Se woipi jo sanoa Jariheuttseen tavalla: „Minä kiitän sinua Jumala etten ole niinkuin muut ihmiset!”

Mitä P. Naamattu puhuu yhdistää, ei se ole juurkaan jamaa. Tekopyhyps syntyy hengellisestä sokeudesta ilman itsensä oikein tuntimista; luulen muutamilla harjoitustanssa Jumalan laissa saavuttavanja ituijen onnen, toisin on laita niiden yhdylien, jotka tunnetaan Jesuksen viimeisessäkin tulenissä; nämät yhät luottavat yksistään Kristuksen tekoihin, joka on lain loppu ja täytäjä jokaiselle uskowaiselle autuudeksi. Tekopyhät ovat tyhityväiset itseensä, eivätkä tarvitse Kristuksen täydellisyyttä. He eivät muista noita P. Naamatun sanoja: „Rikas kerskuoon alentumisestanja; köhä kerskuoon ylentymisestänsä.” Syystä sanookin elämän Herra: „woi teitä rikkaita; sillä teillä on teidän lohdutuksenne.”

Oi, miten monet petthykyisissä wii-meisenä päivänä huutavat: „Herra, Herra!” Mietti siis, armas Lukia, tässä juhteessa Herran sanoja: „Armosta te olette autuaaksi tulleet, uskon kautta Jesuksen Kristukseen: ei itse teistänne, Jumalan lahja se on.” Jumala itse suuresta armossanja avatkoon monen hengellisesti jokian silmät armo-woimallansa, että he totisesti näkisivät miten köhät he ovat itseensä ja kuinka peräti suuret rikkaudet

heille on Kristukjesja omana, ja niin tulisivat tekoihistä totissifi Herran omiksi.

Toisesja woi-huudossa Janoo Jēsus: „Woi teitä, jotka rawitut olette, sillä teidän pitää ihoomaan.“ Wapahtajamme on itse janomut, etta ei ihminen elä ainoastaan leiwästä, vaan jokaisesta sanasta kuin Jumalan suusta lähtee. Jēusksen Woi-huuto ei suinkaan koske niitä jotka on isonneet ja janonneet vanhurskutta, ja tulleet rawituksi.

Tänäpäivänä, jos koskaan ennen, kiiruhtaa juuri joukkosanhaa maailman kurjille kaiwoille, luullen tavalla tai toisella saavansa lähdutusta korkealle kaipaamolle elämällensä, käsitämättä etta henki joka on kuolematoin, tullee yksin rawituksi sillä rawinnolla jonka Jumala on valmistanut meille pojassanha Jēuskesja Kristukjesja, josta Hän itse sanoo: „Minun lihani on se totinen ruoka ja minun vereni on se totinen juoma, jonka minä annan maailman elämän edestä.“

Rifas mies eli täällä eläissänsä monissa nautinnoissa, kuin sitä vastoin Qatsarus raukka oli puitteiden ja wainojojen keskellä. Rifkaalla ei ollut puutos rawinnosta täällä, mutta hän peräti tuskallinen oli hänen kuoleman jälkeinen elämä. Mahdotoin oli hänen saada helvetissä enää rawintoa ruumiillesä sekä sielullensa jota se hän kaiypoisi.

Onnellinen sinä Jumalan oma, joka olet täällä rawittu taiwaallisella mannalla, vaikka näyttäisikin täällä elämästä ala-arvoiselta monelle, kuin monen joka pyytää

rawita sielunsa maailman kurjuudesja, niin on se kuitenkin festävä sen rawinnon voimasta täällä taistelussa, ja ikuisesti. Jēsus sanoo: „Minä olen eläpiän leipä, joka tulee minun työni, ei hän suinkaan ioso, ja joka uskoo minun päässeni, ei hän koskaan sanoo.“ Joh. 6: 35. Wimaliljesti huutaa Herraa Jesaian kautta: „Miksi te annatte rahanne siivä kussa ei leipää ole ja teidän työnne siivä kussa ei ole rawintoa? Kuulkaat minua ja nauttikaat hyvinyydestä ja teidän sielunne riemuitsikon lihamuidessa.“ Jes. 55: 22.

Kolmas Wapahtajan woi-huuto kuului niistä jotka täällä naurawat. Jumalattomalla kansalla on suureksi osaksi sellainen käsitöö uskowaisten asemasta, että se vasta on kurjaa, ei siinä jaa edes nauraakaan jo aina vaan käydä väärässä päin瓦silesten. Niin ei ole kuitenkaan latamme. Herra sanoo: „Tloitkaat, ja riemuitskaat sillä teidän palkanne on juuri taiwaassa.“ Kuitenkin on tässä meidän huomioomme oettava maailman lasten ja Jumalan lasten erilaiset ilonsa, edelliset elävät täällä maailmassa perkeleen orjana, lihallisessa wapaudestaan, alati etiskellessä nautintoa rauhattomalle elämällensä. Heidän kotinsa on täällä, ja sikspä he sen koittaakin varustaa niin hyvin kun mahdollista on lihaisa waatimukkille, saaden häiritsemätöintä iloa. Juuri tälläisistä ylitse Herraa Jēsus on huutanut „woi“ ollessan ja täällä maanpäällä lihassa. Hän tahtoo sanoa: „Woi elämääinne, joka täällä on vaan etsiwä katoowaisista iloa joka kerran päättää ikuisiin itkuun helvetissä, jossa on itku ja hammasten kiris-

työ." Kuitenkin festellä kaiken tämän Jumalattoman maailman paikun waeltaissamme täällä erämaašja on olemassa Herran kansan yhteinen ilon aihe Jeesuksessa Kristuksessa. Ilo joka ei ole hetkinen ja ohitse menevä, vaan ikuninen; sillä se festää kuolemasja „ja ijanlaikki-jesti.“ Kuninka tämä on sitten tullut sinunkin osaksesi, sinä lukiani? Kaippa muistat selvästi ajan jolloin sinä olit murheellinen Jumalan mielen jälkeen sinun synteisi tähden? Jumala ei huomut sinun näärinä niiden painamana, vaan Hän kirkasti sinulle ikuisen armoria Golgatan sotiwinnosta ewankeliumin kautta kalliista sotiwinnosta, joka Jumala kirkasti sinulle, soit armon uskoa että meillä on Jumala joka auttaa ja Herra, Herra joka kuolemasta wapahtaa. Niin kuorma otettiin pois sinun päältäsi ja wapaastasi katsella tapettua Karitsaa, ristille korotetuna sinun waiwaisen syntisen autuutekseen. Eikö hauskaa, että saamme vielä kuulla Herran kehoituksen: „Iloitkaat, ja taas minä sanon, iloitkaat!“

Mutta tuo ensimäinen tunne-elämäsi ei suinkaan ole kaan festänyt kaavan ja on ilmestynyt pilviötön elo si taitoalle. Sinun kristillisyytessi ensiakoina olit sinä kuten Pietari, Jakob ja Johannes Jeesuksen kanssa Dabarilla. Mutta ne ihanat tunteesi on jo heikontuneet; se on ollut kaikkien Jumalan lasten, niinpä sinunkin valituskesi.

Waihkapa onkin tunne-elämäsi heikontunut, niin sitenkin on sinulla taitavaallinen Jäätä armollinen, joka kaiken tämän suo tapahduta, ettemme vaan perustaisi autuuttamme mihinkään muuhun kuin Jumalan sanaan, jossa

Hänen pettämätön autuutenja järjestys meille juhli tuodaan; sillä se on wahva linna, vanhurskas juoksee sinne ja tulee varjellulsi. Tästä onkin sattuvasti laulamut oppi-isämme Luther wirressään „Jumal ompli linnamme“ j. n. e. Wielä wolt sinä yhdistää, waihkapa kyyneltilmin psalmistin kanssa sanomaan: „Suuri on Herra ja sangen kiitettävä meidän Jumalamme kaupungissa, Hänen pyhällä vuorellansa. Sionin vuori on kauniilla paikalla, koko maan ilo, pohjan puolella suuren tuninkaan kaupunki.“ Ps. 48: 3.

Jolmitelin siis syntipinäkin aikoina katselee uskon filmä koodin ihanaan rantamaan, jossa ikuisesti on tuulet ja rajumyrskyt taumonneet ja herttainen lepo väsyneen matkailian waiwoille ikuista lohtua suo. Se on ilo. Se on lepo, josta emme woi kuin wähän soperrella siihen juuntaan mitä se täydellisesti on, niin ahkerointamme siihen lepoon tulla!

Meillä on vielä tekstimme viimenen osa, jossa Jesus woimallisesti lausuu woi-huudonsa niille joilla on maailman suosio omanansa: „Woi teitä, koska kaksi ihmiset teitä kiittävät. Sillä niin tekewät myös heidän tyänjä wöärille profectoille.“ Toss kukaan niin me sanansaaraajat saamme tästä ottaa ihanan opetuksen. Wapahtajamme Jesus tuli omilensa ja ei wät hänen omansa ottaneet Häntä vastaan. Jesus sanookin heille: „Joka on Jumalasta, se kuulee Jumalan sanat; sentähden ette kuule, ettette Jumalasta ole.“ Joh. 8: 47.

Jesus tahtoo sanoa että te ette hymmärrä olla kiitollis-

jet teidän taitoalliselle Jässelleme sen juuren armon tähdien jona ka Hänen on teille juomit että on teidän jälleen pelastanut minun kauttani ikuisesta kuolemasta. Jumalattomat eivät käitä psalmijätkin kehotusta Herran kiitokseen: Halleluja! Kiittääät Herraa Hänen phhästänjä; kiittääät Häntä hänen wäkevyytensä avaruudesja! Ps. 150: 1. Kaikki joilla henki on, kiittääät Herraa. Halleluja! Ps. 150: 6. Ei Jesus jaanut kiitosta itse, ollessaan täällä näkyväisenä. „Ei ole palvelia juurempia Herraanja.“ Selvästi ilmoittaa Jesus opetuslastensa juhteen maailemaan: „Maailma teitä vähää minun nimeni tähdien.“ Onko sitten se väärin jos nyt ei maailma tunne Jumalan omia? Jos Jumalan sana Hänen tahtonja jälkeen saarnataan meidänkin aikana, niin ei ole odotettavissa kiitosta maailmasta; sillä Kristus on heille loukkauskivi ja pahennusken kallio.

Paljon kylläkin löytyy jaarnaajia jotka juuren epäuskoisen kapakkajoukonkin kannattamana jaavat heidän ylistyksensä osakseen. Nuonnollisesti, kuin he jaapit ollaan rauhasja heidän kurjassa. Jumalattomuuden sijaan.

Sydäntä järkevää on ajatellaakaan sellaista löytywän; mutta eikö hän juuri sellaisille Jesus tässä sanoo: „Woi teitä!“

Waikkapa Herran sunnian kuulinuttajina saammekin paljon pilkkaa ja ahdistusta kärssiä Jesuksen nimen tähdien, niin älkääämme katsoa sitä. Mitä on meidän waiwanime sen rinnalla, kuin Jesussta on tähtemme niin pilkattu ja orjantappurakruumilla kruunattu? Olkoon se suurin i-

lomme, waikkapa maaisma ei annakaan kuin vilan ja häpeän osakseeni niin on kuitenttin meidän nimemme elämän kirjasja ja Jesus tuntee meidän täällä viimein tulenissijansa tuomiolle.

Olemme Jumalan avulla käyneet läpitse tekstimme Jesuksen neljästä woi-huudosta. Woimallisesti on ne kuuluneet uskottomien ylitse. Miettippä, armas Iuliani, kuuluukohan nuo Jesuksen woi-huudot sinullekin? Wieläköhän tieti kulkee sitä perikatoa kohden jossa sinä yhdysti siihen ikuiseen woi-huuteen? Tai kulkeeko se Herran johtamana ikuista iloa kohden? — —

Sinä kansani elämän tien matkailia uskossa Jesuksen kalliiseen jowintoon johdatettuna, warmana autuutesi woitosta Karitsan weren kautta, pian jo saammekin yhtyä ikuiseen juhlauroon matkan perillä!

Täällä kuin olemme matkalla wieslä, niin laulamme waan puolittain.

„On silloin uidet voimat,
On kielti kerkeä.
Myös harput horiat joivat
Ja ääni heleä.“

Se on juuri laulukunta, Iukematoin phhäin joukko. Siellä tahdon minäkin olla. Tahdotkos myös sinäkin?

D. Ruotsalainen.

Puhdasoppisuuden merkitys lutherilaisen kirkoon kehityksessä.

Kristin opin sisältö on jaorna parannuksesta ja syntein anteeksi jaanisesta. Johannes fastaja jaornaasi parannusta ja taitoan valtaunnan lähestymistä. Tsite Herrä käsli jaarnata taitoanvaltaunnan jo maan päälle tulleeksi. Hänessä itsejäään janoo Jefus sen kirjoituksen tulleen täytetyksi, että „kuurot kuulevat, kuolleet herätetään ja köyhille jaarnataan ewankeliumia, ja autuaas on se, joka ei Hänestä pahene.“

Koko ihmiskunta kuoli syntiinlankeemisejä pois Jumalasta. Siitä janoo apostoli: „Sentähden niintuin yhden ihmisen kautta on synti maailmaan tullut ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä tehneet.“ (Ruum. 5: 12).

Nämä langenneelle ihmiskunnalle annettiin armo ja lahja Jefukcessa Kristuksesta. Siis lahja synnistä wanhrskauteen ja lahja ihanikaikkiseen elämään ja autuuteen. Ensimäisestä helluntaista östi on kristikunnasta jaarnaatti parannusta ja synteinanteeksi jaamista Jefuksen nimessä. Tämä jaarna on voimallista silloin kun Pyhähenki jaapi johtaa eli selittää ennustukcia Raamatusta kuten Pietarin jaarnatessa ensimäisenä helluntaipäivänä. Silloin heräsi hengellisesti kuolleet synninunestaan, kun

jaorna lövi läpi heidän sydämensä hyvämaan: „miehet rakkaat welsjet, mitä meidän pitää tehdä että autuaaksi tulisimme.“ Vaan Pietari janoi heille: „tehäättä parannus, ja antako on jo lainen itsensä fastaa Jefuksen Kristuksen nimisen, syntein anteeksi antamisestä; niin te jaatte Pyhän hengen laajan.“ Kun sinä päämänä fastettiin lähes 3,000 sielia, niin nämä myt olivat tulleet Jefuksen opetuslapsiksi, joita Hän jai jaanansa ja henkenjä suuttia neutwoa pyhyänäkin kiinni totisessa wiinipuuissa ja siten tekemään hedelmää, kuten Hän janoos: „Siinä minun Jänni funni oitetaan että te paljo hedelmää kantaistte ja tulette minun opetuslapsikseni.“ (Joh. 15: 8). Ja myös kuulemme heidän elävän uskonsa, kun heitä kiellettiin jaarnaamasta, janoivat: „enämpi tulee kuilla Jumalaan kuin ihmisiä,” ja omansa he myös jakoivat pyhäin tarpeeksi, sekä ilolla färjivät waiwoja ja pilkkaa Jefuksen nimen tähden. Apostoli Paawali jaornaasi Jefuksen wanhrskauden uskolla omistettawaksi. Hän uskoi ja sen tähden hän puhui,

Mutta Paawi myöhemmmin ei jallinut uskonwanhrskauden oppia. Katolinen kirkko vihahti niitä, jotka uskoiivat Kristuksen wanhrskauteen ja tunnustuksesta tähden monta poltettiin, kuten Johani Hus ja paljon muita. Raamatun lukemista ei harrastettu. Kansa ei saanut itse Jumalan janaa lukea, joten jaanasta tietämättömälle kansalle jaatiin Jumalan nimessä myödy rahalla synteinanteeksi jaamista. Tällaisella kaupalla häväistiin Jumalan Pajan lunastusthöötä, kun Hän meitä östi, ei kullalla, eikä hopealla, vaan Hänen pyhällä ja kalliilla veressään. Ju-

mala herätti silloin oppi-isämmme tohtori Martti Lutheruksen väistämään tuollaista oppia ja jaarnaamaan Paavalin tavalla uskon wanhurskautta. Hän oli yksi niistä monista, jotka rauhattomina taistelivat jaavuttaakseen töillään rauhaa Jumalan edessä, mutta turhaan. Hän löysi rauhan siinä janaassa: „Wanhurskas on elämä uskos-taan.“ Hän on sekä jaarnojensa että kirjotustensa kautta laskenut puhdasoppi-suuden kirkkoonime. Hän uskoi Paavalin tavalla sen päälle, joka jumalattoman wanhurskaaksi tekee, nijn hänen uskonja luetaan hänelle wanhurskaudelli. Nyt ei annettu enää omille töille arvoa autuuden aijassa, ja senwuoksi nijnin luottaminen Jumalan janan mukaan kirkastui omaksiwanhurskaudeksi, joka ei festä Jumalan edessä. Hän ei ensin tahdonut väistää Paavia, eikä paavilaisista kirkkoja, ainoastaan hän pani väistäleiseen rahalla syntein anteeksi myymiskuuppaa västaan. Mutta tässä tapahtui se mitä Raamatatu ja-noo: „joka wöhössä on uskollinen, se vannaan paljon päälle.“ Jumalan jana oli hänelle kalliimpi kuin ihmisten janat ja juosio ja senwuoksi joutui hän evankeliumin puolesta taistelemaan koko elämänsä ajaksi. Hän on meille jättänyt kirjojansa runsaasti, joissa hän jaarna elämää Jumalan karitassa, joka on pois ottanut maailman syynnin. Tämä onkin suurin merkitys Lutherilaisessa kirkossa, että Lutherus on opettanut ei ainoastaan uskoa Jumalan armosta ja syntein anteeksi jaamista, mutta myös elämää Jumalan lapsina. Silloin ei Jumalan jana ole kokonaista, jos puituu toinen tai toinen.

Hän mihteli ruhtinoita ettei he kristityn tavalla kohdelleet alamaisiaan ja myös alamaisia ettei he olleet kristityn tavalla kuuliaisia esivallassalle. Hän kului seurakuntia tar-kastellen ja sellä jaarnoiji ewankeliumia, mutta samalla järjesti kansan opetusta Jumalan janan tunteiseen. Si-ten hän laski perustuksen perheissä kristilliseen kasvatuksseen. Hänен tunnustuskirjanja Smalkatin ja molemmat katettismuksensa, suurempi ja pienempi, opettavat meille puhtaana Jumalan janan ja pyhäät sakramentit. Lutherilaiset yleiset tunnustuskirjamme ovat kirjoitetut Raamatun perusteella ja osoittavat meille väärän ja oikean opin nijn kuin periygnistä, uskon wanhurskauttamisesta ja sakramenteistä, jotka ovat tärkeimmät kohdat kristinopis-jamme. Nämä kaikki on niin kirjoitettu, että niissä on ju-ruttomalle heränneelle lohdutus.

Möhöhemmin, Lutherusen kuoltua tuli aika, jolloin alettiin vanna lutherilaisessa kirkossa pääpaino puhtaalle opille. Nyt syntyivät oppiriidat joissa taisteltiin katoli-laijuutta ja kalvinilaijuutta väastaan. Tässä taistelussa oppi yhä kirkastui, mutta lopulla alkoi tämä käydä kui-waksi opiksi ilman henkeä, lapsen elämää ja lapsen uskoa Jumalaan. Ylä ja ala osien jako uskon ajoissa pidettiin tärkeänä, mutta kristillisen elämän tärkeyttä ei enää har-rastettu. Kansa ei enää sisällisen elämän wuoksi tarwin-nut kirkkoa, se oli jäänyt pääasiallisesti pappien varaan. Tämä ei woinut seisoa, heräystä tarwittiin. Pietismi toi heräyksen. Se etupäässä koetti jaada ihmisiä synnintun-toon ja johti muidelleen mieliin miten Lutherus oli pannut

painoa kaikkien kristittyjen yleiselle pappeudelle siten, ettiä maallikotkin on annettava saarnata janaa. He uudesta synnytisen opettiivat tapahtuvan käännytykessä, kun sitä vastoin oikea oppiset sen opettiivat Lutheruksen Kirkkopostillan ja kateekismukseen mukaan tapahtuvan p. fasteessa. Tähän aikaan jouduttiin molemmen puolin yksipuolisuntee ja tässä katosi toiselta puolen harras kristillinen elämä, ja toiselta puolen kristillinen vapaus. Siitä seuraasi uusi aika, jota nimitetään „valistuksen aika.“ Tuossa valistuksessa oli epäuskon henki, joten se vapauttaa eftiessään joutui viimeyteen, Jumalan fieltämiseen. Tämä on tuhlaajapojan retki ja silloin monet antautuivat sydämestään ja sielustaan Herralle. Tällaisella kohdalla taaskin seisomme, varsinkin Suomen kansa. Herra taho tuo meitäkin lutherilaisina kasvattaa, että Kristus joulun muodon saisi. Meitä lutherilaisia tunnetaan kirkohistoriassa jyrkkiä, perääntamattomaksi, joka on wallan oikeen, silloin kun on kyseensä Jumalan janasta ja Jumalan seurakunnasta, niitten phyhän pitämiseen nähden. Mutta meislein kuuluu: „Minä tiedän sinun tvös ja tekos ja sinun kärsvällisyhthes, ettet sinä voi karsiä pahoja. Sinä olet niitä jo kiusannut, joitka heitänsä apostoliksi jätinot ja ei ole ja löyti heidän valehteliaksi. Ja sinä kannoit ja kärseit ja minun nimeni tähden sinä työtä teit ja et wäsyhyt. Mutta sinä sen sinun ensimäisen rakkaukses ylöön annoit. Muista siihen, kustas Iankesit pois ja tee parannus, ja tee niitä ensimäisiä töitä, waan jos ei, niin minä tulen sinulle pian ja syöksen pois sinun kyytiläjässä

fialtaan ja ettei sinä tee parannusta.“ (Jm. 2: 3—5). Rakkaudesta Jumalan armoon, muodostui lutherilaisuus ja itse Lutherus, että monet hänen rinnallaan seisovat hurskaina, mutta nährinä tosi kristityinä. He elivät Herran hengessä niin että ijankaikkein elämän voimat valistivat tiedettä ja taidetta ja koko ihmiselämää. Tällainen henki lutherilaisessa kirkossamme on tuottanut suunausta, ja silloin kun puhdasoppisuus saapi kasvaa ja toimia sellaisessa hengessä, on sillä lupaus: „nöyrille hän antaa armon.“ Lutherilaiset ovatkin tehneet ewankeliumin saarnauksen työtä Herran käskyn mukaan, kuten Suomessaakin. Mutta puhtaan lutherilaisten opin merkitys on saarnata molempia, sekä laki, että ewankeliumia. Laki herättää synnin tuntemisen, mutta ewankeliumi vakuuttaa syntein anteeksi saamista. Uskonnia taas laki neutwoo elämään Jumalan lapsena. Rakastamaan Jumalaan ylitse kaikkia ja lähimmissästäni niinkuin itseämme. Tämä on Jumalan janassa ilmoitettu. Mutta ewankeliumi ilmoittaa meille taito- ja valtafunktion tulleet ja, että olemme armosta autuaasi tulleet, uskon kautta Jeesukseen Kristukseen.

P. Vuori.

Kristus turvamme.

Kristus on kansojen
Keittia warmaan,
Luona ijan ylhäisen.
Jostkin on kansoissa
Hyvin harvaan
Lapsia ijan ylhäisen.

He katsowat ylöön
Lapsoikeutensa,
Eivätkä turvaa iisäään ylhäiseen.
He yksin elävät
Ehdoin tahdoin
Ilman turvaa Jumalaan.

Ei hän anna itseään
Pilkata kauvan,
Hän ottaa varjelujensa pojia.
Hän saattaa tuomion
Keikille kerran,
Pilkkaaja ei silloin festää woi.

Ilman varjelusta Herran
Loppusi on kauhea,
Monestikkin surkea.
Kuolemasi jälkehen
Waiwa ijankaitkinen,
Ilman iloa autuuden.

Hywä on elää autuaan,
Jolita, riemuita Herrassa;
Kunniasta luninkaan
Joka meidät kaikki osti,
Pelastanut kallihisti,
Puhtahalla werellään.

Jesus meitä ottaa wastaan
Taiwaan ilosaliissa,
Keikkien pyhäin parisissa,
Tästä laulun aina
Kunnes kautta haudan
Sinne tulla saan.

G. S.

Sunnuntai Wittenbergissä.

(Kirj. Morton H. Pemberton.)

Oli iltahetki, aurinko laskei maisleen ja ainoastaan kirkonkellojen joiminen ja muutamien ohikuljetajien melkein kuulumatottomat askeleet häiritsivät hetken juhlallista hiljaisuutta. Minusta tuntui kuin olisivin kävellyt phitetylä moalla, kävellesjäni samoissa huoneissa ja samoilla kädillä missä Luteerius ja hänen rakastettu ystävänsä Mendelton olivat kävelleet. Kukapa ei olisikaan tunteen tunnitoiksen ja tyhneen ilon tunteiden paisuttavan riintaan ja niin monien eejneiden läheisyydessä jotka kertoivat Luteeruksesta ja niistä kauheista ajoista, joissa hän eli.

Waikkakin Wittenberg on vanha, vanha kaupunki, on se yhä kasvamassa ja innostaa sitä wieläkin edistystksen henki. Monet sen rakennuksista on rakennettu vuonna 1898 ja myöhemmin. Mutta vanha kaupunki ja vanhat kadut, sen historialliset rakennukset ja kirkot on kuitenkin jällytetty sellaisena kun ne entisaikaan olivat, eikä senenään käsi revi niitä mahan niin kauvan kun Luteeruksen nimi on ihmisten muistoja ja sydämessä. Sen sijaan, että kaupunki Luteeruksen aikoina oli vain pieni, käsittäävan 3,000 asukasta, on Wittenberg myöhemmä, menestyvä kaupunki, asukasluvun ollessa 17,000.

Pieni, mutkitteleva Elbe-joki virtaa kaupungin yhtä puusta ja sileää, mutta hieman aaltoilevaa maa auttaa sille ihanteellisen asemansa. Warjokkaita puistoja ja kauniita käytäviä on joka puolella; mutta wierailija ei halua viipyä kauvan puiden ja vesien ympäri muiden kaupungin luonnon ihannustien ihailmisessä, sillä kävelylläkä olesja tuntuu paikka ja melkein jokainen hetki fuiskaavan Luteeruksen nimää.

Koska ei vielä ollut jumalanpalveluskuksen aika kirkoissa, menimme ensitöji vanhaan augustiinalaisluostariin, jossa Luteerius asui vuodesta 1508, jolloin hän kutsuttiin professoriksi Wittenbergin yliopistoon. Luteeruksen huoneet ovat nyt museona, täynnä miestäinmittavia muistojia sinnestä uskonpuhdistajasta. Hänen työhuoneensa on seisoa vanha kirjotuspöytä, jolla Luteerius työskenteli, sujana ajan hammasta vastaan, waikkakin sen halkioimet ja rosoiset syrjät alkavat jo kertoa sen pitkästä iästä. Siuri raittamuini, joka lämmitti Luteerusta, voi vielä festää monta lämmityshylkeää. Samat iftimarimidut, jotka Luteeruksen aikana laskevat valoa sisään, toimittautuvat, joskin niistä muutama on järkynti, wieläkin sen tehtävän ja samat luukut ovat wielä työhuoneen lattiasa. Läheisellä hylyllä on vielä Luteeruksen vanha juomapiste. Ajattelin kuinka usein onkaan tuo vanha kuppi jaani mitä jämmittaa Luteeruksen janon ja tuoreuttaa hänen kuivuneet huulenja, hären palatessaan tuntikausia festäneestä luennosta tai saarnasta. Meidän on nimittäin muistamme että Luteerius saarnasi useammin kum ferron

Martti Luternus.

witkošja ja että hänen saarnansa festivät tulevemminkin kutsuakseen myöntää min.uuttia.

Yliopistosja pitämienjä luennoiden ohella saarnasi Luteerus usein kirkoja kerran tai kahdesti päivässä, useina päivinä perätysten. Vanha saarnatuoli, jossa Luteerus saarnasi ja vanha hiekkakello on muutettu kaupungin kirrostaa museoon, jossa ne yhdessä ovat näytteillä. Hänen työhuoneestaan on myöskin kahden istuttava tuoli, jossa Luteeruksen sanotaan tuluttaneen useita hetkiä puolisensa Katarina von Boran kanssa. Rouva Luteerus eli ajalla jolloin naiset pystyivät fotojalla, ja lajilaatikossa on nähtävään hänen tekemiään ompelukseja. Leipzigin museoja on sangen hieno kuva Luteeruksesta, hänen waimostaan ja viidestä lapsestaan. Se on siewä, pieni perherhymä: Luteerus istuu pöydän luona noissa yksinkertaisissa huoneissa, soittokone läsiissään; hänen waimonsa istuu toisella puolen pöytää lasten seisossa ympärillä silmät suotuna issään ja äitiin. Toisessa huoneessa on useita uudempia historiallisia maalauskirjoja uskonpuhdistuksen ajoilta, kuten „Kaarlo V Luteeruksen haudalla,” „Wormsin Herrainpäivät,” „Raamatun käänäminen,” „Luteeruksen kihlaus” ja „Luteerus naulaamassa wättiteitään linnan kirron ovelle.” Luteeruksen kirjasto, yhdessä monien kuuluisien uskonpuhdistuksen aikaisten kirjateosten kanssa, muodostaa sangen arvokkaan mieltäkintimittävän kokoelman. Lajilaatikossa säilytetään Luteeruksen varhaisimpia käänöksiä raamatuista, hänen omalla kädellään kirjoitettuja. Me näemme Luteeruksen kihlausmuurissa;

fillä sakjalaisen tavaraan mukaan on miehen pidettävä jor-
muista ja minä kuin naistenkin.

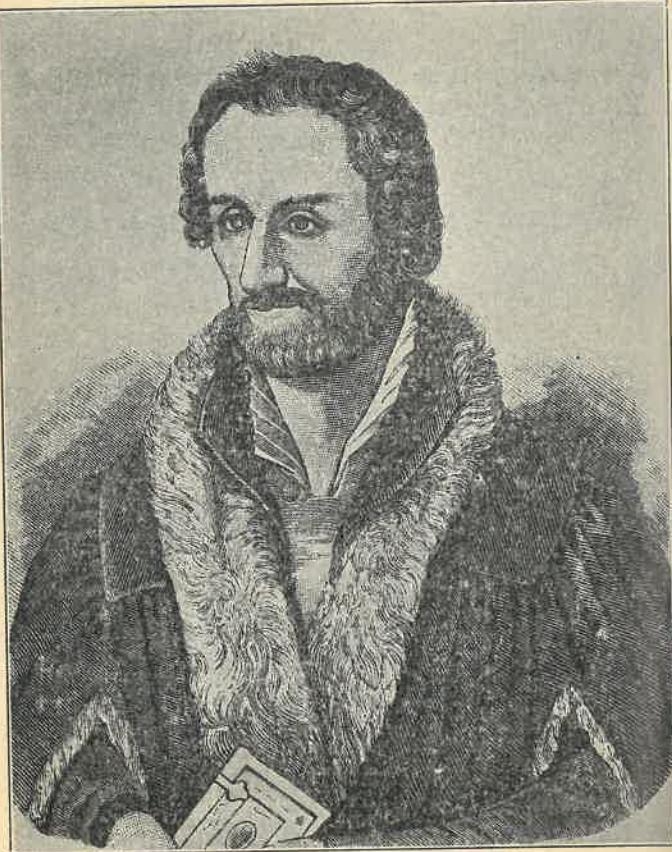
Muutamia ovia Luteeruksen huoneesta on Filip Melanktonin entinen koti. Katselessani vanhaa sänkyä, en
saattanut olla ajattelematta siitä, jollein Luteerus pol-
vistui sen vieressä, rukoillessa ettei hänen uskollinen Melan-
ktonin ja tuolsi, kun ei hän voinut hääntä auttaa. Luteerus ei silloin vielä tiennyt, e.ä. hänen lempään ystäväni-
jä heikko ruumis tulisi tointunaan ja festäisi kauemmin
kuin hänen reipas ja wahwarateineen ruumiinsa. Ul-
kona juuren puun alla on varhaa tilvipöytä, jossa on Melan-
ktonin nimi, jonka hän itse on siinä hakannut vuonna
1551. Tässä, tämän murenewan liwen päälässä ja tämän
puun varjoissa thöskenteliwät Luteerus ja Melankton yh-
dejä raamatun läänimösthössään.

Muutamia jalkoja Melanktonin huoneesta seiso-
wanha Wittenbergin yliopisto, joka nytkä on fotilasten ka-
sarmina. Tämä yliopisto oli Luteeruksen aikaan kuului-
sien professorien ja ruvojen yli parhaimpia Saksaissa.
Vuonna 1817 yhdisteitivät se Hallen yliopiston kanssa,
joka nytkä on yli parhaimmista siellä, ehkäpä parhain ju-
maluusopin oppilaille.

Koska Kirkon kelloet nytkä soivat, menimme Kirkkoon,
jonka ovelle Luteerus nauhasi wäitelmänsä. Se on juuri,
mahtava kirvirakennus, kahdella ympyräisellä tornilla ja
näytti paremmin tuomiokirkolta kuin taivaljelalta kirkolta.
Ulkopuolella näkyh Kirkossa ajan hampagan merkejä, mut-
ta sisältä on se mitä kalleimmin ja loistavammin varus-

tettu. Vuonna 1892 forjattiin sen siustus ja silloisessa
juhlatalisaiuudessa oli läsnä Saksaan keisari ja useita keis-
arillisen perheen jäseniä. Kirkossa on yhdeksän suurta kuu-
luisain kuwanuvestäjien muovailemaa uskonpuhdistajien
kuwapatsasta. — Luteerus ja Melankton ovat etuisijoilla
— ja kaikkimmentä muistorahaa uskonpuhdistuksen juo-
sijoista ja juojelijoista. Alttarin keskussärsä oli kuva
Vapahtajasta. Edessämme oli todellaakin kaunis näky,
seisoessämme tuossa koumissa Kirkossa, aurinko paistaa es-
sa isäään loistavasti wäritettyjen ikkunaruutujen lävitse,
ja katsolessämme sitä ihmeellistä muodostelua, joaka olti-
tehty tuossa historiallisessa rakennuksessa. Puiset ovat,
joihin Luteerus nauhasi wäitelmänsä, postettiin vuonna
1760, jodan alkana Itävaltaa väistään, mutta vuonna
1858 ajetti keisari Fredrik Wilhelm IV niiden sijalle kaf-
finkertset rautaoiset, joihin on kirjoitettu wäitteiden ja-
nat. Helposti woi kuutella mielellään rohkean Lutee-
rukseen seisomassa oviens edessä ja nauhaamassa niihin muo-
kuolemattomat sanat, joaka tuli lukemaan, ei ainoastaan
ohikuljijat, vaan koko kristillinen maailma. Lähellä Kirk-
oa on paikka, jossa Luteerus poltti paavin pannakirjan.
Se on kaupungin syrjäjä, juuren, mahtavan tammen al-
la, joka vieläkin kertoo siitä urhoollisesta teosta, joaka teh-
tiin sen oksien varjoissa lähes 400 vuotta takaperin.

Rauta-aita ympäröi vanhaa puuta, ja siinä on Sak-
san kielinen kirjoitus: „Dr Martin Luther ver-
brannte an dieser Stätte am 10 Decem-
ber, 1520, die Papstliche Bannbulle.“

Philip Melanthon.

Lönlä uskonnollisen ja ihmisen tapauden aikana ei paavin pannakirjan polttaminen ja hänen erhetymättömyytenjä kielitähien esitysten kirkon ovelle naukaaminen olisi mitään yleisempää huomiota ansaitseva teko; mutta kun muistamme, että Luteeruksen aikana se merkitsi yhteiskunnallista häpeää, ruumiillista kitudusta ja wieläpä kuolemiaakin, niin emme woi olla kyllin kiitollisia sankarimaiselle Luteerukselle, joka antoi ensimmäisen taikuttawan iskuun uskontataudien edusti. Ninoastaan lyhyt aika oli kuluutti siiä, kun uskoksas Juhana Hüss oli samallaisten julistusten tähden jaanut heittää henkensä polttoroviolla. Ystävät rukoilivatkin sentähden Luteerusta jättämään uskaliaan ja uhmaavan vastustuksensa, mutta Luteerus ei kuunnellut mitään munta, paitsi Zumalassista totuuden ääntä sydämessään.

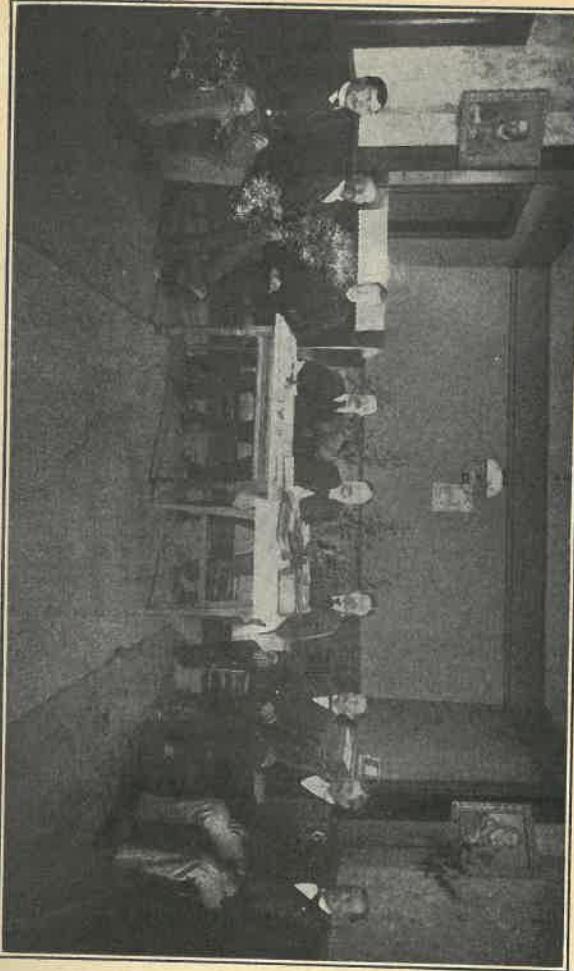
Kuinka usein mahtoikaan Luteerus laihoten katsoa taakensa koulupäiviensä rakastetun kaupungin torniin ja muureihin usein tapahduvien matkustuksien ja waaroissa ja vastuksissa. Wittenbergistä lähti hän Wormsin kuuluisille herrainpäiville, jossa tehtiin kaikki mahdolliset yritykset, että hän olisi saatu taiwutetuksi peräytämään sanansa. Pannaan julistettuna oli hän sitte kiruhtamasä taakasi Wittenbergiin, kun aseelliset miehet kasvoverho alas laskeutuna äffä ympäröivät hänen rattaansa. Ritaat weivät häneu nopeasti pois Worbburgin linnaan. Matkalla tuli Luteerus tuntemaan heidät ystäväineen, jotka, estääkseen hänet joutumasta väijyväin vihollisten käsiin olivat wanginneet hänet. Ystäväillinen Saksin

maaliruhtinaan salaamana Wartburgissa läänsi „Pyhän Urjön Ritari,” jossa Luteerusta täällä nimittiin, raamatua Saksonielle.

Höytäkoon Wittenbergin ajukkaat hyvin edesmenneen uskonpuhdistajan maallisia muistoja ja jäilyttäkoon hänen muistoaan sydämessään; sillä maailmalla ei koskaan ole ollut parempaa, uskollisempaa ja jalompaa ystävää kuin Martti Luteerus — suurin kaikista Saksalaisista.

C. H:sta suomeni J. Hirvi.

Gesimäinen konföderatsioonin tiollistotus Red Springs'ssa, Mayo., teht. 26 p. 1898.

Kansalliskirkkokunnan alustava kokous.

Suomamme esittää ensimmäisää Kansalliskirkkokunnan edustajia alustavassa kokouksessa Rock Springsin kaupungissa, Wyomingin valtiossa kesätk. 26 p. 1898, jossa kokouksessa laskettiin alkuperustus Ew. Luth. Kansalliskirkkokunnalle. Puheenjohtajana siinä kokouksessa toimi edesmenytt pastori N. A. A. Koski ja kirjurina mr S. Orth. Tilanahtaus ei jallit pidempää selostelua, vaan saatamme viittata vain siihen jatkoon mitä tuolla alustuksella on ollut. Silloin oli ainoastaan 1 pappi ja 8 muuta edustajaa kokouksessa. Nyt on Kansalliskirkossa jo lähes 20 pappia ja seurakuntia jäsenineen suuri määriä jonka luftia löytää tästä kalenterista toisessa paikassa olevasta 1908 kokouksen vuoden vuosikertomuksesta. Siis ei ole ollut thömmie eikä niiden alottelain turhaa Herrassa.
Pj. 89:8; 124; 126; 132:7—18; 135; 136; 149; 150.

Kansalliskirkkokunnan 10:s vuosikokous Caumsettissä, Mich., teukok. 13—15 p:nä 1908.

1. Kolous alotettiin juhla jumalanpalvelusella, jossa past. P. Vuori piti alkuruokouksen ja esimies Wm Williamson juhlasaarnan, käyttäen esipuheen aineena 34 Psalmia ja varjaisena tekstinä Joh. ev. 5 luvun 1 wärjystä 11:ta.

2. Esimies luki vuosikertomuksensa, josta ilmeni, että yleinen wäliluku kirkkokuntaan kuuluivissa seurakunnissa on 6,725 henkeä ja itseenäisissä kirkkokunnan pappien joko瓦kituiseksi tai tilapäiseksi hoitamissa seurakunnissa 8,430, joten wäliluku yhteensä tekee 15,155 henkeä, josta 1,544 on lijaänthynttä viime vuoden ajalla. Myöskin ilmeni, että kirkkokunnassa on nyt 18 pappia ja 2 kolportöriä. Edellä mainituista on falksi, pastorit Saakana ja Liljeroos, viihitty papiksi viime vuosikokouksen jälkeen. Neljä papeista, nim. pastorit Könönen, Saakana, Kiwi ja Ovaskainen ovat muuttaneet paikkoja vuoden kulussa ja kolme seurakuntaa nim. Red Chen, Minn., ja Ramsayn ja Marquetteen, Michiganin valtiossa olevat Ew. Lutheraijet seurakunnat ovat yhtyneet kirkkokuntaan.

3. Valittiin past. J. Hirvi kokouksen pöytäkirjuri.

4. Entiselle pastori J. S. Warmajelle päättetiin, hänen pappein kokouksessa esittämänsä hymniön mukaan, antaa 8:nen yleisen vuosikokouksen pöytäkirjasta ote maailman pastori Warmajaen erottamista koskewasta kohdasta

esimiehen ja firjurin allekirjoittamana, jekä Suomen että Engl. kielessä.

5. Tarkastettuun seurakuntain edustajain waltakirjat ja edustajina esittiivät waltakirjan ja seuraavat edustajat: Frontierin seurakuntaa edusti Salomon Abramson; Harborin, O., Wm. Williamson; Perryn, O., J. P. Johnson; Airportin, O., J. Heimonen; Festerin, O., seurakunta oli lähetännyt ainoastaan waltakirjan, jolle ei löyhtynyt vastaan ottajaa. Samoin oli tehtyit Titchburgin, Mass., seurakuntaa. Spartan, Minn., seurakuntaa edusti J. Häkki; Moose Lakeen, Minn., M. N. Westerback; Finlayson, Minn., J. Tapola; Ironwoodin, Mich., Aleksi Lepistö; Iron Belt, Wis., M. Kiini; Bessemerin, Mich., P. Wuori; Calumetin, Mich., Jonathan Wuorenmaa, D. Erwast, J. Esterberg, M. Ahola, Sam Hautaniita, Wm. Tolppa, Nikolai Murtonen, E. Harjulin, J. H. Palmer, Wm. Niijula, A. Paaso, Henry Simonen, Erick Peteri ja A. Vantto; Brantwood, Wis., D. Ruotsalainen; Clifford, Wis., J. Urpilainen; Cokaton, Alibion ja Fernch Lakeen, Minn., A. Onkka; Lehtijärvi, Minn., J. Huuskonen; Poinsett, S. Dak., A. G. Rissanen; Wakefield, Mich., E. B. Niemi; Hannan, Wyo., J. Hirvi.

6. Luettiin kokoukselle saapuneet onnentoivotuskirjeet, joita oli saapunut Mass'ista, Mich., past. M. Strömiltä; Titchburgista, Mass., past. Niisiläältä; Chystä, Minn., Tilda Hilliltä ja Maria Zoltselta. Juularunon muodosja oli onnentoivotuksen lähetännyt, Oskar Niemi, Ramjästä, Mich. Onnentoivotus sähköjanoman oli lähetänyt Emilia N. ja A. Johnson Chathamista, Mich.

7. Walittiin kirkkokunnan lähetyskassan, kirkkokunnaksen ja Auttaja lehden tilien tarkastajat, joiksi tulis-

vat walitusjä Wm. Niijula, M. N. Westerback ja past. D. Ruotsalainen.

8. Kirkollisjohtokunnan walitsemien, joita myt tulivat eisille työohjelman mukaan, päätti kokous Cokaton seurakunnan edustajan A. Onkan esityksestä lykätä kokouksen loppupuoleen, jonka jälkeen otettiin puolistuntti.

9. Walittiin toimittaja „Lasten Ystävälle,” „Jouluruuhalle” ja „Pääsiäis-Ilolle.” Toimittojaksi näille ja lähetyskassan hoitajaksi walittiin past. A. G. Rissanen. Koska past. P. Wuori oli luovuttanut Pääsiäis-Ilon lehden kirkkokunnalle, antoi kokous hänenelle fitoslaunjunou. Kokous myösken myöni past. Rissanelle Wakefieldissa, Mich., kirkkokunnan 8:stä vuosikokouksesta määrätyn (25 projeettia puhasta tulosta) toimituspalffion „Jouluruuhasta,” jekä myöni vielä hänenelle Pääsiäis-Ilon toimitamisesta vielä perimättä olevarat lehdelle kuuluvat ja Lasten Ystävän toimitamisesta 25 dollarin lahjapalkkion maksettavanäksi kirkkokunnan lähetyskassasta. Lehtien hinta ja koko päättettiin pitää entisellään. Asia-miespalffio määrättiin tästedes olemaan 20 prosenttia.

10. Kokous hyväksyi kirkollisjohtokunnan toiminnan Auttaja lehden julkaisen. Past. Wuorelle lausuttiin tunnustus hänen työskentelysiään lehden hoitamisessa ja toimitusessa, jossa hän olbraten muut muassa yksityisiä aineellisia varojaan uskollisesti ja vaikuttawasti oli tehtyit Herran työtä, joissi kokous „Auttaja” lehden toiminnan katsoi. Keskusteltiin lehden toimitusta ja muista lehdelle kuuluvista asioista. Asiaa valmistamaan walittiin komitea, jonka tuli asiaa harfittuaan esittää lausuntoja ja työnsä tulokset seuraavana päivänä. Komiteaan walittiin pastorit Rissanen, Kiini, Wuori, Heimonen, Ruotsalainen ja Hirvi ja edustajat Niijula, Tolppi, Onkka ja Westerback.

11. Kolehtia kirkkofunnan kassaan ja kirkkofunnan lähetyskassaan päättiin edelleentikin lantaa, ainostaan sillä erotuksella, että kahden sijaan kannetaan vain yksi kohde ruodeska lähetyskassaan kuten kirkkofunnan kassaankin.

12. Kyhymyksistä, voijimme jaada virallista pappeja kulkemaan kirkkofunnan lähetysjaarnaaajana, festus-testua, päätti kirkolliskokous lähimässä tullevaisuudessa hankkia kirkkofunnalle kumollisen lähetysjaarnaaajan, joka päättiin mieluummin hankkia Suomesta Ruotsalaisen Ewangeliumi Yhdistykseen piiristä. Tämä toimi jätettiin kirkollisjohtokunnan huoleksi, jonka avustajina, ajan toimeen jaamiseksi, pastorit P. Wuori ja J. Huuskonen lopisivat toimia Suomi matkallaan. Sentiöhden päätti kokous mainituille henkilöille antaa erityisen esimiehen ja kirkjur'n allekirjoittaman suosituskirjeen.

13. Kesusteltaessa kyhymyksistä, mitä voitaisiin tehdä nuorison hyväksi, kun nuoret tänä aikana suurissa Iau-roissa luopuvat uskonnosta ja hylkäävät ihanlaikkejien auttuntena suositteli kokous lämpimästi kristillisten nuorisojhdistysten perustamista paikkakunnille, missä kaukalaisia asuu ja missä se vaan olisi mahdollista, sillä edellytyksellä, että tuommoisten seurojen perustajat itse ovat Jumalan Hengen valaisemia ja innostamia, niin ette he perustetussa seuraaja Jumalan Janan mukaan ja rakkaiden hengesjä johtaisivat nuorisoa Jeesuksen totiseen tuntemiseen ja että yhdistys tässä hengessä toimien, hengellisiä keskustelu, laulu ja ohjelmalokouksia pitäen, koettaisi vaikuttaa hengellistä elämää, sekä viihdyttää nuoria hengellisessä ajanvielossa ja niin ollen olisi jokunainen tyypsi ja suojavaikka erinomattain nuorille, juuri rippikoulusta pääseville nuorukaisille ja neitoille ja yleensä kaikille, jotka ei vät ole taipuvaisia siihen jumalatto-

maan menoona, jossa suurin osa kansamme nuorisoista elämän ja parhaat vuodet hukkaa ja sekä ruumiinsa, että silmänsä voimat turmelee ja tuhlaa. Pastori Siivi myöskin lupasi kokouspäivänä kirjottaa „Auttajaan“ ajan aatteellista puolta valaijewia kirjotuksia ja julkaisista seurojen perustamissääntöjä ja toimintaa kokouksia neuwoja. Ajian ja sen tärkeyden tunnetuksi tekemisen, sekä tarpeellisuutta tahtoi kokous erinomattain mielin johdattaa ja tärkeänä velvollisuutena jokaisen omalle tunnolle lauskea. Ensimäisen päivän kokous lopetettiin tähän ehtimässä past. Williamsonin pitämällä rukouksella ja laulamalla yhteisesti Sionin Kanteleesta laulu n:o 157.

14. Toisen kokouspäivänä toimet aloitettiin past. D. Ruotsalaisen pitämällä rukouksella ja saarnalla, jossa hän käytti saarnan aiheena Ilm. k. 21: 5.

15. Olettiin „Auttaja“-lehden asia muidessekin käsiteltäväksi. Edellisenä päivänä valittu komitea esitti laajunton ja ehdotta lehden toimittajaksi edustaja M. N. Westerbackaa, jonka toimen hän oli lopautunut vastaan ottamaan 50 dollarin kuukausi palkasta vuoden ajaksi. Lehden yliwalvojaksi sisällön suhteen ja erittäinkin huolehtimaan sen liikepuolesta eli aineellisten asioiden edesauttamisesta ehdotti komitea kirkollisjohtokuntaa. Kokous hyväksyi komitean esityksen, valitien ehdotetun henkilön toimittajaksi ja antaen johtokunnalle esitetyn valwontavallan ja huolehtimisvelvollisuuden, sekä oikeuden käytää kirkkofunnan ja kirkkofunnan lähetyskassan varoja lehden hyväksi jos niin tarvitaan, että saatetaan siten olla warmat lehden aineellisesta toimeentulosta vuodeksi eteenpäin, eli seuraavaan kirkolliskokousseen saakka. Turhaa kiastelua toivottiin lehdestä erityisellä tarkkuudella välittäväni. Toimittajalle annettiin valta hyväks-

syä tai hyljätä toimituksele jaapineet kirjoitukset tai varustaa ne muistutukseilla.

16. Cokaton, Minn., seurakunta kylymäksestä keskustellessa, hyväksyi kokois esimies past. Wm. Williamsson jouluk. 4 p. 1907 sanotussa paikassa pitämän kirkouksen laitopaisena ja sen wahvistukseksi antoi asiaa seuraavan päätöksen:

Koska muutamat jäsenet, etupäässä Isäkki Alamaa, Peter ja Emma Ulijärvi ynnä muutamat muut Cokaton Ranjalliskirkkokuntaan kuuluvassa Ew. Luth. seurakunnassa ovat eronneet P. Raamatun opista ja Kirkkom.ne laillisissa säännöissä oikeaksi tunnuistetuista litureer. laitesta tunnuistusta ja opettaneet sitä vastaan, huomalla, julkisomalla ja levittämällä sellaista opinia ja uskoja välittämättömäitä antuuteen, että sielu haudataan yhdessä ruumiini kanssa, ovat he erotetut Cokaton Ranjalliskirkkokuntaan kuuluvan seurakunnan jäsenyydestä ja oiteulissaan seurakunnan sisälliseen ja ulkomaaiseen jehtoon, sekä sen aineelliseen omaisuuteen ja ettei herällä nii ollen, ennenkin luopuvat mainitusta opin kappaleesta, sen julkisesti nääräksi tunnuistavat ja siitä luopuvansa ilmoittavat, ole mitään tekemistä mainitut seurakunnan eikä sen aitoiden kanssa ja että heillä ei myöskään ole oikeutta pitää hallussaan tai hallita mainitut seurakunnan omaisuutta eikä toimia sen nimessä ja ettiä tälläinä rei-minta heidän puolestaan on aiwan läitonta.

17. Kirkkojen rakentamista seurakuntiin, jotta vähärakennus ollen kohtaaivat kokoishuoneen rakentamisen ja hankaloita vaikuttavia, toivottuihin laitien seurakuntien ja yksilöjen, joille se kaan on mahdollista, mahan hyvin tavan mukaan aineellisilla varoilla ja lahjotuksilla helpottawan ja auttawan. Enempää päättäisi ei kokenut katsonut moitwansa asiaa tehdä.

18. Esitettiin kylymäks, mihin olisi pantava myöhäntä jääneet Joulu ja Pääsiäisjuhlaisut ja päättetiin, että ne jaetaan jumuntaikouluille tai kyrkiin koteihin, joissa ei lehdeä vielä ole.

19. Ranjalliskirkkokunnan opisto kylymäks hetkisen sitä pohdittua jätteitini toistaiset.

20. Kirkkokunnan kalerterin v:lle 1909 toimittajat viittivät yksimielisesti pastori A. Koenönen. Pastorin Koenönselle lauhui kokois vilpittömän kirkkosen uhrattuvasta ihostään tämän vuoden kalerterin toimituksesta josta määrittiin hänenne kirkkokunnan kassasta maksettavaksi 20 dollaria pieneksi Lahjavalkiossi ja siellä suntemme sijoitettavaksi. Kalerteria päättetiin painattaa 1,000 kappaletta.

21. Tiliintarkastajat ilmoittiivat tilit tarkeistaneen ja. Säästö lähetyskassaan viime vuodelta oli \$133.89. Tuloja vuoden tuluesä \$525.58. Yht. \$659.47. Menoja vuoden tuluesä \$299.93. Rahaa kassassa \$359.-54. Kirkkokunnan kassassa: tuloja vuoden tuluesä \$487.29. Menot \$282.83. Rahaa kassassa \$204.46.

Auttojan tili: Tuloja jouluk. 1 p. 1907, touk. 11 p: 1908, \$1559.35. Lainattu past. P. Wuoreelta \$116.51. Vuorilinkin kassassa \$31.81. Menoja \$1591.-16. Past Wuorelle maksettava velka \$148.32.

Ustanomaisille myönnettiin tilivapaus. Past. Wuorelle päättetiin mossa Kirkkokunnan varoista yllä mainittu saatava \$148.32.

22. Sen jälkeen esitettiin virkamiesten valitsemisen. Esimies past. Williamsson pyysi päästä kirkonan virroista wapaaksi, mutta edustaja Palmerin pyynnöstä jentään suostui ottamaan esimies ehdoikundien vastaan. Toiseksi ehdoikaksi tuli past. K. G. Rissanen. Vaalisissa joka toimitettiin suljetuilla lipuilla nimitettiin past.

Risjänen eijmeheljä ja past. Williamson varaeemieheli. Kirjuriksi niinikään suljetuilla lipuilla valittiin pastori M. Kiwi ja warakirjuriksi past. P. Wuori. Rahaston hoitajaksi (kirkkok. kassan) valittiin John Lund Harborista, Ohiosta.

23. Papinkokelaittien tutkijakomiteaan valittiin Kirkkohunnan eimies, varaeemies ja kirjuri.

24. Seuraawallis kokoospaikaksi olivat ehdolla Finlayson eli Nurmiijärvi ja Lehtijärvi, molemmat Minnejotka. Väenesthyessä voitti jälkimäinen, joten Lehtijärvi määritettiin seuraavaksi 11:ta wuoiskokouskseen paikaksi.

25. Lopukki luettiin J. J. Guilarista Fitchburgista saapunut onnentoivotus kirje, jonka jälkeen kokoos eimies Wm. Williamsonin pitämän rukoiluksen jälkeen ja laulettua virsi 350 hajosi tälle päivälle.

26. Kolmannen kokoospäivän asiat ja tehtävät alettiin eimies Wm. Williamsonin pitämällä lyhyellä puheella Eessj. 2: 1—5 johdosta ja hänen pitämässään rukoissa.

27. Pastori M. Kiwi esitti Iron Beltin seurakunnan, hännelle mukaan antaman evästyksen, että mainitun seurakunnan puolesta toivotaan, että Kansalliskirkkohunnan papit ja seurakuntain wanhimmat ja eimiehet kutsuvat paikkaan ja ottaisivat osaa wäkijuomia vastustavaan liikeeseen ja julkisella toiminnalla sitä ja kielolain toimeen jaamista avustaisivat ja ettei kokoos lausuisi mielepiteensä jemmoisen toiminnan hyväksyttäväishyydestä ja antaisi, jos toiminnan hyväksyy, siihen kehottawan lausumon.

Keskustelassa ilmoittiivat useat papit jo yksityisesti ottaneensa osaa käytäntöllisellä työllä mainitun liitteen toimintaan ja yksimielisen, innossalla lausuttu ja hyväksyt-

ty päätös oli, että koko wäkijuomaliike on pimeyden vallassa tulenista tuottaen kansolle sekä ajallista, että jauhaikista omettomuutta, ja koko näin ollen työskentelemisen tälläisen liitteen kustamiseksi kuuluu sydämen ja omantunnon ajanan kristitylle Suomalais p. saman hänitä sihen welwottaessa, kehottaa kirkolliskokous erityisellä painolla ei ainostaan olevaan juostollinen maan tulle liitkeelle vaan käytännössä ja tosi toiminnassa sen edistämiseen osaa ottamaan kaikeja kirkkohunnan pappeja, seurakuntain eimiehiä ja kristityitä yleensä nijn työskentelijöön liitteen päämäärän eli tarkoituksen, nim. paikallisen kunnallisen, valtiollisen ja yleisen kieltolain saamiseksi ja jaawuttamiseksi.

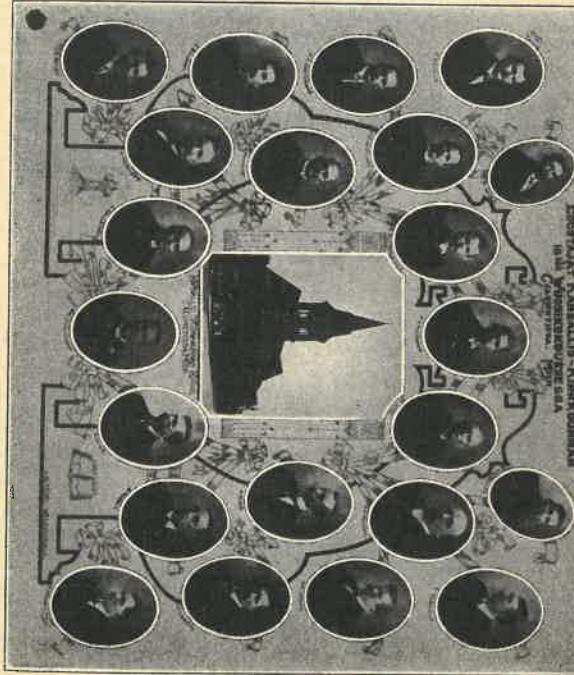
28. Eroavalle eijmehelle past. Wm Williamsonille lausui kokoos yksimielisen, vilpittömän ja sydämellisen kiitoksen moniuotisesta huolellisesta toiminnasta kirkkohunnan eimiehenä, samalla lausuen, että kokoos, valiteskaan tällä tertaa muoreman henkilön tähän vastuumalaaiseen tehtävään, ei tehnyt sitä sentähden että oltasiin tyhjytäntömiä ent. eimiehen toimintaan, vaan antaakseen hänelle oman pyhyntönsä mukaan mähemmän rasittavan tehtävän hänen vanhuutensa ja jäiraloijuutensa vuoksi. Myöskin eroavalle kirjurille past. P. Wuorelle lausuttiin kiitokset.

29. Kokoos lopetettiin pastoreiden Huuskojen ja Williamsonin pitämällä rukoilulla ja seisamalla virsi 339 Suom. virsifirjasta. Edustajat ilmoittivat kirkolliskokouksessa wallumeesta jownonnollisuudesta mielihyvänsä, ja lausuitrat kiitoksi edustajatowereille, mutta ennen kaikeja seurakunnan yltaistijalle Kolmijohfeiselle Suomalalle, hänen armollisesta johdostaan ja sitä virsisthyestä ja ilosta, jota kokooleseen osaa ottaneet poikkeusella tunnustivat jaaneen ja osakseen. Warmemimmalla ja sy-

mentyneemmällä uskolla Herraan ja Hänens ehdottomasti viisaaseen ka tiel nukkeerja ja hyvään tahtoonja, jokaisen hyväntä lähellä olevan seurakunta työmmekin. Hänens omamaa ajanaan, Hänens armo huoneensa heittäen, hajosivat kirkonkisen edustajat virkistyneellä toivossa ijan ja kijesta elämästä ja warmalla vakuutuksesta, että jos ei Herraa joissi tila juutta enää läsnä olemaan tulevissa muotikoulussa, saadaan ku tenttin Hänens armostaan Herran ikiautuaalliseksi yhdynässä nähdä toisemme ja Juvalamme, jonka turvissa kusjemme ja jonka voimassa vallamme, undessa Jerujalemis ja taivaassä. Vakavia hyvästä jättösanjoja lajuuden ja lisutetuun, taitavaallisiin sohonneen mielein, hyväriissä herääneiden jalojen aikien toteemuttamiiseen Herran junausta rukoillen, hajosivat edustajat sen jälkeen kun pöytäkirja oli luettu, tarfastettu ja hyväkyytty.

William Williamson, Pietari Vuori, K. G. Rissanen, M. Kiimi, John Huuskonen, E. W. Niemi, John Urpilainen, D. Ruothalainen, J. S. Heimonen, Jacob Hirvi, N. Murtonen, Wilho Tolkinen, Aleksi Onkka, Antti Marjamaa, Jonathan Vuorenmaa, Matti Ahola, J. P. Jansson, Erick Peteri, John A. Pohmer, Antti Paaso, Samuel Hautaniita, M. N. Westerbaeck, J. Tapola, Salmon Abramson, J. Häkki, J. Erwast, J. Estemberg, E. Harjulin, Henry Simonen, Wm. Niula, A. Lantto, A. Lepistö.

Gudstajar fonskolleförföreningen 10:stä unoritoforffesia.

Muusikertomus

Amerikan juomalaisten ew. luth. kansallis-kirkkokunnan 10:esjä muosikokousessa Ca-lumetissa, Mich., toukokuu 13—15 p. 1908.

Arvoisat virkamieset, edustajat ja kaikki muidut kansalaiset, läsnä sekä kouluvalmentajat:

Kaikki eivät išää.

Niinkuin jokainen meistä tietää, on koko ihmiskunnalla yksi yhtinen eisitää, Adam jonka tähden meitä kaikkia yhteisesti Adamin lapsiissi luksutaan, sillä Jumala on tehnyt kaikkien ihmisten yhtekunnan yhdestä werestä kaiken maan piirin päällä ajaminan (Avt. 17: 26.) Herra Jumala teki ensimäisen ihmisen maan tomusta ja nimitti hänen Adamiinsä. Ja koska ihmisen ei ollut hyvin vähinänsä olla niin Herra Jumala pani raskaan unen Adamin pääälle ja kun hän nukkui, otti Hän yhden hänen kylkiluistansa ja rakensi waimon siitä kylkiluista, jonka Hän Adamista otti, ja toi sen hänen eteenjä. Noin Adam kohta heitänsä tunsi tämän omaksensa, ja sanoi: tämä on nytki minun luustani ja liha minun lihastani. Ja Jumala suunasi heitä, ja sanoi heille: kasvakaat ja lisääntyväät ja täytäntöläät maata. Tämän suunauksen voimasta on koko ihmiskukkunta tästä ensimäisestä parikunnasta alkunsa saanut. Ja näin me kaikki luonnollisen synnymän kautta olemme Adamin lapsia, ja hän on kaikkien meidän eisitämme, niinkuin myös Eeva meidän kaikkien äitiimme,

mutta kärmeen wiettelystä näät eii vanhempanime syntiin lankejivat, Jumalan kuun kädottivat, kuoleman ja vihollisen vallan alle joutuivat; ja niin me nytki kaikki heistä perineet olemme synnin, sekä synnin tähden kuoleman ja kädotukseen. Tämän todistaa apostoli Paavali Rom. 5: 12, niinkuin yhden ihmisen kautta on syntyi maailmaan tullut, ja synnin kautta kuolema, niin on kuolema tullut kaikkein ihmisten päälle, että kaikki ovat syntiä teeneet.

Mutta Jumalan kitos; meille on myös toinenkin eisitää annettu, joka toisellaisten perinnön lapsillessa tuottaa. Tämä toinen eisitää on Kristus, itse Herran taiwahasta, ihmisyhteen ilmaantunut, Jumalan Poika taiwahasta, Jävästä ijanlaikkiseksi synnytyksi, joka meidän ihmisten tähden ja meidän autuudenme tähden astui alas taiwasta, otti miehuuden Pyhän Hengen kautta neitseestä Mariasta, ja tuli ihmiseksi. Hän ei synnytäkään synnitystä Adamin siemenestä, vaan Pyhästä Hengestä ja puhtaasta neitseestä. Hän maailmaan synnytti, niin ei Hän siis olekaan synnytin Adamin lapsi; vaan pyhä ja yuhdas ihmisen ja Jumalan Poika: siis totinen Jumala ja totinen ihminen, yhdesjä eroittamassa persoonaissa. Tämä nytki on totinen eisitää, itse Herran taiwahasta, jolla myös on totinen eisitää, itse Herran taiwahasta, jolla myös on lapsia, toisella tavalla synnyneitä kuin Adamista synnytää: nimittäin, ei lihasta, eikä lihan tahdosta, ei myös mielen tahdosta, mutta Jumalasta synnyneitä. Joh. 1:13.

Tätä järjellemme ihmellistä synnytää jo David tarjoittaa tälle Herralleensa weisaten: sinun lapsesi synnytetään sinulle niinkuin laste aamuruskosta. Ps. 110: 3. Meitä, langenneita Adamin lapsia, kuolemasta ja vihollisesta vapahaaksiensa, sekä Jumalan sukuun meitä saatetaaksiensa. Tämä taiwaallinen eisitää, myös ihmisen

lihaan tämme ilmeestyi; niinkuin kirjoitettu on: että siis lapsilla on liha ja veri, niin on Hän myös niištä ojalliseksi tullut, että Hän olisi kuoleman kautta hukuttanut sen, jolla kuoleman valta oli, se on perkeleen, ja päästämtyt ne jotka kuoleman pelvosta pitää kaiken ikänsä orjana oleman. (Hebr. 2: 14—15.) Ja Hän tuli omillensa, ja ei-wät Hänen omaansa Häntä ottaneet vastaan.

Mutta niille, jotka Hänen ottivat vastaan, antoi Hän woiman Jumalan lapsiljä tulla, jotka uskovat Hänen nimenä pääälle. (Joh. 1: 11—12.) Elämän Herra kuoleman ja helvetin ahdistukseen on lärjinty, että Hänen hikensä wereksi muuttui meitä kuoleman omia synnyttääjäseen, tämä toinen esi-isämme tuotti lapsilensa vanhurskauden ja elämän. Adamin siemenestä tosin koko maan jen kautta kaikki lapsensa syntiin ja kuoleman kadoitukseen Jän lapsiljä. Ensimäinen Adami saatti lankeemuk-piiri on ihmisjä tähnästä, syntisää, kuolevaisista. Mutta toisella esi-isällämme pitää myös lapsia oleman, lukemattonia, niinkuin tähdet ovat taiwahalla. Sillä näin on Jumala Abrahamille jo puhunut: Kätkö taiwaaseen ja hie tähdet, jos sinä ne taidat lukea niin siemenes on oleva. 1 Moj. 15: 5. Asettain itseensä ylsmäisen Jän kasvoiin eteen kaikkein omainsa kanssa, Kristus siis jano: Kätkö, minä ja ne lapset, jotka Jumala minulle antamut on. (Hebr. 2: 13.) Mutta missä tavalla syntiesiä Adamin ylikuumasta Jumalalle oikeita lapsia synnytetään? Sitä konykämme nyt silmäilemään. Ensimäisenä Adamissa tämä jo kauniisti on kuuttu. Adamin nukkuesja raskaassa unessa ollessaan luotiin hänen kylkiluistansa Eva, joka hänen avioikienä annettiin, ja joka sitten Jumalan jumauksesta tuli kaikkien elävitten äitiksi, niin totenkin esi-isämme, Kristus kerran kuoleman uneen waiupui ristin puussa ja Hänen kylkensä keihäällä avattiin,

josta muoti veri ja vesij. Joh. 19: 34. Tästä verestä ja wedestä, joka Kristuksen avatuista kyljestä muoti seura-funkta syntyy: joka on Hänen avionja ja Karitsjan emän-nätsi n. mitetään, sillä fasteen vesij on todella jekoitettu we-rellä kuin tiukui Kristuksen kyljestä. Apostoli Paavali todistaa: että me fasteesja warjün olemme Kristuksen päälellemme pukeneet (Gal. 3: 27) ja siinä jo tämän usko-na, jen merinkautta Hänen ruuminsa järeniksi todella tulleet oleimme, jentähden on myös kaste oikea uuden syntymisen peso: Tit. 3: 5, jossa Kristuksen seurakunta wedestä ja Hengestä syntyy Herran ja omaksi niin, että me kaikki, jotka fastettuina myt uskomme todella taidamme pyhän apostolin kanssa janota: Sillä me olemme Hänen ruumiinja jäsenet Hänen lihastansa ja luistansa. (Eph. 5: 30). Waan uskottomille pitää jaarnattaman laitia, että tulisiivat armoa tarsiitsemaan ja evankeliumia, että he saisivat Jumalalta armon uskoa, sillä usko tarvitaan, sillä ilman uskoa on mahdotoina felwata Jumalalle. Ja Jeesus itse todistaa: joka usko ja fastetaan, se tulee autuaaksi; mutta joka ei usko, se kadoitetaan. (Mark. 16: 16). Sitä warten on Herra seurakuntaa jäättämtyt, ei ainoastaan sakramentit, vaan koko pyhän janansa jaar-nan, joka ilmoittaa mitä Jumala meille Kristuksessa antanut ja omaksennee lahoittanut on, että me jen myös aina uskolla omistaisimme, sillä vanhurskaan pitää elämän uskosta j. n. e.

Sillä usko tulee kuulosta ja kuulo Jumalan janan kautta. (Rom. 10: 17). Ja niin myt janan ja sakramentein oikien viiselemisen kautta täslä toisesta Adamista, Kristuksesta, seurakunnan kohdussa lapsia Jumalalle syntyy lukemattonia kuin tähdet taiwalla, sillä waikka Her-ran oifia seurakunta, joka on uskovaisten joukko, jonka synnyttämisen woima on kokonansa evankeliumin janasta

ja jaakonenteisja, ihmisten mielestö, ja omisjätmä filmis-
jänyt tosin näky hedelmättömäksi ja niinkuin hyljätyksi
waimo-ji, jota vastaan taas toinen joukko, joka töiden
kautta pyrkii sivointoon Jumalan kansja ja pitäävät Moo-
seksen miehenänsä, paljon enä, min näyttämät ihäänty-
wän. Niin kuitenkin yksinäisellä on enämpi lapsia, kuin
sillä, jolla mies on Gal. 4: 27. Uskowainen Herran
seurakunta tosin näky hedelmättömäksi ja yksinäiseksi wai-
mo-ji, niinkuin ei hänelästä miehestä oliskaan, vaikka itse
Herra ta-waasta on hänen miehenä. Riemuitse sinä he-
delmätö-n, jota et synnytä; iloitse riemulla ja ihastu sinä
joita et raskas ole, sillä yksinäisellä on enämpi lapsia kuin
sillä, jolla mies on, sanoo Herra.

Sillä joita sinun tehnyst on, Hän on sinun miehes, Her-
ra Sebaot on Hänen nimenä, ja Israelin pyhä sinun lu-
nastajas, joita kaiken maailman Jumalaksi tulisataan. Je-
saja 54: 1—5. Ja kaikki sinun lapjes pitää oleman ope-
tetut Herralta ja suuri rauha sinun lapsilles, ja niinkuin
yksä iloitsee morsiamestansa, niin myös sinun Jumalaas
iloitsee sinusta.

Nämä näytävat seurakunnalle Jumalalta sanotut.
Kristusken seurakunta eli pyhäin ihmisten yhteyks kuvaa-
taan tässä yksinäisellä, hyljätyksi, hedelmättömäksi waimo-
ksi, sillä senkaltaiselle hän erittäin kiusauksen ja ahdistuk-
sen aikana itseensä näkee ja tuntee. Mutta kuitenkin hän
tietsetään pelskää-nästä, sillä toisin asiat ovat kuin luonto
näkee taikka tuntee. Sillä ole kaino, älä pelskää, ei sinun
pidä häpiään tuleman? Sillä joita sinun tehnyst on, Hän
on sinun miehes; Herra Sebaoth on Hänen nimenä. Tässä
siiä kuulemme oikion seurakunnan jo täällä Kristusken
avioiksi todistettavan, joita on Herrallensa eli miehellenä
jangan rakas ja Hänelästä siumattu. Vaikka tämä on li-
halta ja maailmalta salattu, yksin uskolla sanaan käitet-

tämä, vaan Herra lupaa, että täällä Hänen amioillaan ja
pitää lapsia paljon oleman, vaikka Hän hedelmättömäksi
luetaan. Nosta filmäs, katso ympärillesi, sanoo Herra:
Jo kki näät kootut tulewart sinun tykös; sinun poikas tul-
ewart kaulaa ja sinun tyttäres kyllein vieressä käswate-
taan, niinkuin siis Adamin avio Ewa on luonnollisesti
syntyneellä lapillansa täytänyt maan, niin Herran usko-
wainen seurakunta, Kristusken avio hengellisesti synty-
neillä lapillansa täyttää tulivat ajuilla. Sillä tämä
on kaikkein meidän äitimme. Gal. 4: 26. Johon sanan
oikolla jaarnalla kuin Herran käskyttä sanan kaksi-te-
räistä miekkaa käytetään ja sakramentein oifialla jakamisella
synnytetään seikä käswatetaan elävinä lapsina Py-
hän Hengen vaikutuksen kautta. Amen, totisesti.

Tässä saat vielä tavallisuuden mukaan luetella
Kirkkokuntaamme kuulumat seurakunnat sekä väkiluvun
suhteet mitä on tietoja lähetetty tai noudataan vanhoja
ilmoituksia:

Massachusets: Pittsburg, yhteenä 230.
Ohio. Harbor 445, Fairport 445, Perry 50, Zester
40, Cleveland 10.

Whomming: Hanna 250, Frontier 100.

Minnesota: Red Eye 100, Lehtijärvi 270, Embarras 27, Cokato ja French Lake 100, Moose Lake 200, Finlayson 200, Beaver 100, Sparta 250.

Wisconsin: Minersville 78, Iron Belt 157, Washburn 75, Clifford 100, Brantwood 165.

Michigan: Marquette 155, Calumet 1,400, Frontwood 800, Bessemer 100, Ramsay 100, Stambaugh 75, Wakefield 165, Painesville 100, Chatham 85, Rockland 100.

So. Dakota: Poinsett 75.

Itäisenäiset Suom. Ev. Luth. seurakunnat, joita on

joista tilapäisesti tai vakiintuneesti hoitaneet kauhajaiskirkojen kumman papit.

Wyoming: Rock Springs 150, Diamondville 50, Doyley 50.

Oregon: Astoria 243, Portland 75.

Washington: Ilwaco 100, Independence 75, Brush Prairie 78, Salmon Creek—Najel 140.

Ont. Canada: Port Arthur 300, Fort William 140. North Dakota: Rolla 200, Lakota 200.

Montana: Butte, Bonner ja Hamilton 836. Reedley, Calif. 75. New York, N. Y.: 200.

Michigan: Alma 200, Cowington 107, Mass 200, Winona 100, Laird 85, Coalwood 60, Montreal 52.

Minnesota: Suojärvi 125, Menahga 160, Little Falls 50, Paddock 200, Brainerd 100, Stewens 100, Midway 95, Nashwaik 76, Rice River 125, Salo 55, Fairbanks 50, Thomson 196, Wright 75, Raisionjoki 75, Santajoki 50, Holmes 165, Cloquet 160, Eagle 100, Wren 100, St. Louis River 35, Sad River 60, West Pipe 40, Green 55, New York Mills 150.

Massachusetts: Maynard 300, Monson 72.

S. Dakota: Frederick 150, Tullerton 50, Lead City 500, Terraville 250.

Wisconsin: Marengo 60, Brule 170, Maple 155.

Idaho: Kingston 50, Long ja Mullan 247.

Wäkiluku kirkkoluntoaan laillisesti yhdistyneisjä Suom. Ew. Luth. seurakunnissa on 6,725.

Jtseenäissä Suom. Ew. Luth. seurakunnissa on 8,230, yhteensä 14,945. Wäkiluku on lisääntynyt vuoden aikana 134. Kolme seurakuntaa on vuoden ajalla laillisesti yhdistyneet. Kirkkoluntoamme, nimittäin Red Lyon, Ramsgay ja Marquetteen.

Paljon olis tässäkin toivon tilaa. Yhdessä olemis-

nen on voima, vaan erillään pyjyttelemien oikasta kirkkolunosta on julkisen seurastakin hengellisellä alalla.

Lähetyssaarnaajina on ollut vaikuttamassa J. Haakana, joka vihittiin papiksi Pittsburghin Suom. Ew. Luth. seurakunnan pyymistä wiime syyskuun 22 p. seurakunnan omassa kirkossa, ja J. E. Viljeroos ollen wähän aikaa evankelistana vihittiin Ironwoodissa jouluk. 1 p. ja hoitaa myt Astorian sefa Washingtonin puolella olevia seurakuntia Herran janalla.

Lähetyssaarnaajat J. E. Villian ajan Fort Williamissa, Ont. Canada, ja Jacob Tapola ajan Harborissa, O.

Kirkkolunnon papit ovat seuraavat: P. Vuori, J. H. Heimonen, E. Dwaskainen, J. Rankila, J. Huuskonen, M. Ström, J. Urpilainen, E. W. Niemi, K. G. Risjanen, W. W. Wilen, A. Koenonen, J. Hirvi, J. Anttila, D. Ruotsalainen, J. Haakana, M. Kiwi, J. E. Viljeroos, W. Williamson.

Kirkkoluntoamme piirisjä on nykyään 18 virallista seurakuntaa ja 2 lähetyssaarnaajaa, yht. 20.

E. Dwaskainen on muuttanut Iron Westista, Wis. Reedleyhin, California, ja J. Haakana Pittsburghista, Mass. New Yorkiin, ja M. Kiwi New Yorkista Finlandiin, Minn.

Summanta ouluja on olemassa jotka on kehittämässä sukuhallua ja Herran tuntoa lapsissa. Opettajain tulee välittämättä olla itse Herrasta opettettuja eimenkuin voivat lapsia opettaa Jumalan tahdon jälkeen. Mutta lasten vanhempiin on myös kotonan olemisen opettajoina lapsilleen samalla tavalla kuin uskovaiset opettajat koulussa. Silloin on opetus hedelmällinen ja tuottaa runsaan hedelmän ajallansa.

Kesäkouluja on myös toisina paikoin pidetty kuin val-

tion koulut on olleet kesä-lomaa pitämässä, ja toivon, että näitten koulujen luku tulisi wain liijääntymään, sillä historiallinen ja hengellinen kehitys pitäisi oikeassa ymmärryksessä saada kulkea läiskädesjä, jotka laikki on Jumalan hywytyenä pidettävä. Niin minä hymmrrän. Kolmijuhteiselle Jumalalleemme, rakkanaan Jäntämme olkoon kiitos ja tunnia ja antakoon runsaan siunauskensä keskus-teluislemme ja päätkösllemme, että ne tulisi Hänelle tun-naksi, ei meille, vaan Herralle, valta-kuntansa sekä rakaan siirtokansamme ajalliseksi, ennenkaikku ijanlaikki-jeksi tosi hyväksi taas aljetulla wuosikokouksellamme.

Toivoo armossa welsjenne Jefuksesja.

Wm. Williamson.

Harborissa, Ohio, toukokuu. 10 p. 1908.

Saarna,

jonka piti past. Wm. Williamson R. R. 10:esjä wuojsitkö-fouksesta Calumetissa, Mich., toukokuu. 13 p. 1908.

Nimeen Jäsen, Pojan ja Pyhään Hengen, amen.

Tämän juhlohetken esipuheen tekstin sanat luemmeleme Ps. 34, ja kuulevat Herran nimesjä näin:

Dawiidin Psalmi, koska hän muotonja muitti Abimelechin edessä, joka hänen ajoi pois tyköänsä, ja hän meni pois.

Minä kiiän Herraa aina: hänen kiiotensa on alati minun suussani.

Minun sieluni kerskaa Herrassa, että raadolliset sen kuulevat ja iloitsevat.

Ylistäkäät Herraa minun kanssani, ja korottakaamme hynä hänen nimeänsä.

Koska minä Herraa ettein, kuuli hän minun ruoukseni, ja pelasti minun kaikista varvistukistani.

Jotka häntä katsovat, ne walaistaan: heidän kasvonsa ei tule häpiää.

Koska raadollinen huuhi, kuuli Herra häntä, ja autti hänen kaikista tuiskistanja.

Herran enkeli pirittää niitä, jotka häntä palkkäävät, ja pelastaan heitä.

Muistataa ja katsoaa, kuinka Herra on suloinen: autuas on se, joka hänen turwaa.

Peljättää Herra kaikki hänen pyhänsä; sillä jotka häntä palkkäävät, ei mitään puutu.

Nuorten jalopeurain pitää tarvitseman ja isooman; mutta joka Herraa eisivät, ei heistä mitää hyvää vuutu.

Lulkaat tänne, lapset, kuulkaat minua: Herran pelwon minä teille opetan.

Kuka on, joka (hyvä) elämätä phytää? ja pitäis mielessänsä hyviä pääviä?

Varjele kieles pahuudesta, ja huules wilppiä puhumasta.

Lakkaa pahasta, ja tee hyvä: etsi rauhaa ja noutele häntä.

Herran silmät katsovat vanhurskaita, ja hänen korvansa heidän huutoansa.

Mutta Herran kašnot ovat pahointeliötä vastaan, hukuttamaan maasta heidän muistoansa.

Koska (vanhurskaita) huitawat, niin Herra kuulee, ja pelastaa heitä kaikista tuskistansa.

Herra on juuri läsnä niitä, joilla on murheellinen sydän, ja auttaa niitä, joilla on surkuja mieli.

Vanhurskalle tapahtuu paljo pahaa; mutta Herra hänen niistä kaikista päästää.

Hän käfkee kaikki hänen luunsa, ettei yksilään niistä mureta.

Pahuus tappaa jumalattoman, ja jotta vanhurskasta wihaavat, ne hukutetaan.

Herra lunastaa pälveliansa sielut; ja kaikki, jotka häneen toivovat, ei pidä hukkuman.

Tässä ylös luetuista psalmisista David ensiksi kehoittaa esimerkilläni ja tittämään Herraa pelastuksen edestä tuskasta. 2:ksi puuhui Jumalan lasten onnesta. 3:ksi jumalattomain rangaistustesta.

Meillä on velvollisuus tuningas Davidin kanssa yhtyä Herraa kiittämään, kalliisti lunastetut sanan kuuli, sillä me olemme saaneet Herran hywyttä runsaasti osaamme koko elämässämme ja tuoasi on vierähänht sii-

tä kuin Fairportissa viime vuosikokousta juhliwana Herran kansana wietimme. Niin myös ylisäkäät Herraa minun kansjani sillä missä on oifia usko siellä on oifia rukous, kiitos ja ylistys.

Koska minä Herraa etsein kuuli Hän mun rukouksen. Rukous on puhe Jumalan kansja, ja me saamme kaikki ojamme ilmoittaa taimaalliseelle Jäslämmem, ja meidän tulee anomusjemme esittää välimiehen Jefusen nimessä, sillä kaikki mitä me Jefusen nimeen Jäslämmem, niin Hän antaa meille. 2:ksi uskowainen ihmisen on onnellinen kuin se saapi maistaa ja kothoa kuinka Herra on suloinen. Ja autuas on se, joka Häneen turvaa. Sillä meillä on turva elämässä, sekä kuolemassa, sekä peltää-mättömyys tuomiopäivänä. Varjele kieles pahuudesta ja huules wilppiä puhumasta. Kielit on pieni jäsen waan ja kautta paljon pahaa matkaan pannaan, sillä kielit antaa ääntön sinun puheellest. Muista mitä kahdeksas käsity opettaa. Sillä oifian uskowaisen ei sovi kiertäään väärin käyttää, waan lakkaa pahasta, ja tee hyvä; etsi tilaisuutta rauhan rakentamiseen lähimäisesti kanssa.

Sillä Herran silmät katsovat vanhurskaita. Siis, me olemme Jefusessa vanhurskaita, sillä Hän, Herra on meidän vanhurskautemme. Amen.

Mutta Herran kašnot ovat pahointeliötä vastaan ja kaikki uskottomat ihmiset ovat niitä pahointeliötä, koska he Herralta valmistaman ja sanasjaan tarjooman oman autuuteensa yhltää, joka yksin tekee ihmisen onnelliseksi ajasta ja ijan kaikkisesti.

Vanhurskalle tapahtuu paljon pahaa, waan tämä onkin meidän ajallinen helvettiimme. Ei meillä ole kuoleman jälkeen mitään pahaa eikä waiwaa. 3:ksi pahuus tappaa jumalattoman, ja jotta vanhurskasta wihaavat ne hukutetaan. Huoma, sinä Herran oma, kyllä Herra kostaa puolesta jumalattomille, jotka sinulle pahaa tekee.

Rukoile heille armoa että Herra saisi heitäkin armahtaa; että saisi heillekin armonsa osoittaa, kuten Hän on sinullekin tehnyt j. n. e. Rukoilkaamme: Kuule laupias Jäätä, Jämeidän j. n. e. Amen.

(Weisataan virsi 350.)

Ewankeliumin tekstin sanat kuuluvat Herran nimessä näin (Joh. 5: 1–11).

Sitte oli Suutalaisten juhlapäivä: ja Jesus meni ylös Jerusalemiin.

Mutta Jerusalemissa on lammaspörtin tykönä yksi lammikko, joka Hebrewan kielessä kutsutaan Bethesda, jossa oli viisi wajaa.

Toissa mafasi juuri joukko sairaita, jokeita, ontuivia, halvatuutta, jotka weden lirkuttamista odottivat:

Sillä enkeli tuli alas määrätyllä ajalla lammikkoon, ja sekoitti weden: joka siis ensimmäisenä veteen astui, koska se seloitetti oli, niin se parani, ehkä missä siihen tauissa hän oli.

Niin oli siellä yksi mies, joka kahdeksan neljättäkymmentä ajaistaaka oli fairastanut.

Koska Jesus hänen näki mafaaowan, ja tunsi hänen jo kauvan fairastaneen, sanoi hänelle: tahdotko tulla terveeksi?

Sairas vastasi häntä: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä, joka minun wie, koska wesi seloitetti on, lammikkoon; mutta koska minä tulen, niin on toinen minun edelläni siihen astunut.

Jesus sanoi hänelle: nouse, ota wuotees ja käy

Ja kohta parani se ihminen: ja otti wuoteensa ja kävi. Ja se päämä oli sabbatti.

Sanoivat siis Suutalaiset paratusse: nyt on sabbatti, ei jöwi wuodetta kantaa.

Hän vastasi heitä: joka minun paransi, se sanoi minulle: ota wuotees ja käy.

Pyhä teestimme jakaantuu neljään pääosaan: 1:ksti: Jesus meni ylös Jerusalemiin, mutta Hän ei mennyt Jerusalemiin olla sena siellä joutilaana, vaan menee Bethesdan laamnikon tykö, jossa oli viisi wajaa. Ja se sijaitsee temppeli-wuoren pohjoispuolella. Bethesda (se on: laupias huone), jossa oli viisi eri sairas pilari-ojaosta, joissa makasi juuri joukko sairaita.

Suomatkaa, Jesus oli mennyt sinne auttamaan sairaita. Ja näin Herra on aina tehnyt ja tekee mailman loppuun asti, sillä Hänens halunja on jada armahtaa fairastavia ihmisiä. Ja niitä Hän taas tekee fairaaksi, jotka ilan häntä ovat itseenä omilla puoskaromisillaan terveiksi tehnneet. Nämä mailmasja on tarvittu tälläinen suuri viisi lukuinen fairala, kuin kaikki ihmiset ovat symin tähden jokesta, ontuivia, halvatuutta, jotka weden lirkuttamista odottivat.

Tämäniasta odotukseen epätoivoisuutta on tavattu luonnon päänoisjakin, sillä palamuiden kahleet on heillä raskaana kunnattavissa.

Enkeli tuli alas määrätyllä ajalla lammikkoon ja sekoitti weden. Joka siis ensimmäisenä weteen astui, koska se seloitetti oli, niin hän parani, missä ilänä taudissa hän oli. Tämähän oli terveellinen lammikkowesi.

2:ksti: tuo Bethesdan lammikko kuivannollisesti esittää meille Jesusta, sekä wesi lammikossa Jesusken terveeksi tekevää sivistowerta, joka parantaan sekä puhdistaa omantunnon kuolevaisista töistä eläwää. Jumalaan palvelsemaan. Enkeli merkitsee oikeita Herran palvelioita maailman loppuun asti. Ja se tuli määrätyllä ajalla, niin on Jumalalla oika määräddy kuinka kauan Hän antaa olla weden seloittamatta. Kun wesi oli seloitettu ja joku siihen enjin kerkeji, niin hän parani, vaikka olisi fairastanut kuinkakin pahaa tautia.

Saarnata suisanaisesti Jeesuksen täydellä tekevää lu-

nastusta, joka on syntimme tähden kirouksena ristinpäällä riippunut ja on huutanut: se on täydetty. Ja jonka sydämmeen jaapi Pyhä Henki tämän lukeita, niin silloin lain alainen sielu, waikka oili kuinka vihollisen repimä on kerässään hwaitsema itseensä terveeksi. Jeesuksen haawain faultta olemme terveeksi tulleet, kuten fairas tuossa ylämainitus saa lannikossa tuli terveeksi. Niin on Herra pannut määrätyllä omalla ajallaan sanansa saarnattaa kuten tuon Bethesdan lammikko wesi enkelinsä sekoitettavaksi.

Sii s jaarnatkaa te Herran pepit Jeesuksen alapaimen wirassa Herran sanaa. Tehkää lain itselkoiisia terveitä sairaaksi, ja jokeita syntisairaita näkivittakaan yksityisesti sekä yhteisesti, että heidän syntinsä on anteeksi annettu. Ja kuin näin teette, niin silloin se, joka tahtoo totuutta kuulla ja Pyhä Henki armon henkenä painaa sydämmeen, silloin on sillä haavaa fairas terve ja kiittää Herraa, että Hän on terveeksi tullut, ja sanoo Dawidin kansha: tiitä Herraa minun sieluni, ja älä unhoita mitä hyväällä Hän sinulle on tehnyt h. m.

Niin oli siellä yksi mies joka kahdeksan neljättäkymmentä ajastaikaa oli jairastanut. Koska Jeesus hänen näki makaavan, se on näki jairaan riunillisen, sillä hengellisesti Herra on aina kaitia katsonut ja katselee aina yli maitten ja avaruuksien ja kathoo jokaisista sydämmeen.

Sanoi Hän hänelle: „tahdotko tulla terveeksi?“ Herra opetuksina antaa tahtoo meille ja kaikille alapaimenille tämän neuwon, että niin tehtäisiin kuin Hän ylimäinen pappi on jairaalleen kyshymyksen tehnyt, johon fairas vastasi: Herra, ei ole minulla sitä ihmistä joka minun wesiä koska wesi sekoitettu on h. m. Tämä ihminen tunnusti avuttoman tilansa ja joka totuuden tekee hän on aina Herralta ajallaan avun jaanit, waan joka teeskennessä eejintyy Herran edessä, osoittaen olemansa ojaksi

sairas, waan ojaksi oman hartaudenja harjoituksilla näytetään olewanja terme, kuten tekohurskaat aina ovat olleet, heille sanoo Jeesus: „parantaja paranna itsesi.“

3:ksi Jeesus sanoi hänelle: nouse, ota vuotees ja käy. Huomaa nyt ei fairas tarvinnut mennä lammikkoon kun Hän itse oli personallisesti paikalla jota lähde-lammikko sekä parantamana wetenä oli esittämässä.

Jos siihen olisi muulloin astuttu kuin se ei ollut enkelin kautta sekoitettu, niin ei kukaan olisi terveeksi tullut. Jos ihmiset yltää Herran asettaman jaarnaviran joka on pantu enkelinä jaarnaamaan, niin silloin warmasti ihmisen pyhy syntiwuolessaan. Waan kun Jeesus saapi sanoa ewankeliumissaan: „ota vuotees ja käy,” silloin on mahdollisuus fairaan terveeksi tulemisesta, sillä hän uskoi sanan. „Mutta kuinka he kuulevat elsei heille jaarnata.“ Niin tulee siis usko kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta. Rom. 10: 14—17.

Jeesus on elämän wesi. „Ja kohda parani se ihmisen, otti vuoteesa ja kävi.“ Vuode jota terveeksi tullut ihmisen kantaa on meidän turmeltu luontomme, josta ei tule synti pois niin kuuman kun täällä elämme. Synti annetaan anteeksi Jeesuksen kuoleman perustuksella, että se ei woi uskowaista kadttaa. Niin on se kristillisyyden taidetta, että olla yhdellä ajalla syntinen ja pyhä Jumalan lapsi joka kelpaa uuteen Jerusalemiin jälle pääsemään, johon ei pidä mitään saastajuutta siälle tuleman, waan ainoastaan ne joittenka nimet elämän kirjassa ovat.

4:ksi janoivat juutalaiset: „ei sinun sowi vuodetta kantaa.“ Tästä nähdään ettei uusi juutalaissuus ole wanhoja wiisaimmat. Sillä nyt sanotaan, ei sowi olla syntinen ja autuas ja pyhä, ei sitä täällä tiedä kuuka on autuas ja onko kukaan, j. n. e.

Waan hän vastasi ja sanoi: „joka minun paransi,

sanoi minulle, ota muotees ja käy." Nämä meidänkin pitää pitämän kiinni Herran janasta sanoooot juutalaisten, uskonaisen sabattin pitäjät mitä hyvänsä. Sillä ei he sabattiakaan woi oikeen pitää. Kaikki mikä ei ole uskosta on synti.

Te rakkat veljet ja sijaret Jesuksessa, jotta tunnette wähymystä matkan waiwoissa, sillä wihollinen kiusaa meitä tämän synti-wuoteemme tähden, jossa emme enää minkään futen uskottomana ollessa asiaa olti, vaan kannamme Jesuksen seuraamina, jota kutsua wihollinen kertaa kaikella tavalla estää, ettemme vain matkan perille tulisi. Vaan katsokaamme uskon alkajaan ja päätiäjään Jesuksen ja uskooaa kaikki synti raatollisuuden anteeksi Jesuksen nimessä ja sowingtoweresjä, amen. Hallelujaa! Rüttäfäämme ja ruoiloakaamme: Isämeidän j. n. e.

Luomistiijä.

Ensimmäisenä pääivänä loi Jumala kaiken aineen ja valkeuden, sanotaan alkukirjassa p. Raamatussa. Siitä alotettiin maailman luominen. Siis ensimäinen aikakausi kului, nimet tulivat josta koko maailma walmistettiin. Hän, Herra Jumala, niinkuin taitava rakentaja konsekaankin, hankki ensin rakennusaineen ja asettaa muotoon joka kuvaistuu Hänens wiisaussa tunnossaan sillä kuin kaikki olisivat jo walmiit, vaikkei vielä mitään ollut. Silloin lausui Hän: minä teen taitaan ja maan. Tämä sana on säälytetty esisiltä aina Mooseseen asti suullisena fertomuksena polwesta polveen, siksi tunnes Mooses ne vasta Jumalan käskystä kirjoitti kirjaan; joka hänelle teologian kautta nähtetty oli. (Theologia-Jumaluusop-

pi, on tuohon epäjöpiva sana, vaan noudattaen kirjoittajan mieltä, jätän sen hänen kässikirjoituksensa mukaan myötä. — Toim. huom.) Siitä nyt meillä vielä on tieto Jumalan olemisesta; vieläpä, vaikka, kuten nyt on ajanlaita, on kantajat kovin harhailevalla kantalla. Mutta Jumalan janan kautta sitä uskowat voivat pyyhää Jumala-asja ja Hänens tunteimiaan. Sentähden olen katsonut tarpeelliseksi laajua tässä näitä asioita Jumalan salaisuuksien tuntemisen kautta.

Luomishöy, kaikkine alkuvineen on Luojan suurimpia jalajuukisia ja voimatöitä, jonka tunteaminen on kristitylle näinä willistysten aikoina etenkin tärkeää.

Kun Mooses kirjoittaa „Genesis“ kirjassaan (alkutin kirja), että Jumala loi taiwaan ja maan „alussa“, lausui hän sen taitawan kirjalijan tavoin, kiinnittäen mielime itse thöhön ja tapahtumiin sanomatta läheenmin sen aikakautta, joka saattoi olla pitempi eli lyhempä meidän tunnetun järjestyksemme mukaan. Silloin kun meillä ei ollut Jumalan sanaa, ei tietoaakaan Jumalasta, ja silloin oltiin pimeydessä.

Mutta Sana on itse walkeus, joka on Jesus Kristus, jonka kautta kaikki tehty ovat. Kun Jumala walmisti maailman, teki Hän sen kolmiperjoonaisen olentona, etenkin mitä ihmiseen tulee ja sentähden Hän nyt myöskin yhä kolmiperjoonaisenä vaikuttaa.

Waikka Mooses ei ole noita silmillään nähtyn, on hän kuitenkin Jumalan erityisten ilmoitusten kautta voinut kirjoittaa niinkuin ne tapahtuneet olti ja vasta tulivat ja tulevat tapahtumaan. Ja totta onkin, että ihmisen tarkasti sekä historian tapahtumat ja luonnon tiede etä elävää koemus pitävwälin paikallaan Mooseseen kirjoitusten kanssa.

Sitte sanotaan: ja tuli ehtoosta ja aamuusta toinen päivä. Siis, toinen aikakausi. Miten pitää aikakausi tuo

ensimmäisen ja toisen, y. m. päivän väli oli, ei ole kellekään selville. Sen vain tiedämme, että sanat ovat selvät kuten edellä on sanottu. Mutta ensimmäisen aikakauden lopputua alkaa toinen, jolloin Jumala valmistaa taimaan, erottaa siten itseleen wahwan ajuinsijan maaryli, johon Hän itse tunniallisuutensa sulkee. Ja maan muodostus alkaa, tulen ja hehkuun aikakuusi lakkaa, siten ettei tuli alkaa sammua, jäähtyä, josta on muodostunut wedet ja maa rajoittuksillaan olemaan. Kun Mooses sanoo: „Jumalan Henki liikkui wetten päällä,” ei ollut vielä aiurinkoa joka olisi jakanut päivää ja öitä meidän ajanlaskumme mukaan. Siis Jumalan Henki liikkui wetten pääällä. Se tahtoo sanoa: Jumala järjesti niin, ettei ole epäjäämöllisyyttä luomakunnassa. Kun Mooses sanoo ensimmäisenä luomispäivänä luodutti kaiken aineen ja valkeuden, josta monet Jumalan kieletjät saatavat syhtää Raamatun wääristelylle, kun vasta neljäntenä päivänä sanoo hän aurinkon, kuun ja tähdet luodutti, niin on selvää, että siinä Jumalan kieletjät iskevät kirveensä kalloon; sillä Jumala itse on walkeus, joka on suurempi kuin aurinko. Mutta saatamme syystä ottaa huomioon, että Jumala antoi sillä walkeudella hymmärtää liikuttuaan sywyden päällä pimeydesjä, että se tuli, jolla hän valmisti maan muodostuksen, oli myöskin aiwan warmasti walkeus. Se voikutti puhdistavasti ja valaisewasti. Siitä nousevat höyrhyt piaroina pudoten maahan muodostivat wedet, nim. joet, järmet ja meret. Niin oli siis päästy ajasta kolmanteen päivään, aikakauteen.

Kolmannen päivän tehtäviin kuului meren, maan ja laitteen ruohoin ja kasvien kanssa. Maan muodostutua ilmeestyi siihen vuoria, laaksoja y. m. j. Vuoret tulivat siten, että tuli jonka kautta koko maailma valmistettiin, oli myöskin maan sisässä. Se poltti maan ontoski ja kuin sinne pääsi westi, voikutti se höyrhyt kautta kovia

mullistuksia, josta seurahti maan moninaiset epätaajijuudet. Kuitenkin vielä jää paljon tulta maan sisään jotka ovat vuosituhanteen kulunes ja osoittautuneet tulimuurina purkausineen. Siitä on myöskin tuon ylöllisen kuumuiden vaikutuksesta ja Jumalan säädöksestä tulleet ne kallit metallit vuoristoon, joita nykyaikana niin suurella innolla ihmiskunnan hyödyksi ja rikastuttavaksi ilmoille käivetaan. Selvästi totta on siis ja hyvin käsitettävä, että tuo rasvas metalli aine putoasi julkoneen enjin alas ja sitte kevyempi, hiekkia, kiwi, sanvi y. m. j. maa, joten metallikerroset jäivät ihvälle. Tällä tavalla siis on saatu kuivaa maata, vesiperäistä, vuoria, laaksoja ja tasankoja. Mooses ei sanonkaan ettei Jumala loi kuivan maan, vaan ettei kuivaa näkji. Siis semmoista fun on sanottu ja jota me viljelemme, monipuolisista. Nämä siis Jumalan avulla, Hänens hyvän tahtonsa mukaan, on kaikki valmistettu meille hyväksi ja hyödyksi. Ja samotnen Moosesen todistustekin ovat. Nämä tällä tavalla saatamme Hänens suurta kunniaansa, voimaansa ja viisauksensa tuntea, eikä lainkaan tehdä Raamatulle wäkivaltaa. Sillä Raamattu on tuon suuren walkeuden, Luojan ääni joka puhuu ihmiskunnalle Jumalan suurista töistä ja opettaa meitä Häntö kunnioittamaan.

Aurinko, kuu ja tähdet, sateenkoari y. m. valot taiwaan avaruudessa, ovat vain tuon suuren majesteetin käsilat, ja puhuvat meille todistuksia Hänens suurimedesstaan. Mutta itse walkeus, totinen walkeus, on Luaja.

Se, jo ne, jotka Raamattua pilkkaavat tutkimatta ja tuntematta Jumalan töitä sen todistusten mukaan, ovat niitten keltaisia, kun jos jolu alkaiji puhumaan kaufkäisistä merentakaissista maanosista joita ei ole koskaan nähty, eisä kertomuksia niistä lukeutut, eli ei uskoisi kertomuksia, vaan itsepintaissesti pilkkaaji ja wääristelisi wäkisin kertomukset. Taikka taas, jos jotkut jotka eivät tun-

ne lääketiedettä eikä ihmisiin rakenetta, kuitenkin koettaisiwat olla aika mestareita puhumaan tietämättöminä niistä asioista. Siis jänällä janoen: he puhuvat Raamatusta samansaijilla tiedoilla tun sokeaa puhun väristä.

Kolmannen ajanjakson, luomispäivän, jälkeen alkoi maapinta olla tuore ja kasvillisuudesta rikas, monipuolinens. Maapinta oli lämmintä tapahtuneitten tulsten vaikutuksesta. Eräs puulaji, kutsuttu "Sanajalca" eli "Quole-nan koura" nimessä, kasvoi heti kolmannessa ajanjakossa niin runsaasti että se täytti koko maapinnan — se siis kasvoi pimeässä erittäin mielessään — oli niin taajasti täytänyt maan, että jos aurinko olisi jo silloin voistanut, ei aina kaan olisi "päivää juurelle" päästy. Se sai siis ensinä olla meille hyödyksi. Tuli vuoren kuimiutus ja laava poltti tuon metsäläjin ja osakseen kivethyti niin että siitä taas muodostui äärettömän suuren maaperäkset ja niitä vielä hyödyllisempää, kivihiljen, jota nyt saadaan puiden ja muun polttovaineen puitteessa miljoona määriä kävää maan sisältä ihmisten tarpeeksi. Niin miten suuret ovat Herran työt jo varhaisesta luomisajasta saakka, joita hän on airottuksen ja jälkeen walmistanut meille lapsilleen nauttiaaksemme ja käyttääksemme!

Nyt alkaa neljäs päivä, neljäs aikatausi. Siis tuli ehtoosta ja aamusta neljäs päivä. Silloin Jumala loi auriong, kuu ja tähdet. Aurinko on suuri tulimeri, vaan itseä aurinkoa ei ole tässä tarpeellinen läheimmin sellestä, vaan sen suurta vaikuttavuimaa. Senkin Moosees mainitsee hyvin huolellisesti. Aurinko ei ensin voinut valaista niin voimakkasti kun tavallista on, syystä että maan oli ollut suurten mullistusten alainen jota vielä peitti paksut höyryt. Mutta se alkoi kuitenkin vähitellen poistumaan auriong walon ja lämmön voimasta, jotta pian tuli puhdas ilma niinkuin se vielä nytkin on.

Siiä seuraasi että kaikki kasvilkunta sai oikean virkeyden kasvaa ja hedelmöidä; jollaisena se yhä silmäimme edessä rehottaa monine eri lajineen, jotka kaikki puhuvat Luojan suuruudesta, woinasta ja funniasta.

Quoja oli walmistanut myöskin n. j. ilmakehän, joka juojelee kasvilkuntaa ja koko luomakuntaa. Se koo kaikein liian lämpömäärän poweensa jolla taas virwoittaa kaiken kasvillisuuden auringon ollessa toisella puolella maapalloa, ettei ne jähmettyisi, kuten kuussa, jossa ei ole tuota ilmakehää; vaan pelskää kylmhyttää ja elottomuutta.

Nämä taitavasti Quoja teki, että walmisti jo toisena päivänä senkin mitä vasta neljäntenä päivänä tarvitsi. Neljäntenä taas sen mitä kuudentena tarvitaan nim. valoa ja ruokaa. Tämäkin taas todistaa sitä vastaan kun ihmisisä löytyy paljon jokka pelläväät että ruoka loppuu ennen kun elinpäivät loppuvat. Ja kuitenkin Jumala on edeltäpäin hankeiniut kaikki tarpeet walmiusti ennenkuin ihmistä loi, että hänellä olisi kyllin nauttimista. Lähinnä ruokaa ja juomaa on valo kaikesta tarpeellisista. Mutta Jumala pitää siitäkin alkanaan huolen. Nyt on tapana ihmijellä jumaloita niitä jokka ovat leksineet esim. sähkövalon. Mutta sitä taitoa ei olisi heillä jos ei Quoja olisi walmistanut heille aineita niitä warten. Mutta siinä se paha vika onkin että ihmiset niin mielessään tahtovat omistaa itselleen sen kunnian niitä kuuluv Jumalalle.

Mainitsen muutamia esimerkkejä. Niin hyvä ja jalo fessintö kun sähkö onkin, ei se voi kuitenkaan antaa kasville sitä elinvoimaa kun aurinko. Ei myöskään voi jättää toista valoa sitaan, kuten aurinko jättää kuvulle valon, valaisemaan toista puolta maapalloa ollessaan itse toisella puolen. Sitte vielä mittaa päivän ja yön tajuisesti, ettei paraskaan mestari ihmijestä voi semmoista mittavia walmistaan, niin festävää ja tarkkaa. Wieläpä tuo jämanen aurinko toimittaa pumpumkin virkaa, joka nostaa

maailman kaikista wessistä wettä ylös ilmaan, josta se taas sadepisaroina tulee maanpäälle ihmisten ja koko luomakunnan suureksi iloksi ja hyödyksi. Jos tuoja olisi walmistanut esim. neljä juurta koneistoa, jokaisselle ilman suunnalle yhden, jotka suurella jyskeellä ja kolmalla pumppaisivat wettä ylös ilmaan, niin kaikki ihmiset rientäisivät niitä ihmeinä latsomaan. Mutta kun hän sen tekee niin hiljaa äänittömästi, auringon paisteella, niin se ei herätä kenenkään huomiota, ei edes ihmetti hyvin, sitä wähempää liitokseen. Kuitenkin aurinko wetää niin paljon maawestä wettä ilmaan, että on laskeutu pitävän olla kaikki ihmiset kun maanpäällä elävät. kantamassa ämpärillä wettä 75,000 vuotta jos voisiivat tehdä saman thön mikä aurinko tekee sateillään pumpaten yhdessä vuodesa. Auringon thö tässä suhteessa on kuitenkin hyvin toimivaa laatuia, vaan huomaamatointa. Se näet sateillään paistaen weden pintaan lämmittää sen ja saaden aikaan pieniä kuplia, jotka tuulen henkäys puhaltaa höyrinä ilmaan, josta kokoontuu pilvet — siis ne wedet — "jotka ovat valkeuden päällä," jotka jatenea tulevat alas.

Tämän ohessa vielä wähän mainitsen tuosta Jumalan suurten luomispäivän ihmeistä. Siitä sanoo Mooses: "Ja Jumala sanoi: tulkoon wahwuus wetten waiheelle, eroittamaan wettä wessistä. Ja Jumala teki wahwuuden ja eroitti wedet, jotka ovat wahwuuden alla, niistä wessistä jotka ovat wahwuuden päällä: ja tapahtui niin." Siis tästä selviää, että Mooses on Jumalan wiisauden lautta ollut hyvä luonnontuntia. Tämä mikä on maan pinnan ja ilmapiirin wälillä, kutsutaan myös avaruudeksi ja nyt ovat siis wedet kummallakin puolella sitä. Meret y. m. wedet maanpinnan tasalla ja alla. Pilvet ylöpuolella wästakohdana avaruuden alapuolella oleville wessille. Ja, waihka pilvet avaruuden yläpuolella näyttävät silmilleme hyvin wähäpätiiseltä, tulee niistä kuitenkin

suunnattomia määriä wettä sadeaitoina, joten siis jemmoista leksintöä ei voi parastaan ihmisenero saada aikaan millään ponnistuksillaan.

Wielä yksi suuri ihme ja ihmiseroilta mahdotoin matkiaan on se, että maapallo phöri aikselinä ympäri osittain kahtaalle pään niin tiivaasti kuin se olisi lennossa; jolla kiertomatkaallaan se jakaat päivän ja yön, vuodet ja vuodenajan eri aikakaudet ja jäännymuutokset. Tästä tulee se, että kylmä ja lämmin vuoden aika vaihtelevat sen mukaan miten maapallon phörintä muuttuu auringon läheisyyteen eli etäisyyteen j. n. e.

Tämä vaihtelu-aika vuodessa muistuttaa meille myösken elämän vaihtelua. Kewäimen lämmin aika auringon voimalla sulattaa lumet ja jäät wedessi, jotka virttovat sivisten ja kohisten vuolaana ja wakaana rientävät alkuperäiseen paikkaansa mereen. Samaten ihmishenkilin, kuolenatoin sielu, lähtöisin Jumalasta, täällä ajan taiselusta pyrkii jälleen vapautumaan siihen alkuperäisyyteen, Jumalan luo, joissa thytti lepo ja rauha wallitsee.

Nämä on hauskaa täällä lasten tuttia Jän töitä ja sitte taiwaassa ihailla ja kunnioittaa Jäää Pojan Jefusjen lautta kasvoista kasvoihin kahella ijantaittisesti.

Nyt pari sanaa tähdistää. Mooses lausui niistä ikääneen siivumennen: "ja tähdet." Alvariudesta näkyi lukelemattoin paljous tähтиä, vaan mainitsen tässä ainoastaan joitakin jotka kuuluvat meidän aurinkokuntaamme; nim. tuo juhlallinen Jupiter jolla on neljä kuuta. Mars tähdellä kaksi. Muuton on tuo tähtitarha niin äärettömän rinas Jumalan wiisauksista, että sen tutkinto ottaisi paljon tilaa jonka tähden siivutan sen tässeen.

Nyt taas siirrytään ajasta eteenpäin. Mooses sanoo: "Ja tuli elhoosta ja aamusta viides päivä." Nyt siis walmisti Jumala kalat wessistöihin ja linnut taiwaan avaruuteen. Tämäkin jälvä todistus, että Jumala aina

ensin walmisti eläinkunnalle ruuan ja sitte wasta ruuan nauttiat. Molemmat, sekä kalat etä linnut ovat muodoltaan hyvin yhden näköiset, suippupäiset liikuntoa varten. Liikkumisen wälkkäpäleet kumpaisellakin puolella runkoja ja johdatin perässä. Puku juomusseen asetettuna kumpaisellakin; vaikka linnuilla kuivana maan eläjinä on hieno untuva eli höyhenistö äärettömän monipuolisella kaunistuksesta. Totavastoin kaloilta puuttuu untuvaa, vaan wärkäneutta ei ole Luaja kaloiltaan jäästäänt. Kumpastenkin puun alla wasta on hieno nahka lihasten verhona. Tämä kalain ja lintuinen läheinen yhdennäköisyys ja waatetusasu oikein likeisesti todistaakin Mooseksen puheen totuutta, että ne ovat luotu samaan aikaan. Kaloja löytyy jottka woipi lentää ja lintuja jottka ei välttä vesi. Likkua kuin ainoastaan wedessä ja weden pääällä uida, vaan lentoon ei välttä pääse ja kuolevat jolleivät saa asua wedessä. Wieläpä siittäwälkin likipitän samalla tavalla nim. munimalla kummatkin lajit, joista hautomalla tulovat uudet jälkeläiset.

Nämät kumpifin eläinsäjä ovat äärettömän siihiwäitä laatuia, kalat tuhanjakin ferroin enempi kuin linnut. Samaten tavattomasti vilkkaan liikuntajiset. Että ne ovat äärettömästi siihiwäitä laatuia todistaa se runsas paljous mitä niitä wieläkin on olemassa, vaikka ihmiskunta on vuosituhsia käynyt mitä kiihkoisinta hävitystötä kumpaan eläinlajia vastaan.

Lijaffi wenjisi tämä kirje ja tähtääsi pituudellaan koko kalenterin jos rupeaisin kaikkia seikkia erikseen fer-tomaan tuosta Jumalan suuresta taloudesta, kala ja linnuailmastaakin. Mutta onhan opettajia, saarnamiehiä ja pappeja kansallamme, jollainen tekee itselleen parhaan palvelukseni, että käyti kuulemassa Jumalan sanaa, opetuksia Jumalan suurista töistä, niin saa warmasti haluaa että: „suuret ja monet ovat Herran työt, joita niis-

tä ottaa waarin, hänellä on jula riemu niistä.”

Sitte seuraan kuudes aikakausi, kuudes päivä. Mooses sanoo vielä: „Ja tuli ehtoosta ja aamuista kuudes päivä.” Silloin walmisti Jumala kaiken karjan maanpäällä lojinja jälkeen. Neht oli jo maa siiksi viljarikas, että jaattoi luoda eläimetkin, kun oli millä niittä elättää. Niin kuin taitava perheen isäntä tekee, että ensin varustaa viljaa ja rehua jolla elättää eläimet ja sitte wasta hanftit eläimiä, niin teki Luojakin luomistöissään, ja samaa jatkaa Hän jokapäivä yhä wieläkin. Oi sitä Jumalan rikauden, viisauden ja tunnon sywyttää!

Wiimeksi loi Hän ihmisen omaksi kuolekkeen, omalla viisaudellaan, pyhyhydellään, kunnialla ja kuolemattomuudella kaunistetustuki. Kaiken eläin ja luomakunnan herraksi — varakuninkaan ja maan pääälle, viljelemään ja varjelemaan, nautitsemaan ja hyötymään sitä. Niinkuin Hän itse hallitsi rauhan valtaakuntia, niin antoi Hän ihmiselle wallan maan päällä.

Mutta kuinkas kävi ihmisille tuossa kalliissa virassaan? Syntiin lankeamus kauheine seurauskineen tuli kaiken tuon onnen ja rauhan kukoistajaksi. Siitä on joutunut eläinkuntakin kärjistämään mitä kauheinta rääkkäystä, että useasti jaapi hawaii jotta ejim. hevonen olisi paljo viisaampi olemaan ajajana kuin ihminen.

Eläinten ja ihmisten välillä on luomistöhön näiden suuri ero. Eläimet käyvät väaka-suorana maanpinulla, katsoen maahan josta he kofonaan otetut ovat. Toivowatkin pääsevänsä siihen alkuperäänsä, „huolaislevat turmeluksen orjuudesta.” Ihminen taas käyti pyystyssä ja katsoo ylöspäin, että hän on saanut ojan Jumalasta, elävän hengen, sielun, joka haluaa samoin alkuperäänsä Jumalaan.

Kaikki olisi ollut hyvin, jollei yksi osa enkeleistä olisi alkaneet ylöspäällä Jumalaan vastaan, josta oli seuraul-

jena sota, (Jlm. l. 12: 7). Tästä seurasi tuo kauhea syntiinlankeemus myöskin ihmisten ylitse. Sitä on saatu ja yhä saadaan maistaa sen katkeria seurauskia selä ajaessa ettu ijankaikkisuuressa. Kuitenkin on Jumala äärettömässä armossaan ja rakkaudessaan säättänyt pelastukseen itse kauttansa Kristukseen ajettamalla vapahdajaksi meille, ettu me jälleen olemme kuolemasta elämään siirretty.

C. Guiffka, Brocket, N. D.

— Toimituksen huomautus: — Tämä kirje on wähemmän mieluisen, varsinakin tekijän alkuperäisen läsi-kirjoituksen muodost. Mutta koska kirjoittaja antoi luvan korjata ja täydennellä puutteellisuukset, olen käytännyt sitä, toivoni mukaan, kirjoittajan ja lukiaunkaan tyhdytyksiä, parhaani mukaan; seuraten alkuperäistä ajatusta joškin sanan ja lausetapaa ja liiallisuukset meneviä kohlia olenkin ollut pakotettu muuttamaan, pois jättämään ja lisäämään, asian luoneen mukaisesti.

Mutta aiwan viimeistä osaa ihmisten syntiin lankeemisen yhdistää ei lainkaan kirjoittaja ole käyttänyt oikein, jonka muodost jätin sen pois edellisestä; vaan liitän siitä tähän nyt jonkun sanan, jeliyhken kanssa jälkeen jolla toivon monen sanan mieleisen ymmärrystä awaawani Jumalan sanan oikeaan käsitykseen.

Kirjoittaja, puhuesaan perkeleestä ihmisten wieteliänä sanoo m. m.: „Se alkoi johtaa eläimiä ihmisten silmään eteen. Mutta ihmisen ei välittänyt muista, vaan hän tuli tuo ihana käärmeksi, se weti ihmisen huomion puoleensa, ettu waimo alkoit tutkia mestänsä ja hän huomasiksi heillä olevan täydellisen eron. Hän haastoi mestää leikittelemään kanssanja. Heitä ei oltu suinattu. Sillä

muotoa rikkoivat omantuntonsa ja joutuivat Jön hellän rakkaiden helmasta eli Paratiisista ulos,” j. n. e.

Tämä on suoraat totaa eli ainaan ymmärtämättömyyttä Raamatua väistään. Tässä ilmenee se mieli-pide mitä olen niinpäjönen kuullut ja nähty firjoituskirja-kiin, esim. sanomalehti alalla, ja liikkuppa sitä vielä oikein valistuneitten uskovaistenkin keskuudessa, ettu muilla se kielletty puu olisi ollut kielto Jumalalta, ettei ihmiset jaa ryhtyä toiseensa, siittääkseen lapsia. Mutta täähän on niin selvät väistalauseet p. Raamatussa, ettei tuollaiset olettamiset festä wähäärilün niitten edessä.

1 Mooseksen kirjan 1: 27, 28 kuuluvat sanat selvästi: „Miehessi ja waimessi loi hän heidät. Ja Jumala s i u n a s i heitä, ja Jumala sanoi heille: k a s w a - k a t a j a I i s ö à n t y f ä ä t j a t ä y t t ä k ä ä t maata, ja tehkäät se teilleenne alammaisessa.” Saman kirjan 3: 20 nimittää Adam emäntänsä nimen „G e w a , ettu hän on kaikein elävitten (ihmisten) äiti.”

Puuttuiko Jumalan suunasta heitä? Olio heitä kielletty ryhtymästä toiseensa? Millä keinolla olisivat he sisääntyneet ja kasvaneet ja täytäneet maata, jos Jumala olisi kieltänyt heitä siittämästä? Tämmöiset oletukset ja wäitteet Raamatua väistään ovat yhtä alarwojat kuin wäite sekin: „mistä Cain sai waimon.” Tuosama suunais ja läsky „sisäänthä” j. n. e. kumoo wäitteet Cainin waimon etümisen „wieraasta suunesta,” jota ei ollutkaan. Ja tästä wärshä tulee 1 Moosek. 5: 4. Siis Jumalan läskyhin noudattaan ei ole rikos, vaikka ne ihmisten mielessä kuinka wähäpäöisiltä näyttävätkin. Mutta tottelemattomuus on rikos, vaikka se kuinka ihmisiwiisauksilla seppelöitäisiin. Rikos tapahtui aiwan luonnollisen puun hedelmä, vastoin Jumalan läskyä nauttimalla, jonka kylin selvästi todistaa 1 Moosek. 2: 17; 3: 1—13, 17. Jos Jumala olisi tahtonut kieltää

ihmisjä toiseen ja ryhtymästä, olisi Hän epäilemättä sano-
nut: „Älkäät ryhtykö toiseenne, älkäät olko hedelmällis-
set, älkää lijaännykö ja kasvako, ettette täyttäisi maata,
waan olkaa kahden kaikeen ifänne. Minä en tahdo etta
teistä kasvavisi lijää, v. m. s.“ Jos sittekin olisi wat al-
kanee lijaännytmään, silloin tuollaiset puheet lankeemisen
jyvästä olisi wat oikeita. Wieläpä woin wakuuttaa, että
jos rikos olisi tehty miehen ja waimon keskinäisellä se-
kaantumisella, niin ei ifinääni olisi Jeesus Jumalan Poi-
kana Wapahajaksi maailmaan syntyneht ilman miehen
apuaan waimosta. Sillä se koko teko, juttaminen ja
syhyttäminen olisi pelkkää syntiä Jumalaan wastaan ja
Jumala ei wahnista syntiä töilliään.

Sananen seurakunnalliseesta lastenkasvatus työstää.

Kansamme nousuvan sukupolwen kasvattaminen ja
kehittäminen oikeaan suuntaan on ehdottomasti sydämien
asia joikaiselle ajattelemalle kristitylle ja kristillisimieliselle
henkilölle. Wälinväitämätömyys ja leväperäisyys täs-
sä juheessa on todistus joko ajattelemattomuudesta tai
kristillisyydelle kerrassagn wieraasta ja wastaffaisesta
mielentilasta, joka ilmeni esim. Kainin sanoissa: „Olenko
minä welsjeni wartija.“ Todisten kristityjen sydämisiä,
joille Kristus on elämä, ei tuollainen mieli voi tosin mol-
laalle päästä, mutta ajattelemattomuutta ja asian tärkey-
den oivaltamattomuutta woi huomata usein heissäkin.
Hautta ja töi nettomuutta taasen nähy usein niissäkin,
jotka johonkin määrin asian tärkeyden oivaltovat. Pienet
ovat tosin usein woimat, mutta paljon, paljon saatetai-
sin toimia, jos aina riheydellä toimeen tartuttaisiin ja e-

päröimättä tehtäisiin je mikä voidaan, eikä pysähdyttäisi
woimien wähypittä punnitsemaan ja waikeroimaan. Ju-
mala on luwannut olla heikkojen väkevyyks ja Hän sitä
totifesti on; mutta Hänens väkevyydestään osalliseksi tul-
laksemme, on meidän Hänens sanansa uskaltuen, rohkeasti
jen mukaan toimittawa. Älkäät olko hitaat töissäanne,
sanoo Raamattu, ja warsinkin tässä suhteessa on tuo ky-
läkin mukava; mutta mitä turmiolijin toimettonuus pois
heitettävä ja tartuttava riwakasti toimintaan; sillä asia
on todellakin tärkeä ja sen eteen fannattaa työtä tehdä.

Lapset ovat ennenkaikkea kasvatettavat Hänens tun-
temiseen, joka on sanonut „sallikaa lasten tulla minun
työöni,” ja jonka armoon ja hoivaan he ovat v. kässeen
peson suutta jaatetut ja otetut. Tämä tehtävä, jostakin
je etusijassa kuuluu lasten wanhemille ja kummille,
on fuitenkin joikaisen kristityn tinkimätön welwollisuus,
sillä Lapset ovat Herran lahja, ei ainoastaan kodille eli
wanhemille, waan koko kansalle ja seurakunnalle. Ja
se, missä määrin nro lahjet tulevat näille siunaustekijä, onneksi ja hyväksi, riippuu suurimmaksi osaksi siitä miten
koti ja seurakunta täytävät ne welwollisuudet, jotka Ju-
mala, Lahjanja heille uskoessaan, on heille määrennyt.
Tärkeimmän tekijänä näistä welwollisuuskäistä ilmoittaa
käsky: „Opettakaat heitä pitämään kaikki kuin minä olen
teidän käskenyt.“ Lasten ijan kaikille autuis ja sekä hei-
dän itseenä, että seurakunnan hengellinen ja henkinen me-
nestyminen ja ajallinen omni on suuresti riippuvia tä-
män käskyä noudattamisesta. Eikö siis joikaisen kristityn,
olkoon hänellä itsellä lapsia tai ei, tule riheydellä toimia
tämän käskyä täytämisellä?

Nykyäika warsinkin vaatii sitä; missä, sitä ei tarvinne
fellenkään aikaan ja seuraawalle ja Raamattuaan wil-
jelovelälle kristitylle läheenmin jälittää, ja elleivät kristityt
täytä tuota ajan vaatimusta, saavat he omantuntoja

heitä siiä syöttäässä, nähdä kristilliswästaisten aatteiden, synnin ja rikosten saavan esteettä nuorisossa wallan. Siispä: Jokainen kristitty riентäkön työskentelemään lasten ja nuorison johdattamiseksi Kristusken ja Hänens armolaajojensa osallisuuteen.

Edelleenkin olijä lapsetta opetettava Suomenkieli, eräpä Suomen historia ja muutamat muut aineet, joita he eivät täkäläisissä kansakouluissa opit, juurkaan haitaksi olisi. Raittiusopetus kuuluu tämän kirjoittajan miehestä uskonnnon opetuksen, ja tulisi sitä sen yhteydessä siihen sunnuntaikouluissa opettaa.

Aikomukseni olisin puhua muutama sananen sunnuntaikoulujen tärkeydestä ja kasvatuksesta merkityksestä siirtolansamme keskuudesta. Kotikasvatus tietysti on tärkein, ja on se aina laskeuttava jomalle perustukselle kun sunnuntaikouluthökin; mutta tila ei saali siiä pitemmältä puhua. Mainittakoon vaan, että ellei wanhemmat kannat rukouksessa lapsetta Herran eteen ja Hanelta voimaa rukoillen kodissa kasvata heitä kristillisessä hengessä, eivät koulutkaan voi hedelmää tuottaa.

Sittenkin on seurakunnallisten koulujemme tehtävä tallis ja tärkeä; mutta enemmän tarvittaisin niihin innostumista ja niiden tärkeyden oivaltamista. Sunnuntaikoulu on tosin toiminnaassa joitaisella paikkakunnalla, missä seurakunnallinen eläinä on hieman kaan järjestynyt. Mutta muistavatko seurakuntien jäsenet, niin kun tulisi, ottaa osaa sen toimintaan, työskentelemällä siinä, persoonaallisesti lapsia Jeesuksen, lasten parhaan ystävän luokse opastaen ja heille hyviä tapoja neuvoen; ja ennenkaikia: muistavatko he rukoilla tuolle kalliille työlle Herran sunnausta, jota paitse ei mistään työ hedelmää kannat? Wastatkoon jokainen lukiota itse, omaan poweensa mennen, näihin kysymyksiin!

Surkutestawa seikka vaan on ainakin muutamilla paikkakunnilla, että sunnuntaikoulun opettajia on vähän saatua riittävästi määritä, samoin lapsia kouluun, vaikka niitä onkin paljo paikkakunnalla. Se ei suinkaan innovusta asiaan ojota. Seurakusenä siiä onkin, että yhdet ja samat henkilöt saatavat, ellei mieli laikauttaa sunnuntaikoulua, olla aina toimeessa ja että noiden muutamien täytyy wäsymyksseen ja kka ponnistella, silti mitenkään ehtimättä monipuolista tehtäväänsä kunnolla toimittamaan, kun sen sijäksi vielä usein walitut ja lupautuneet opettajatkin jäävät koulusta pois turhistaakin syistä. Sunnuntaikoulun opettaminen on työtä, jossa mitä monipuolisim, sillä alalle kuuluva kokemus on tarpeen ja niin ollen on kyllä entisten opettajien toimeensa walitsemisen vuolustettava; varjakin jos nämä Kristusken rakkauden waatinuksesta työtänsä tekewät ja työhönsä innostuneena yhä lahjojansa ja kylhäänsä siihen kehittävät. Mutta jos tuo uidesleen walitsemisen on aina vaan täytyyksen pakosta siihen että sijalle ei voida muita saada, ei asiat enää ole oikein niinkuin ne olla tulisi. Eroittakoon tästä kuitenkin ne seurakunnat joissa jäsenluvun pieniuden vuoksi ollaan yleensä ahtaalla laikista virkailijoista, mutta joissa ulkona pyhyttelevien lapset silti käywät seurakunnan pyhäkouluissa.

Kowin alhaalle joksin kyllä suureksi siiä merkityksessä arvostellaan usein sunnuntaikoulun tehtävää. Sama on ehkä laita kesäkouluihinkin nähdyn. Lukutaidon istuttamisen lapsin pitämät useat pyhäkoulun ainoana tehtävänä, huomaamatta ollenkaan, että sen, tätä kylläkin tärkeää tehtävää ehdottomasti paljon tärkeämpi tehtävä on kylvässä pikkujäydymin elämänsäan ijanlaikkista sielementä, kiinnittää heidän ajatuksensa siihen ja niin sytyttää ja lietsoo sitä tulta, jota Jeesus tuli sytyttämään maanpäälle ja kasvattaa heitä hymmäryksessä, taidossa

ja hyvin jätävöissä. Siispä opetus käykin usein katkeran yksitoikkoisesti, ja lapset heti kun vaan voivat, luopuvat koko koulusta. Opettajatkaan ei vältä kehittää itseän, ei vältä erityisemmin itseään koulua warten valmista. Läksyt luetetaan ja uudet määrästöt sangan väähän tai ei ollenkaan oppilaan ajatuksia niihin kiinnittäen, ja niin käy koulu sunnuntaista sunnuntaishin ilman maanmittavia waihteluita, silloin tällöin pidetään juhlatilaisuuksia lukuun ottamatta. Lapset kyllä ovat siinä oppineet välinävästi, hyvälahjaisimmat tyypillisävästi ja joutut koko hyvästä lukemaan äidinkieltämme sijältä ja katekismustaani ja biblian historiaan ja konemaisestti ulkoa; mutta samalla on heissä kasvamat se mieli, että kristillisyys on kolkkoja ja ikävää ja he ovat tulleet yhtäkaikkejä uskontoon nähdyn, jommoisina he ovat helposti tainutettavissa kielteiselle kannalle.

Että tämä kuma on liian synkkilä väreillä piirretty kaikkien yhdenkouluihimee sotellutettavaksi, se myönnettiäköön. Onhan meillä, ainakin kirkkokuntamme keskuudessa, todella mallilepoisistaan sunnuntaikouluja, joissa opettajia innostaa Teiuksen rakkauks ja joissa oppilaiden sydämisiä on lapsilleen usko taitaalliseen Jeesään. Herralle olkoon kiitos! Mutta taas on kouluja joissa opetus käy kuvaamallani väsyttäväällä tavalla ja tuottaa sen muksiset seurakset, joten kyllä kannattaa asia puheeksi ottaa; sillä ei se waikenemallaan parane.

Yleensä oli opetus saatava kasvannollisemmaksi ja ajatuskyhää kehittävämmälle kannalle. Hawanto opetus oli alettu jo kirjaimia opettaessa, että lapsen mieli kiintyy opettavaan; sitte ei opiminen kävijä ikäväksi ja rasittawaksi, vaan oli paimastoim haukka ja siinä siwussa ajatus ja havaantokyhää kehitthyvä; seifka jolle käfessä opetuksessa on painoa pantava! Ajatuskyhää kehitävään opetuksen ovatkin useimmat uudet aapiset kuvi-

neen ja lyhyine hauskoine kertomuksineen erinomaisia. Kumat ovat oivia hovaantio välistappaleita kirjaimia opettaessa ja kertomuksin kiintyy helposti lasten mieli. Helpo on opettajan niiden avulla, jattuvilla kysymyksillä lasten ajatusjuoksua ohjaten, kuvauski ja esimerkkejä lasten omasta elämästä ja ympäristöstä ja hieman valkavaluonteista leikkisyyttäkin apuna käyttäen, kiinnittää heidän mieleniä luettavaan ja opettaa heidät luettua ajattelemaan ja hymärtämään. Sanomattakin on selvää, että tällainen opetustapa on opettajallekin helpompaa alusta pitäen, ja mitä enemmän lapsen ajatuskyhää kehitthy, sitä helpommaksi käy opetus, ja lapsiin nähdä ei tälläisen opetustavan merkitystä woi kyllin suureksi arvostella.

Mjöskin ei tämä ajatusta kehittämä opetustapa vaa- di opettajalta mitään erityistä koulukasvatusta, eikä miltakaan erityisempää ponnistusta. Sieenan innostusta asiaan, virkeätä mieltä, wähän lapsirakkautta ja wähän lapsille annetun läksyn tutkiselua ja valmistelua ja sillä on asia autettu. Opettajan keskinäiset keskustelut ja valmistuskoulukset olisi mjöskin huomioon ottettavat ja ennen kaikkea kristityn elinehdot. Yumalansanan viljeleminen ja rukous, pitäisi etusijassa käydä.

Kirjaimia, tarvuta ja juoran luun alkuperäisissä opiskeluvien lasten hengellinen kasvatus on tietyistä yhdistä pääasiassa vanhempien huolen. Kukapa minäkin on äiti tai isä kykenen siihen tajuttavammin ja mieleenpyystyvämmiin taitaallisen ijan hyvinhydestä, lahoista ja vaaftimuksesta pikkuläikkäille selvää tekemään. Mutta niinkuin vanhemmat eivät milloinkaan, ei edes lasten täysitaskuisiiksi tultua, saa heittää heidän hengellistä kasvatustaan eikä sulkea heitä esirukouksistaan, niin on mjöskin koulussa annettava pikkuläikkien tietää ja huomata että opettajat rakastavat ja ruoilevat samaa

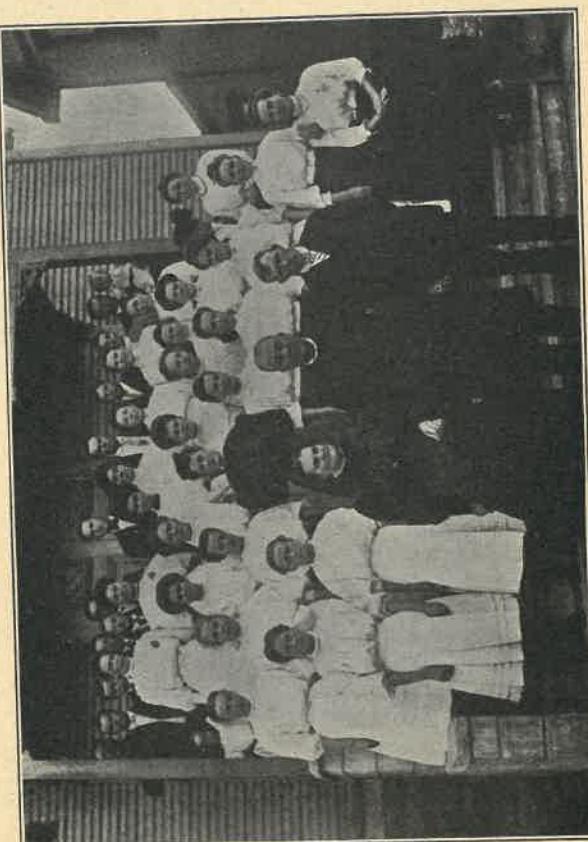
taiwaallista Isää kuin he ja manhempanjaakin. Se vaan muistettakoon että opettajan tästä puhuesja on ojetuttava lapsen kannalle ja varottava ettei hän mene lapsen käsitöspiiriä korkeammalle. Ajatuskyvyn kehittäminen opetuksen kautta walmistaa lapsen tykenerwäksi perinpohjaisempaa usonnon opetusta vastaan ottamaan plemmin kun se muuten olisi mahdollista.

Uuskonollisessa suhteessa, joka on juuri tärkein asia pyhäkouluthöösä, olisi se suuri etu, että lapset osaisivat ajatuksella syventyä läkihyvä ja sen ymmärtämiseen. Siten saatettaisiin läkihyville mitä monipuolisemmin esillä ja kateksimus ja biblian historia laajemmin ja syvällisemmin läpitse läydä. Hawannollinen uuskonnon opetus saatetaan lopset, samalla kun synnin tuoma turmelus ja sen vaikuttama ihmiskunnan armon tarve ja Jumalan rakkaus syntisiin ja Hänens armon ja Kristukseen, p. Hengen vaikutuksesta yhä selvennytin Kirkastuiji heidän ajattelevissa mielissään, huomaamaan uuskoultaisen ja totisen kristillisyden erilaiset vaikutukset ihmisen perjoonallisessa elämässä, eikä kukaan väittäne ettei se olisi hyödyllistä. Ennen tätä saatetaan hawaannollinen uuskonnon opetus lapsen, joka se tavallista voimakkaammin kiinnittää hänen mieleni läkihyyn eli liettawan siitäköön ja kehittää häntä ajatteluun, wertailemaan itseään ja miehijoiteaan Jumalan Janan wauhimuksiin, ja sittä on seuraussena Vapahtajan ja armon tarve, joka hän lapsesakfin on tarpeen ennenkin ewankeliumin sana jaa ottean vaikutuksen tehdä ja opettaa Isthallisia mielijoiteita ja himoja kurissa pitämään. Siten lapsi itse tulee kokeamaan, että „ewankeliumi on Jumalan voima uuskovan autuudeksi” ja huomaa kristillisyden todellisuudeksi, joka ei ainoastaan anna raskaita welwollisuuksia, vaan tarjoaa ja antaa suloista armoa ja rauhaa ja sydämellistä iloa, joka innostaa ja vahvistaa welvoitusta noudatta-

maan. Tämä persoonaalisen omaksijumisen ja kokemusten tie joattaa lapset seisoiville kristillishydesjä ja joattaa heidät vielä langenneinakin siihen palaaamaan. Muita kouluja yksin ei woi tätä kohdin myötävaikutuksetta tehdä. Suurin on aina kodin vaikutus. Milloinkaan, ei vielä vanhanakaan eikä edes synnisjä paatuneena, lapsi unhoitaa öidin piikkulennimillinsä kanssa pitämää iltarukoukia, eikä sitä turvallisuuden ja rauhan tunnetta jonka nämä tuottavat.

Kaamattu uudelleen ja uudelleen kehottaa ajattelemaan. Wakava ajatteleminen on ensi askel herätykseen; mutta kevytmielisessä ajattelemattomuudessa useat rientävät synnisjä turmioon ja kadotuksen. Kristillisyyttä ei suinkaan waltingoita terveyjäkinen ajatteleminen; sillä ajatellessa tulevat sen opetukset ja periaatteet vaan yhä paremmin oikeoiksi huomatuksi. Ajattelevan nuorison keskuudessa ei löydy jumalankielitäjiä ja epäiliötä, mutta kyllä ajattelemattoman. Ei ajatuselämää ole kohotettu ja ellei ajatus kykene askartelemaan jalomissa ja korkeammissa asioissa, kiintyy se halpamaisiin, saastaisiin ja synnillisiin. Semmoiset ajatukset johtavat synnillisiin tekoihin. Synnin työt ja paheellinen elämä taas saattavat omantunnon rauhottomuuteen, jota ajattelematon helposti taipuu synnittämään sillä kurjalla walhelohdutuksella, jota epäiliä hänelle tarjoaa. Ajattelemattomuis ja ajatuskyvyn kehittämisen laininshöminen saattaa siis syntiin ja Jumalan pilkkaan.

Totista innostusta suunnataikouluthöhön siis tarvitaan. Ei kodiissa ja suunnataikoulussa wallitse totinen kristillinen henki, elleivät vanhemmat ja opettajat esimerkillään ja sanoillaan, Hengen fastetta kylmölleen ruoillien, juurruta totista kristillisyttä lapsiin, ei ole suurtakaan toivomista kansamme tulevaisuudesta tässä kansojen Vaabelissa. Pyhä Henki saattaa tehdä thötä las-

Ashabula Harborin kansallinen seurakunnan kristillisen nuorisoseura.

ten sydämisiä, samoin kuin aikaisienkin Minkä nuorena oppii sen vanhana taitaa, sanotaan sanonlaskussa. Jos lapset oppivat nuorena elämään ilman Herraa, tuka saa no etä he vanhempana käänthyvät; mutta niistä jotka pieniudesta jaakka ovat harjoitetut jumaliuuteen sanoo Raamattu: Jotka ovat istutetut Herran huoneessa, pitää viheriötsemänne idän Jumalamme kartanoissa. Heidän pitää wessoman wielä vanhudes sanja, hedelmälliset ja vihannat oleman, ja julistaman, että Herran onniin hurskas, minun turwan ja ei ole Hänessä väärhyttä. Ps. 92: 14—16.

J. Hirvi.

Ashabula Harborin, O., Kansallisseurakunnan Kristillisen Nuorisoseuran vaikutuksesta joku sana.

Edellä oleva kuva esittää niitä jäseniä jotka ovat tämän janotun seuran toimesta työskennelleet ja wieläin työskentelevät. Sanottu seura on ollut vaikutusjäsenen kahden vuotta Herran seurakunnan keskuudessa, tehden työtä Herran kansan kasvattamiseksi, saattaen Herran tuntoa wireille nuorison kasvattajana. Samoinpa ovat vanhempi kansakun ottaneet osaa; ja sekä puheilla että rukouksilla, seisuilla ja juoranaissilla liitoksi ja ylistyksillä käyty Herran tykö. Saakoont Herran tuli palaa eteenkinpäin Kristuksen seurakunnan jäsenissä! Tehkön wain jokainen työtä ja kauppa Herrälta saadulla leiviskällään niin lauan kun päävä on. Yö tulee jolloin ei enää voida työtä tehdä. Suljen teidät kaikei armon lapset yli maan avaruuden Herran armoihlin!

Siwan autuas Jesuksessa Wm Williamson.

Rukouksen.

(Sävel: S. K. 117.)

Mun sieluni, ruumiin', eloni
Sa, Herra, pyhitä.
Ne käytä palvelukseesi;
Mua kansas yhdistää.
Et' fielen kiittäis nimeäss'
Ja armostaasi iloiten,
Ma etä jalkan ohjaisin
Sun tahtos' poluilleen.

Mun ajatuksen ohjaile,
Taiwuta pyhytteen.
Suo elän aina sinulle,
Kun armos yhteyteen
Mun kautta uskon, kaštelen
Saatoit, ja Poikas ansiot
Niin autuudeksein antaan
Mun autit eloohon.

Sii s uusi sydän antaos,
Uus' wahwa henki suo;
Kiusauksissa tukenos
Ja puhdas syömmeen luo.
Työhösi anna intoa
Ja rohkeus, woima lahjoita,
Niin ettei waarat peloita,
Vastustet maemma.

Ja juos Herra kätensi
Myhös tehdä thötäsi.
Aut' etä suuni sanaasi
Julistais hartaasti;
Ett' oisi apuun walmisna
Kätensi, suuni neuwoais,
Rakkautes waatimuksesta,
Nöyrästi julistais.

Aut' etä riipun sanassas;
Rukoisen ahkeraan;
Ett' uskoisa ja armossas
Kasvaijin aina waan,
Ett' innolla Sua seuraisin
Ja etä heelman runsahan
Kantaisin, etten armous
Ottaisi hukahan.

Näin jäseneni kaitki oi
Sa, Herra, kähittäös.
En yksin tosin mitään woi,
Siis jonas täyttääös
Kun janoit: hamaan wanhuuteen
Ma nostan, kannan, pelastan.
Sun armous, sanaas ikuisseen
Ma, Herra, uskallan.

Jaakko Sirvi.

Synnin ja manhurskanden seurauksiasta.

Kauhistavaiset ovat synnin seuraukset. Laajalta sen vaikutukset ulottuivat. Ei löydy sitä maanosaa joissa ei olisi huomattavissa synnin tuottamia tuhoavia seurauksia. Historiat ja jokapäiväiset kokemukset osoittavat synnin tuottamista tuhoista. Tuolla näemme miehen joka on ottelussa ehkä isomman osan elämästäänsa ollut, otteleussa tavalla eli toisella synnin seurauksien kanssa. Toisessa paikassa voimme nähdä waimon ja lapsen kärstwän ääretöntä tuskaa, tuskaa johon tuskin liewithystä ainaakaan luonnonlollista puolelta löytynee. Taas kuin luomme silmäyksemme muusallepäin voimme eikä nähdä miehen kampipailevan kuolon kowien tuskien kanssa, waimon ja jälkeen jäätiwien surewien lasten läheisyhdestä ollessa. Ehkä jo näemme kuolon kowian kouristaneen sydämmeen, joten on henki eronnut ruumiista ja niin on ruumis ainaakin näennäisesti rauhoitunut ja samalla muuttunut hieman kolkossi, eikä kuulu enää walituksen ääniä; sillä walitusset ovat waijenneet. Tuskin kukaan woi kuwalla jälkeenjääwien tunteita ja ajatuksia joita jälkeen jäävä leski ja ijällisemmat lapset tuntevat. Tuntuu siltä, kuin wainajan ruumis on saapuvilla, että tuskin yksilään halajaa edes kovasti hengittiä, ettei waan hiljainen olo tulisi häirittyä. Tämämäisessä tilaisuudessa ollessa ennen synnyinmaassa oli tapana viljellä Jumalan sanaa ja hyrällä virsiä, waikkapa ehkä hiljaisella äänelläkin; sillä lohduttaen muutoin rauhatonta tuntoa ja kuluutaen muutoin hitaasti kuluva aikaa, josta woi johtua mieleen leskelle m. m.: Mihin minä itseni turwaan?

Mihinkäpäs muuhun kuin hengellisesti katsovun leskien olkaan auttajoan, josta taas woi johtua entinen elämä mieleen, ehkä seljemmin kuin koskaan ennen. Käterästi siinä kadutaan entistä elämää. Karwitaat ovat katumukseen kuumat kyyneleet jotka waltaavana valuvat ehkä muutoin jo entisten kärsimysten kautta kalpeiksi kynneille poskille. Tuosja tilasja ollessa tullaan usein huomaamaan ettei tämä olekaan liikaa jos minä kurja, joka niin syntisesti olen elänyt, jaankin huomautuksia etten enää silleen synnisjä aikaani kuluuttaisi, koska tämä elämä näyttää näin lyhyt olevan ja täynnä waaroja ja västutisia ja eiwät nähtä ainaakaan vastustus väheneväni. Ehkäpä jo wilahda mielessä ajatus: mitä onkaan tämä elämä, ja mihiin sitten joudutaan kuin töältä siirryttää. Mihin ovat sukulaisiini siirtyneet ja mihiin mahtanee minun kurja henki siirtyä täältä? Warmasti, jos tässä epäilevässä asemassa tulisi pois lähtö, ei hyvin kävisi. Sei perisijin rikkaoon miehen aseman ja sebän olisi kauheaa kuin tuskat maan koweneiji ja oloni tulisi paljoa tukalammaksi, ja jos koskaan, niin nyt kuitenkin tulee tosi eteen. Nyt ei tunto tyhdy enää paljaaseen puustavalliseen tietoon eikä ulkonaisseen harrastukseen, tavan vuorissi virsien weissiin, et; vaan nyt täytyy soada asiasta warmuuus, nyt täytyy tietää kenelle elää ja kenelle kuolee ja kenen oma todellisuudessa on; maksoi mitä maksoi, niin täytyy päästä parempaan valoon. Ja, elämän Herran Jeesus kuin huomaa tuonlaisen tunnon tilan, niin hän joko lähetää ewankeliuminsa saarnaajan hänen luokseen tahi johdattaa itsensä ewankeliuminsa läheisyhteeseen jossa sitä puhutaan ja saarnataan sitä sulosta sanaa josta alkaa elämä virrata ihmishydämmeen; sillä usko tulee kuulosta ja kuulo Jumalan sanan kautta. Ja Pyhä Henki sitte soa edelleen sellisella kirjoituksia kuinka Jumala on häntä rakastanut Bojassaan ennenkun maailman perustus laskettu oli, joka

kaikille niille jotka tahtovat jo kumalaan wanhurskauonkin oifian uskon tuntomerffi, etta ihmisen pyhän Raamatum muukaan käyttää jo ijankaikkisuuden kumalaan suuren rakkaiden itse kohtaansa, sillä niin ovat kaikki entisetkin Pyhältä Hengeltä walaistut teheet, ja niin näkyvät nykyisestkin pyhäät jo kahdattaa nykyisiäkin pyhiä siitä suuresti iloitsemaan ja tunnustamaan sitä muilenkin, joka tunnustus on niin outoa kaikille jumalattomille ja kaikille niille jotka tahtovat jo kumalaan wanhurskauella omaa wanhurskauttaan wahwistaa, eli muutoin viisastiella näitten tärkeän sisällisten asiaain kanssa; joten he kaikki kokoavat woimansa yhteen ja pitävät neuwoa kuolettajaensa jenkaltaista uskoa maan päältä pois, ja kuin ei vät he muutoin tiedä niin woimakaasti woimansa wästustaa, niin koettavat saada oikeaa uskoaa wääräksi leimata ja esittävät wäärään uskoaan niin juloisessa walossa kuin juinkin mahdollista, että kaikki saisivat uskomaan heidän eityksiaan ja pitävät wäärenä ja wästustettawana oifiaa uskoaa, jossa heillä on kaikki mailmallinen mähti puolellaan, jonka kautta he voiwat hurmata kaikki muukaansa, nekin jotka fasteen kautta on otettu kumalaan armohtenteen ja ehkä saaneet wanhemmilstaan opetuusta Jeesuksen käsikyn mukaan. Nämä ei niittäään sääli nua sielun murhaajan kähryt, waikka ehkä ovat lukeeneet Jeesuksen sanat: „joka pahentaa yhden näistä pienemmistä,“ ja julistaa heille ankaran tuomion, niin ei he siittäään välistä, vaan ovat ennen pahentaneet monta ja halajavat, wästustaen Jeesuksen varoituksia, pahentaa edelleenkin pienempiänsä ja wetää tuomioa päällensä niinkuin heidän edeltäjänsäkin ovat teheet. Mutta saatkaako se niin tehdä joka kumalaan pyhän lain kautta on herätetty synnin tuntoon siiän määrästä ettei synti on riutennut tuntoa waiwaamaan? en luule; sillä jenkaltaisesta sanoo apostoli että se laikaa synnistää ja tietienkin rupeaa yyhän Hengen

fehoituksesta armoa anomaa ja toivomaan uudistettua sydäntä puolitamaan Kristuksen oppia, kuten jokainen synnytetti, joten Jeesus saa jenkaltaiselle itsensä ilmoittaa synnitsten Wapahtajaksi; jossa taas toteutuu Jeesuksen sana: „En ole minä tullut wanhurskaita tutsumaan waan synnytää parannusseen.“ Kuono olisikin Jeesuksen seurue jos siiä itse wanhurskaat saisivat etupäästä reuhaten ylvästellä. Minä en tahtoisi sentaiseen seurueeseen kuulua, waikka mitä tuosja seurueessa luwattaisiin nautinnoksii, ja toivon että kaikki totiset Kristuksen seuraajat sanovat aiwan samoin kuin minäkin, josta on seuraufksesta ollut ja on wieläkin oleva, että he erkaantuivat itsewanhurskaista selä synnisä riehuivista jo täällä ja pyhävät taiwaassa ijäti eroissa. Käyttäen karitsaa kans' enkelten ja kaikkien ennen täältä sijirtyneitten kanssa. Halvelujaa! Ylistys, kiitos ja kunnia olkoon Karitsalle joka tapettu on ja on meidät omistanut kumalaalle kaikista kansoista ja kielistä.

J. S. S.

Puhe,

pidetty Åstabula Harborin Kansallisseura kunnan 18 vuotuisen juhlan vietossa huhtikuulla 1908 Johannes Hummerilta.

Kiitä Sieluni Herraa aina, muista armon kyllhyttä. Una mielehesi paina Jeesuksen hyvyyttä. Nämä on jolla turva luja vastaan pahan pauloja. Weisata saat Hallelujaa woitostasi taiwaassa! Arvoisat ystävät, veljet ja sisaret Kristuksessa Jeesuksessa: Meillä on tänä iltana riemu-juhla, jota olemme kokoontuneet viettämään. Tämän kuun kuidentena päävängä on kutsunut 18 vuotta sitten

tuin ewankeliumia on ruvettu suomalaisille tällä paikkakunnalla saarnaamaan, ja ewankeliumin jalka on pystytetty. Sitä iloitkaamme Herrassa ja Hän antaa sinulle mitä sinun sydämestä halajaa, Ps. 37: 3. Tositiaankin täällä ajassa on ihmisen Pojan merkkinä risti, mutta taitoavasta on se toisenmoista. Siellä saamme rististä fruunun. No niin, onhan sitä ollut tälläkin paikkakunnalla monenmoissa ristiä ja vastoin läymisiä, mutta kaikki on parhaaksi lääthynt. Kullakin häädällä ja ohdingolla on määränsä. Jumalan armo lyhentää koetukseen. Iloitkaa ja riemuittaa sitä että kaupungissa on ollut monta jotka ovat totuuden tuntoon tulleet! — ja tietysti on jotka vasta edeskin tulevat. Minä luulen, että Jumalalla on vielä omiansa jotka omistavat autuutensa ennenkun paaluunantäni svi. Ja Hän lähetää enkelinsä juurella paaluunänänellä ja he kokoovat Hänens valittunja neljästä tuulesta yhdessä taiwasten äärestä niin toiseen, Matt. 24: 31. Juutalaiset kutsutiin juhlalle paaluunalla, samoin kutsui Kristus uskowaiset taikista kansista taikissa maailman äärisjä Hänens Kriston juhlassensa. Nyt meillä svi kirfon kello, paaluunänänänä ulkonaisesti että tulkaa juhlaalle, kirkon sisällä taikuu Herran laki ja ewankeliumi, että olkaat valmiit ottamaan vastaan viimmeistä paaluunänääntä. Todellakin autuas on se palvelia jonka Herra tietää niin tehneeksi, koska Hän tulee. Meillä on nyt puolivöön aika, josta Kristus puhuu; antiKristuksen aikafausi on nyt juuri korkemimmallansa. Se vaikuttaa myösfin uskowaissiin unettawasti. Koska yllä viipyti tulisivat he taikki uneliaiksi ja makasiivat. Mutta herätesjä oli onneksi öljyä waralla, sillä usko kuitenkin vieslä oli. Jesus Kristus on sama. Hän on uskollisillessa aina ijanfaikkeesta sama muuttumatoin elämässä ja kuolemassa; heidän apuensa ja ilonsa ijanfaikkeihindestä; heidän autuutensa ja heidän kunniansa täydellishyydessä. Se olsoon

turwamme ja ilomme tämän mailman waikeissa waiheissa! Kristuksen aikakauden edellä on käynyt suuria, maailmaa täristävä tapauksia, joiden kautta mahtavat maailman valtakunnat ovat hajalle särkyneet, ja tämän aikakauden helmissä on yleinen maailman mullistus, että Jumalan valtakunta, joka ikuisi on ja katoonaton, eikä täristä taida, vaan se yksin jää seisoaman ijanfaikkeissa tunniasiassa. Jumala lupaa profetansa kautta ijanfaikkeisen taiwanan valtakuntansa ilmestykseen, joka pystyvä on, sittelin kun suiret kultistavaiset järitykset ovat maailman valtakunnissa tapahtuneet. Samassa tarjoittaa ennustus taiwanan ja maan uudistusta joka kunnianvaltakunnan ilmoantumisen edellä tapahtuu, joka ääni silloin maata järisti, mutta nyt Hän lupaa ja sanoo: vielä minä nytkin ferran tahdon järystää ei ainoastaan maata mutta myösfin taiwasta. 2 Mos. 19: 18. Minä vielä pyydän teitä raskaat ystäväni weliemi ja sisareni, että nyt jos kostajan tulee olla warowainen, ettette anna wain itstämme wietellä moninaijella ja muikalaisilla opetuksilla; sillä se on hyvä etä sydän wahwistuu armolla, ja ei joutawalla ruualla! joista ei kukaan ole mitään hyöthynt jotka nijisiä ovat waelstaneet, se on ihmisiä jäännöillä, jotka opettavat ruuasta ja wattleista, mutta ei uskosta, (Luth). Vielä sanon, että minäkin olen yksi, joka olen tämän seurakunnan kirfon laton alla palautettu raskaan opettajani suun kautta suin Herra huiji, että palaja, palaja sinun pahoista teistäsi, niin olen tullut palauttetussi, ja toiselta rawitetti minua ewankeliumin ruualla ja olen tullut rawitettu ja aina jatkuvasti rawitaan. Mutta muuta en minä voi tehdä kuin siittää; siis siitä Sieluni Herraa aina, Amen!

Onko Raamatussa siweetömyyksiä?

(Torreyn mukaan.)

Yksi Raamatun västustajien vanhimmista ja suosituimmista västowäitteistä on etta Raamatussa löytyy lukuja, joita ovat törkeitä ja siweetömiä alusta lopputuun. Että siinä on lukuja, joita kuvaavat synteitä, sellaisia, joita ei olisi viisasta erilaisten kiusijakumman edessä käsitellä, ei tarvitse kaikessa; mutta puhua selvästi törkeimistäkin syneistä, tarkoituksesta paljastaa ne kaikessa inhottawaisuudessaan sekä tarkoituksesta kuivata joku henkilö sellaisena kuin hän todellisuudessa on, ei ole siweetöntä tai törkeää. Se, onko kertomus jostakin syntistä törkeää tai ei, riippuu kolonaan sitä, millä tavalla ja missä tarloituksesta se on kerrottu. Jos syneistä kerrotaan tarloituksesta tehdä niistä pilaa tai kaunistella, selittää ja merhotaa niitä, niin silloin on kertomus niistä törkeää; mutta jos sitä tehdään tarkoituksesta kuivata ihmisen lunnastukseen tarve kaikessa laajuudessaan ja synti kaikessa inhottawaisuudessaan ja hirveydesään, sekä tarkoituksesta saada ihmiset vihaamaan ja fammoamaan syntiä, silloin ei se ole törkeää, vaan on sitä vastoin moraaliseksi terveellistä.

Juuri tässä viimeksi mainitulla tavalla kuivataan synti raamatussa. Suoruuudesta ja muistri samanlaisista syneistä puhutaan selvästi ja sanoja säästelemättä. Sen luonteijet teot ovat peittelemättä kerrottu ja niiden seuraukset on selvästi kuivattu. Mutta kaikki tämä on tehty tarkoituksesta saada ihmiset luopumaan näästä hirveistä

syneistä, ja epäilemättä onkin moni, joka on langennut tälläsiin synteihin, tullut raamatussa huomaamaan niiden inhottawaisuuden ja hirveät seuraufset, ja siten on hän saatettu luopumaan niistä juuri sen kautta, mitä Raamattu niistä sanoo.

Uhein myösken sanotaan, että „Raamatussa on paljon paikkoja joita ei ole sowelias lukea yleisölle.“ Jos tämä myönnättäisiin olevan totta niin se ei todista mitään Raamattua väistäen. Eikö parhaimmisja ja arwoikkainmisja lääketieteilijissä teoksiissa ole useita paikkoja, joita ei olisi soweiasiasta lukea yleisölle ja kuitenkin, eiwältö ne paikat ole varsin tarpeellisia? Raamattu on ojassä moraalista anatomiaa, eli sieluja koskevaa lääketiedettä ja se olisi siis juuri wajowaissus, jollei siinä kerrottaisi näitä pelottavia toisiaan itäihmisenä jellaisena kuin hän on, eikä selittäjä parannuskeinoja hänen moraaliseen eli hengelliseen fairauteensa.

Meillä on kyllin hyvä kiittää Jumalaa siitä, että Hän on näitä asioita raamattuun kirjoittanut. Esimerkki lähethy Roomalaisepistolan ensimäisessä luvussa paikkoja, joita ehkä — jonkin mielestä — eiwät olisi varsin sopivia yleisön edessä luettavaksi; mutta juuri ne paikat ovat olleet juurimmaista arvoista, ewangeliumin pääyhdintä lukuun ottamatta, pakanaaksoille, ja ne ovat pelastaneet monta niinkutsutuissa kristillisissä maissaakin, kauheista ja inhottavista syneistä.

On kysyty kristityiltä, josko he uskaltavat ottaa Raamatun ja lukea ensimäisestä Moosoksen kirjasta paikkaa jossa puhutaan Onan'ista. Ei ehkä olisi aiwan viisasta lukea sitä yleisölle, mutta mitä yksityis-lukemiseen tulee, on juuri yllämainitun kertomuksen lukeminen ollut monelle hyödyksi ja pelastukseksi.

Myösken sanotaan: „Raamatussa on paljon asioita, joista ei voi puhua siweellisten naisten läsnäollessa, he-

rättämättä heissä lanhua. Tuli silloin sallia naisten lukea kammiossaan sitä mitä he häpeäisivät kuulla muiden läsnäollessa?" Epäilemättä niin tulee tehdä. Löytyy kirjoja, joita jokaisen naisen tulisi lukea kammiossaan, jotka, jos mitä luettaihin jossakin seurassa, saisivat hänen jätätkääni huoneen häpeästä palavrin poskin. Tarkoitan lähetieteeellisiä teoksia. On kerrassaan ihme, että muka hyytämöväiset miehet tai naiset tekivät wältöksiä niin lapsellisia kuin tämä.

Raamattu ei ole suosittu kirja prostituutioon laitoksesta, eikä missään siweettömyyden ja poheiden peitsjä, jota vastoin kirjat, jotka koettavat todistaa että raamatut on täynnä siweettömyyksiä, ovat niissä varsin suosittuja. Epäiweielliset kansaluokat, niin miehistö kuin naisistokin, olivat evertti Ingerjollin hartaista ihailijoita. Niwan huomaamattaan nämä Raamatun vastustajat kuitenkin usein paljastavat wilpillisyhtensä ja ulkoluullisuutensa. Ingersoll esimerkki, Raamatun törkeysistä puhuesaan, moitti raamattua sitä, että siinä puhutaan noista inhottavista teoista „ilman wähintäään leikkisilläytä!“ Toisin sanoin, ei hänellä olisi mitään sitä vastaan että raamatussa puhuttaisiin näistä asioista, kunhan vain tehtäisiin pilaa syystä. Mutta Jumalan tilatos, se on juuri sitä, mitä raamattu ei tee, vaan sitä vastoin se makavasti kuvaa hyvin ja asettaa sen eteenmme kaikessa inhottavaisuudessaan.

Gräs mies, joka moitti Raamatua juuri näistä samoista asioista, suostui olemaan oikeudessa asianajajana eräällä kustantajalla joka oli sytteessä siweettömän kirjallisuuden julkaisemisesta ja joka kyllä olisi rangaistukseen ansainnut.

Gräs toinen mies, joka myös oli tunnettu Raamatun mestustaja ja joka tapasi waatia kristityitä lukemaan yleisölle sellaisissa osia Raamatusta, joiden sanottiin olewan

epämoraalisia, löydettiin itsemurhan tehneenä eräässä Bostonin hotellissa, wierellkäin naisen kanssa, joka ei ollut hänen vaimonsa.

Juuri se henkilö joka sanoo: „Raamattu ei ole sowelias kirja nuorisoille, sillä se on täynnä jaostajuusia,“ ja joka ei loisi ettu ihmisiötä luksivat näitä muuka huojoja osia raamatuista, antaa luettelon juuri niistä paikoista joita hän ei sano haluavan ja ihmisten lukea ja käskee lukea jopa esijä ja lukea ne. Ulkopuolalut! Todellisuudessa he vihaavat raamatua sentähden ettei se tuomitsee hyvin ja siten saattaa heidät leivottomiksi hyneissään.

Kaikeilla asianhaarat lukuun ottaen löytyy raamatussa paikkoja, joita ei ole ehkä aiwan viisasta kaikellaisen kulttuurimman edessä lästittelä, mutta juuri ne löhdät ovat parhaiten tarpeellisia niille, joille Jumala on ne tarloitettanut. Lapset, joka saa Raamatullisen kasvatuksen, tulee parhaalla tavalla tietämään juuri sitä mitä hänen jo hyvin varhain tulisi tietää, suojeleutseen niiltä vaaroilta, jotka ympäröivät häntä. Lapset, jolle opetetaan kaikeilla raamatun kertomukset kokonaan ja täydellisesti, tulee mahdollisimmin kuin kukaan muu olemaan vapaa niistä poheista, jotka kuluuttavat oikamme poikain ja tytöjen jopa muorten miesten ja naisten henkilö ja ruumiillisista voinista. Tätä vastoin lapset, jonka ainoana henkilönä rawintona on kevytmielininen kirjallisuus ja keskustelu on helpoin saalis mietteliäville. Sen jälkeen helpoimpia lannkeemiseen ovat ne, joita Raamatun laiminlyömisä kautta ovat jääneet tietämättömyyteen elämän salakareista, joissa väijywät ulapalla purjehtijaa ja joihin hän moi jouluja jo alkumatkallaanfin. Olkoon siis raamattu - nuorisot, miesten ja naisten käsisä ja luettavana, mitä yleisimmin sitä parempi. Se kyllä wiepi wääräin rauhan ihmisieltä, eikä salli hänen surutonna hyvinä nukkua, mutta se on tällä rauhan, rauhan Jumalassa, näytää oikean pyhyyden

tien, varottaa meitä syynnin salakareista ja ojottaa meille oikean voimanlähteen välittääsemme kaikkea tuij pa-
haksi näkyh.

S. Hirvi.

Waimajain muistolle.

I.

Matti Huhtala.

Kaujon syvistä riweisistä ovat suomalaisen siirtokanjamme pojat ja tyttäret lähtösin, melkeinpä poillekukselta. Tämä on totto varsinakin niihin nähden, joita noin puoliskolmatta vuosikymmenttä takaperiin aineellisten olojen pahotuksesta syrityivät Suomi-emon helmosta näille lännen meille, rötoisilta kunnailta uusille ja uutoihin osoihin. Harvoille iäistö läpäistään oli Suomi-äiti, aineellisista rikkauksista puhumattakaan, antanut mitään tietopuolisista kasvatuksista, paitsi mitä isä ja äiti, itse samalla tavoin vanhempiensa opettamana, hykenivät lapsilleen antamaan. Siuri se ei toisaankaan ollut, mutta puiteellisuudestaan huolimatta se luku- ja parhaimmassa tapauksessa kirjoitustaidon ohella sisälssi sen mikä aina tuli si olla kaiken kasvatuksen perustuksena, niinittäin tiedon Jumalasta kaiken luojana ja ylläpitäjänä, hyvän edesauttajana ja palkitijana ja pahan estäjänä ja rankaisijana. Se sisälssi tiedon Jumalan rakkaudesta syntiisiin, hänen pelastusneuvostaan Äristuksen kautta ja hänen ihmeellisestä voimassista atuestaan hädön aikana. Tämä tieto, joka vanhimman valiuuttavalla, hydämeen käyvällä rakkaudella, monissa waifeissa kokemukisja toteksi ja lohdutusta antavaksi huomattuna jo varhaisesta lapsuudesta kodissa hydäneen kylwettiin, ei suinkaan jäänyt waikuluksetta.

Se waikulitti luottamuksen Jumalaan, luottamuksen ja uskon, joka on perustus sille järkihtämätönmälle festävyydelle, rehellisyydydelle ja oikeudellisuudelle, joka on ollut kansalleemme ominaista. Täten varustettuna on moni siirtokansamme jäsenistä ponnistusia hyvän itsekasvatuksen ja akterian työn kautta kehittänyt itsään ja kylhyjään ja kartuttanut tietojaan korkeammalle tunnustuksen muoruudestaan saakka ainakin parempia ulkonaisia etuja nauttinut amerikalainen towerin ja niin saanut tunnustusta ei ainoastaan kansalaistemme vaan myöskin muunkielisten keskuudessa.

Matti Aleksanderin p. Huhtala,
jonka kuwan tässä luvjoille esittämme, oli yksi tämmöisistä

kansamme pojista, jotka toimelaisjuutensa ja tunnollisjuutensa vuoksi ovat haluttua ja luottamusviroisia, niin hyvin tunnallisuissa toimissa kuin siirtolansamme edistystyriennoissakin. Hän oli synnyntynyt Ma-Seuraajoella huhtik. 5 p. 1860, ja tuli Amerikkaan v. 1883, aluksi Ohion valtioon, josta kuitenkin jo samana vuonna muutti jo silloin suomalaisten perjävaikkana tunnettuun Carbon'm hilikaivospaikkaan Wyomingin valtiossa. Tällä meni hän heinäk. 7 p. 1888 avioliittoon Ida Brosin kanssa fotojen Karijoelta. Tämän avioliiton on Suomala suunnannut seitsemässä lapsella, joista wanhan tyttär on kuollut ja viisi poikaa ja yksi tytär ovat elossa. Vuonna 1892 muutti hän perheineen Hannaan, jossa on sittenmin ajunut. Tällä joutui häntä maalisk. 28 p. tapahtuneen toisen laivoarajähdyksen uhraksi, ollen kuollessaan 47 v., 11 kk. ja 23 päivän ikäinen. Paitst waimoa ja lapsia jäi wainajaa suremaan ijäkäs isä ja sisar Suomessa.

Seurakunnallisessa työssä oli wainaja aina etumaisen joukossa, puuhaten väsymättömällä innolla seurakunnan hengellisen ja aineellisen puolen waurastumisesta. Hannasta oli wainaja kauvan aikaa seurakunnan eimiehenä, ollen siinä toimessa kuolemaansa saakka. Hänen esimiehiäsyntensä aikana siirrettiin Hannaan Carbonin suomalaisten entinen kirkko, joka hyvin täyttää paikakunnan tarpeen siinä yhteesä. Rajotettu tila ei jollि meidän luetella kaikkia niitä luottamustoimia, joita wainaja hoiti ja oli hoitanut, mutta jo sekin, että hän kuollessaan oli seurakunnan esimies, Hannan U. M. W. of A. Liittoon kuuluvan thömiesten yhdistyksen vaikaliisosaston sekä Suom. Loukkausapuuhdistyksen rahastonhoitaja, ja Hannan koulupiirin koulujohdon esimies, todistaa, että hän omäsi paikakunnan kirkkilla tahoilla jakamattoman luottamuksen. Pääasiassa hänestä hänen toimestaan

saatiin Hannan ennen tavallinen kahdeksaluokkainen koulu yhdeksälukuja sekä, että ne joista opintiellä tahtovat käydä korkeammalle, tavallista kansakoulun oppimäärää, ovat tilaisuudessa juorittomaan kotikylässään ainaakin korkeakoulun ensiluokan kurssin. Siilikaiwosalalla oli wainaja saattonut huomiota ansaitsewan kokemuksen ja kätevyyden. Hän esim. johti Hannan n:o 3 kaiwannon alkamisen eli aivaustööt ja tunsi tälle alalle kuuluvat aistat käytännöllisesti paremmin kuin useat virallisen thöniointajan tuottaneet.

Luonteeltaan oli wainaja hystävälinen, sivistynyt ja waatinaton, mutta periaatteissaan hyvä; käytösfeltäään hiljainen, wakava ja harvapuheinen, mutta milloin hän puhui, puhui hän wakaumuksesta ja asiaa perinpohjin harkittuaan ja hänen sanoansa saattoi aina luottaa. Näiden luonteen ja ominaisuuksien takia täyti niidenkin, joille hän, luontensa taustana ja perustuksena olevan wakaan uskonnillisuuden vuoksi olti vastenmielen kuitenkin antaa hänenelle tunnustuksensa. Tuntuwan aukon jätti hänen kuolemansa, erittäinkin seurakunnan toimihenkilöjen riiveihin ja warmasti häntä muillakin tahoilla kaipaussella muistellaan. Jospa olisi paljon hänen kaltasiaan miehiä nuoren julkupolwen keskuudessa niin silloin saatetaanme luottamuksellä katsoa kansamme tulvaisuuteen.

Wainajan maalliset jäännökset saatettiin suuren saattojoukon seuraamana viimeiseen leposijaansa Hannan hautausmaahan maalisk. 31 p. 1908. Leväköön hän rauhassa! Muistonja on kauan säälytä Wyomingin suomalaisten keskuudessa.

J. S.

II.

Carl W. Blom, joka kuoli tapaturmaisesti, joutuen kaatuwan puun alle Briggjoniissa, Dre., viime juhannuspäivänä, kesäl. 24 p. 1908, oli hän siiitä Herran hajalla ajuvan ja kilvoittelevan seurakunnan jäseniä, jotka hän viiine vuoden ajalla on pitkän ja moni vaiheen juoksun jälkeen armpalkan, ijan kaikeksen elämän ja rauhan nautitsemiseen tuttunut. Moni vaiheinen oli wainajan elämä ulkonaisessaakin juhteessa, mutta siitä on tämän kirjoittajalla ainoastaan puutteelliset tiedot. Wainaja oli syntynyt Alla-Torniossa 29 p. syysk. 1831. Nuoruudessaan oli hän joitaan vuosia merellä, joutuen m. m. kerran englantilaisten wangiksi kun nämä wenäläis-turkkilaisen jordan aikaan retkeiliivät Suomenkin rannikoilla. Amerikaan siirtyi wainaja v. 1881. Ensiksi asui hän maanviljelijänä Poinsettiassa, Etelä-Dakotas ja noin 4 tai 5 vuoden ajan, josta sittemmin siirtyi kauemaksi länteen, lävistäen aina Astoriaa ja saakka, jossa kuitenkin isteeviä vähynyt vaan vähemmän ajan. Briggjoniissa lähellä Pendletonia, otti hän sittemmin maan, jota viljeli ja jolla asui. Niissä seuduun on hän ollut 20 vuoden paikoille. Kuollessaan oli wainaja 76 v., 6 kk. ja 25 päivän ikäinen. Vähimpänä omaisina jää häntä juremaan leski, kolme poikaa ja yksi tytär. Viimeiseen lepoonsa saatettiin wainajan maailjet jäännökset Crease-woodin juom. hautausmaahan, kesäl. 26 p. 1908.

Wainajan vielä Suomessa ollessa oli Jumalan p. Henki saanut seisauttaa hänet siivä syntijuokkussa, jota luonnon tilassa oleva ihminen maestaa ja saattaa hänet synnin ja Jumalan vihan tuntoon ja niin herättää hänet suruttomuuden unesta ja valmistaan hänen sydämerjä latkeran latumukseen ja synnin surun kautta ille wapaalle Jeesuksen Kristusken armon evankeliumille, johon wainaja sitten kaiken ikänsä toivon ja perusti, Herran aposto-

lin kautta antamaa kehotusta seuraten. Vanhaa teidän täydellinen toivonne siihen armoihon, joka teille Jeesuksen Kristusken ilmestykseen kautta taritaan (1 Piet. 1: 13.) Tämä armo oliskin wainajalle kaikki kaikessa; se oli hänen ainoa kerskauskensa. Armosta omisti hän autuntensa ja luottamuksensa Herran armoiliseen ja hyvään johtoon. Oli, ollen moni vaiheisen kokemukseen kautta elämän myrskisiä mahdistettu sillä että wainaja oli huomannut Herran janan ja lupausten kaikkisa waiheissa ja tiloisissa pitävän paikansa, horjumaton. Houska oli luulla wainajan puhuvan näistä asiaista kokemattomalles useinkin kummalliseljä tuntuwan Herran johdatuksen tarkoituksista. Kokeneen tarkeudella osoi hän puheensa Jumalan jaan kiinnittäen, puhua mitä erilaissimistä kokemuksesta kristillisyyden alalla, n. k. rististä, kiusauksista ja waiwoista, jotka kristityä kohtasivat; Hengen voiman, armon ystävällisyhden, sisäisen ilon ja sielun rauhan nauttimisesta, yhtä hyvin kuin hengellisen waiwaisjuuden, monimmattojuuden, kylmyyden ja pensyden tuntemisestaakin. Monesti näistä asiaista wainajan kanssa festustellesan tuntui minusta kuin olisi hän osannut katsoa sydämeen, niin tarkean osasi hän kuvertata kristityn kokemukseja. Mutta kaikkien näiden kokemusten, tuntemisten ja tilojen taakaa osasi hän nähdä ja esittää toisenkin nähtäväksi, niin että sydän osiekin rohkaistui ja lämpeni, jumalan kaikki-hyvään tarloitukseen uskowaisen omaksi hyödyksi. Sydämeen kähwästi hän puhui miten Herran juuri siten nöyrhyttää, alas painaa ja heikontaa wanhaa ihmistä ja esitää lihaan luottamasta ja kuinka hän puhdistaa oman wanhurskauden huonosta ja johdattaa ja opettaa uskowaisista yhä wapaammin Kristusken anjeron luottamaan ja hänen armoonsa kaikessa mitä kristilliseen elämään tulee, tyhymään ja yksin häneen kaiken turvansa paneamaan.

Wainaja, waikkakin wanhuudesta vapisewa läsi wai-keutti hänen kirjoitustaan, oli ohkerä kirjeentwaihtaja ja usein hän „Auttajaankin“ kirjoitti kuin se alkoii ilmestää. Samaa, mitä hän enimmäiseen puheli sisäljivät kirjeetkin. Saakoot muutamat, hänen hengellistä läsitystään kuvataivat, otteet hänen kirjeistään tässä sijasta. Suhi-tuulla w. 1906 kirjoitti hän kirjeessään Auttaja-lehdessä:

„Olemme tännekin saaneet Pääsiäis-ilo iehiä, ja olemme hyvin tyhityväiset niihin. Sydämen halulla ovat uskowaiset lukee sen siällön, koska se on sitä terveellistä oppia jota Jeesus ja Hänensä apostolinsa julistivat. Kaikki kuin ei ole uskosta Kristuksen päälle on synti Jumalan edessä, näkyvönpä se kuinka launiilta tahansa omissa tai muiden silmisä. Armosta te olette autuaaksi tulleet, uskon kautta, ja ette itse teistänne, Jumalan lahja se on, ei töistä ettei yksikään itseänsä kerstäisi, sillä ei yksikään tunne isää waan poika, ja kenen poika tahtoo sen ilmoittaa. Sen sielun, joka uskossa omistaa Kristuksen wanhurskauden ja sotinto-ansion ewankeliumin sanassa, sen sielun puolesta. Kristus astuu isän eteen sanoen: Tämä sielu uskoo minun ja minä olen hänen puolestaan täytänyt lain ja käräjintä Hänensä siassaan ja tämä Kristuksen ansio sitten uskowaisselle omaksi luetaan.“

Seuraavan vuoden tammikuussa tämän kirjoittajalle osoitetussa kirjeessä lausui wainaja:

„Jahmeelliset ovat Herran tiet. Monesti uskowainen sielu päättelee että tiensä wie hänet turmioon, waan aikaa voittain, kun hän Herran edessä tutkii Hänensä salattua taroitustaan, puhkeaa sielu wielä sen huomattuaan kiittäen sanomaan: Hyvä on, Herra, että minut näyrhytit, että minä sinun säätyjä oppisin. Ikuiski tahtoa (uuden ja wanhan ihmisen) ovat meissä niin lähellä toisiaan ettemme aina tahto huomata nijitä erottaa. Wälistä sielu päättelee kylmhyyttä tuntiesä, että minä me-

nen sanan, niin kyllä saan mitä tarvitseen. Mutta jos hän tässä luottaa tuohon wanhaan minään, niin eipä hän sanastakaan mitään saa ja Herra näin opettaa hänenelle, että se on minun armoni ja henkeni joka sinussa sanan eläväksi tekee — — — — — Kristillisyhden alalla olen siis entisessä mielessä ja Jumalan johtatus on ollut kanssani; sillä läsiinssä on Herra minutkin phältänyt. Kun Herra on meidän paimenenamme ei meiltä mitään hyvää puutu, jos waan uskon turwalla Hänessä phymme ja fallimme Hänensä tahtonsa tapahtua. Tästä seuraa sota meissä, sillä lihan halu on kuolema, mutta hengen halu on elämä ja rauha; mutta kuin me olemme uskonkautta wanhurskaisti tulleet, niin on meissä rauha Jumalan kanssa, Herramme Jeesuksen Kristuksen kautta. Minä, ehkä heikko Herrasä, hymmärrän tilas etta sinulla on waikaa työ edessä; waan laskeudu Herran eteen, phytäen etta Hän awais juusi ja antais viisauden. Sanaa tulee seliänä jaarnata, eikä katsoa ihmismielä, ja welsjeni rakas, phydä uskon rukousella woimaa erotaksesi kaikista kemuista, joissa tahdotaan yhdistää Kristusta ja Besialia.“

Eräällä lähetysmatkallani lähjoitin wanhukselle Stefan Prätoriusen Uuskowaisista Hengellisen Aarre-aitan ja pari kuitta myöhempin kirjoitti hän minulle seuraavaa:

„Sydämen sulimmat liitokset sen aarre-aitan edestä! Minä sanon Jumalan ja ihmisten edessä, etten ole kohdannut yhtään muuta firjaaa, jossa olisi minun selvää raa-matum selitystä, ja kuin tulisin loppupuolelle, jossa puhutaan kristityn kärsimisestä, niin minä ilosta itkin, ettei toisinaan tahtonut tulla luuustakaan mitään. Niin, rakaas weli, lue sinäkin sitä sillä minä tiedän etta kaikein, jotka Jumalaisesta Jeesuksessa elää tahtovat pitää wainoa kärsimän.“

Jumalan sanasta ja ev. luterilaisesta tunnustuksesta poikkeavia läsityskantoja vastaan oli wainaja kiiwas,

ja pohjan perissä ja sittemminkin sieltä muuttaneen, enim-mäkseen Iaestadiolaisen käsitryskannan omaksuvan kansi keskuudesja eläneenä, oli hän paljon saanutkin kähdä tais-telua tässä juhteessa. Joskin wainaja noissa taisteluissa oli kasvanut hieman kritikaaliseksi, oli hän kuitenkin niiden kautta joutunut yhä huolellisemmin tutkimaan Herran sanaa ja itseään, ja niin ollen olikin ne syventaneet hänen uskonelämäänsä. Kiiwaasta luontestaan oli wainaja kuitenkin sangen herkkämielin, joka ilmeni waini-nki hartauskolouksissa. Niissä istui wainaja enimmäkseen lähestä saarnaajaa, tarkkuudella seuraten jokaista sanaa. Enimmäkseen, erinomattainkin saarnaajan julistaessa Jumalan rakkudesta västähkoistakin syntistä kohtaan, tai puhuttaessa hänen johdatukestaan ja avustaana mur-heesja, ristisä ja kiusauksissa, kotoon pääsemisen toivois-ta ja taimaan tunnian ihanuudesta, wuoivat kyyneleet wainuksenilmistä, waikkaan onnellisuuden hymy kir-kasti kasvoja, ja milloin Jumalan henki antoi saarnaajan esittää joitakin näistä ikuisista totuuskista tavallista woi-makkaammin ja sattuvammin, ei wanhus woinut itseään pidättää vaan puhkesi sanoihin: „woi! woi!“ „suuri on Jumalan armo!“ „sepä se onkin ainoo toivo,“ „se on totta!“ „Nin on,“ „Jumalan sana on sielun ruoka,“ „tai-waaseen on ikävä,“ v. m. Paperille pantuna eiwät nro hundahduksit tosin waikuttavilta näytä, mutta hartaus-fokouksissa oli mihin ylentävä, joskus melkein yliuon-nollinen waikutus; sillä ulkon sisällisestä liikutuksesta wärjewä ääni ja kolo hänen olentonsa todisti näiden huudahduksien lähteenä sydämen kylyhydestä, ilman teeskentelyä, ja ne myöskin todistivat, että wainajan ar-wosteleva, oppeja tutkiva mieli ei ollut wähintäkään es-teenä hänen lapjelliselle ilolleen ewankesuumin armoar-teista. Persoonallisesti, työllä ja puheella ahkeri waina-ja tehdä Herran huoneen hengellistä ratennustyhötä, mut-

ta aineellisillaakin varoilla oli wainaja niinkuin kristitylle jopii, wähistä varoistaanfin aulis avuostonaan seurakuntaa ja Jumalan valtafunknan thötä. Mitä wikoja, er-hetyksiä ja puutteellisyuksia, joista ei ihminen woi vapaa olla, wainajalla olikin, jäävät ne huomaamattomiksi hänen hartaan uskonsa ja wakaan kristillisyytensä rinnolla. Muistellessa häntä täythy sydän riemuissijella tiitollisju-della Herraa kohtaan, joka wainajalle oli semmoisen kywyn ja laajat suonut. Niin kun wainaja elämällään jo eläessään todisti Herran sanan totuutta, niin todistaa sitä hänen muistosakkin. Hänen waiheensa ovat todistusena Herran sanan totuudesta: „Tolka Herran päälle uskaltawat, ei he lankee, vaan pyhyvät ijankaittisesti niin tuin Sionin vuori.“ Ps. 125: 1.

J. H.

III.

Koska tämän Kalenterin toimittaja huomautti mitä olisi kirjoitettava Kalenteriin ja m. m. mainitsi elämä-ferrallisia kertomuksia toivottavaksi kirjoituksiksi, niin a-jattelin minäkin kertoa jonkin elämäkerrasta minä olen fuillut mainitusta asiastä.

Grässä ihanassa seuduussa armasta hyvinmaatami-me asui eräs perhe joita oli kai 4: jä henkilöä: isä, äiti, po-ka ja tytär. Eläinä tällä mainitulla perheellä, niinkuin ehkä monella muullaakin, ei ollut aiwan myötaista synnyin maasammekaan, vaan waiwat ja mastukset piirsi-wät leimanja heihinkin. Sitten tuli heilienkin mieleen tämä maa ja niin siirryttiin tänne maahan foettamaan miten täällä elämä menestyi. Nuoren tyttären mieli oli myös riutennut tekemään tänne joten hänkin oli ke-hoittonut wanhempiaan lähtöön ja niin saavuttiin tähän

maahan, ja mitä ihme kuin västukset siirtiyivät myös sin mainittujen muaaja. Jonkin kuuauoden jälkeen tärne jaapumisen fairastuiwat molemmat lapset jotenkin tu- kalliseen tautiin, joten wanhemmillä ei ollut juuri hör lepoa, päävästä puhumattakaan, jolloin olt tehtämä wälttämättömiä työtoimet lomahetkiin, jonka saatvat fairailta. Ja isän täytyi sitäpaitsi käydä ulkona töissä, etiä voisiivat suorittaa ne suuret ulosmenot joita fairastus heiltä wei. Tytär viikkoja fairastettuaan alkoi tointua silsi ettiä oli pystyällään vaan poika pyysi heikkona ja useat ajan olivat tuskat kouviakin. Mutta kuinka olkaan, tanti uusiin- tui tyttärensä ja äitiikin oli jo niin väsynt ja waiwaantu- nut yöllisestä rajatuksesta ja valvomisesta hnnä muista jännittävistä oloista, etti täytyi heittäytä ylioteen oma- ni, joten ei ollut siinä perheessä muita kuin isä seisoallaan. Tytär heikkoni ja alkoi tuntea woinansa wähnenemistä ai- no siinä määrässä etti halusi puhdistaa tuntonsa tunnu- tamalla ormaiille wanhemmilleen etti saisi wakuuttuksen armosta ja anteeksi annosta niistäkin eredhylkjistä joita hän oli tehnyt wanhempiansa kohtaan. Ja kyllähän sen arvoaakin, etti wanhemmat jotka wanhemman rakkaudella kohtelivat lapsiansa, eivät voi olla wakuuttamatta hei- kolle lapselleen anteeksi antawaissuudesta, m. m. oli hänelle tullut sekin mieleen kuin hän oli kehoittanut rakkaita wanhempiaan tähän maahan siirtymään ja näkemään näin suuria västukseja täällä wieraalla maalla. Saatuansä to- dellisen wakuutuksen tuntoonsa armosta, sai hän jo vähyt- tuta murheessa ja waiwassa iloikin joka myös tuotti tun- tooon suurempaa hythyväishyyttä jonka johdosta ei kruunak- kaan walitusta kärjivän huulista, eipä edes silloinkaan kuin kuoleman kylmä ja kova koura kouristaa nuoria sy- däntä niin kovasti etti sen hengen täytyy siirtyä täältä Abrahamin helasmaan, jossa taas toteutui meidän Herram- me sana: „joka uskoo minun pääßeni, ei hänen pidä kuole-

mata näkemän ijanlaikkeistä,” maan ainoastaan ajasiestei, joten tämänkin tapauksen johdosta jaa seurakuntamme tosi hengelliset jäsenet iloita, ettiä on taas seurakunnas- tamme siirrynyt yksi wärjin nuorena sinne missä ei mil- loinkaan wanhetä. Wainaja olisi ollut mielessään wieso täällä rippikoulussa vaan Herra tieki parhaaksi wiedä juoraan sinne kouluunsa jossa on parempi opettaja, joten siellä parhaiten opitaan. Ahkeria oli wainaja ollut sen ajan jonka hän täällä viipyi näissä kouluisissa, joten meil- lä olisi wainajasta siinäkin suhteessa oppimista ja johon elämän Herra myös kehoittaa meitä jälkeen jääneitän.

Tyttären poistututua alkoi äitiikin tointua ja wesi näyttää myös paranewan waikka oli monesti hyvin epä- tietoisessa tilassa niin kowin pitkän fairautensa aikana. Kova on siis kuoleman koura ja ankarat syynnin seurauk- sen jäljet. Kuuka woiakaan oikein sitä kuwailla? Kuuka tietääkään laikki tuskat ja waiwat joita langenneet lapset saavat täällä ajoisa kärjää, jonka tähdien onkin tosi on- nellen se joka uskossa Wapahtajaansa Jesukseen jaa nuk- kua ja siten siirtää ajasta ijanlaikkeisunteen, wapautua ajan waiwoista ja syynnin kiusauksista jotka usein täällä ahdistavat meitä.

J. H. Seimonen.

IV.

M i i n a S i l k k i l ä .

Mä nukun haawoin Aristuksen, Mi- puhdisti mun syntisen; Eloni kau- nistuskeni, On Herra, weres kuolosi.

Lahdomme tehdä pienen huomion kirkollisessa kalen- terissamme kuvaassa nähtävän wainajan elämästä. Müiina

Sirkkila syntyi Alajärwellä, Vaasan läänissä Suomessa uskowaisista vanhemmista vuonna 1887, elokuun 18 p. Noin toista vuotta sitten siirtyi vaimoja Amerikkaan Biwabikin Minnesotan valtiossa, jossa kaupungissa asui jo silloin vaimojaan 4 sisarta. Suomessa kaipaavat vaimoja lähinnä isä ja äiti. Hän voipui rauhollisesti kuole-

Minna Silttilä.

man umeen uskossa Vapahtajaansa Biwabikissa heinäk. 21 p. 1908, joten isänsä oli vaimo 20 vuotta, 11 kuukautta ja 3 päivää. Hän muutti siis ijanlaikuisuuteen parhaassa nuoruuden isässä, jättäen jälkeensä laajan tuttavapiirin.

Mikä tämän vaimojaan elämässä on enemmän huomioiden otettava, on se että hän oli kuten moni nuori toisten maailmallis-mielisten nuorukaiden houkutushestä tullut maailman ja syntien teille, jopa eksyhyt nykyhaikasten jumalanpilkkajien seuraan. Ja vaikkaa se onkin nuorilla

jeisoa vastaan sitä taiwaaseen huitowaa turmelusta johon aitamme moriso — erittäin näillä tienoin — on waipunut. Sydäntä järkeviä kertomuksia saa usein kuulla vanhemmista miten lapsensa ovat heitä herjanneet. Neliännen käsky riikkominen on suuresta määrästä, joka kuului: „Kunnioita isäänsi ja äitiäsi.”

Vaimoja, jonka elämästä tässä olen ruennut kertoamaan, ei kuitenkaan mennyt ijäisyyteen epäuskon turjasja tilasja. Toisin ajallamme löytyy niitäkin epäuskon sankareita joita ei kuolemakaan saa kuohistumaan, vaan menewät kuolemasse röyhkeä pilkan itä huulillaan.

Kuolin vuoteellaan, jolla hän tuli mahaamaan pittemmän aikaa, tapahtui muntos vaimojaan sielun tilasja, ettu ennen kuolemaansa hän tunnusti uskonsa Vapahtajaan ja kaipasi pian kotiin pääsevänsä Jeesuksen Iro.

Kirjoitin tämän pienen kirjeen toisille nuorille varoitukseksi: Muistakaat neliästä käskyä, sillä siinä on lupaus!

M. S.

V.

S u j a n n a E l i n a Q u n d g r e n , o. s. Härö, syntyi vuonna 1877 talollisvanhemmista Wähän Kyön pitäjässä W. I. Saaden vanhempainsa huolellisen hoidon ja kasvatuksen aina vuoteen 1896, jolloin kuolema korjasi rakkaoi äitiinsä, joka samalla oli melkein ainoa oikia rakastaja ja kasvattaja. Jo nuorena äitiinsä kuoleman jälkeen tähti hänen ottaa huostaansa koko talouden emäntymys sekä nuoremman veljenjä hoito. Vuotta myöhemmin kuoli isänsäkin. Melkein heti isänsä kuoleman jälkeen saapui wanhempi sisarensa miehenjä kanssa kotiin Amerikasta ottaen huostaansa tilan hallitushuollet, jol-

loin wainajasta tehtin työn raskaan raataja. Mutta jo 1898 myytiin tila tavaroinen huuhtokaupalla, perillisten saatimutjestä. Sen jälkeen muutti wainaja Amerikan Yhdysvaltoihin wanhemman sisaren ja seurassa. Vihitään avioliittoon 24 p. kesäl. 1899 nuoren miehen F. A. Lundgrenin kanssa Ironwoodin kaupungissa, Mich.

Wainaja aina ihailti luontoa sekä sen moninaisuutta. Tämä, sekä miehenä waarallinen työskentely kaiwan-noisja, jaikin toimeen että hän suurella rakaudellaan ja kauniilla esitystaidollaan sai kumppaninsa juostumaan maanviljelyseen. Vuonna 1902 muuttivat he yhdessä

Sanna Eliina Lundgren.

pienokaisensa Vilyn seurassa omalle maatilallensa Tamareckin, Minnesotan valtioon.

Siellä kuoli Sanna Eliina helmikuun 11 p. 1908 lapsivuoteessa werenvuotoon, jättäen jälkeensä puolison sekä 2:si lasta, nimittäin tyttären Vilyn, 7 vuotiaana ja

pojan Franklin 1 vuoden vanhana. Wainaja kuollessaan oli 8:jan lapsen äiti, joista kahdet oli kaksiset, vaan kuolleet nuorena.

Enpä woikkaan minuta, vaan toivotan keveät mulat haudalleen. Levätköön rauhassa!

Jäseni ja lasten puolesta F. A. Lundgren.

Kesäkoulu Hannassa.

Kalenterimme lukijoissa lienee monta, jotka eivät paljonkaan tiedä kansalaistemme yhteisyrinnöistä täällä luommonkin puolessa karussa ja kolossa Wyomingissa; tuskipa ainakaan uskoisivat täällä suomalaisista kesäkoulua toimeen saatavan. Tosinhan ei sitä hommatta saatavaan, eikä aiwan wähällä hommallakaan; mutta kuitentin saatamme nyt lukijoille esittää kuwan viime-kesäisestä kesäkoulustamme.

Eräään sunnuntaina keväät-talvella jumalanpalvelukseen päätyihä sen asian johu keskusteltavaksi esitti ja heti valittiin pari miesta tiedustelemaan missä määrin tuuma saisi wanheimpain suosiota ojakeen. Nämä kävivät ympäri paikkakunnan suomalaisissa taloissa ja tulos oli sangen suotuisa, kansalaiset, varsinkin lasten wanhemmat näyttivät olevan terässäon innostuneita asiaan. Mutta kuinkas kävi? Kuulutettiin kolous opettajan hankkimista ja muiden asioiden päättämistä warten, ensimäinen, toinen ja kolmaskin, mutta niihin ei juuri ketään, paitsi varsinaisista hommaajia, saapunut ja näinä taas eivät uskalaneet mitään yksitseen päättää. Wähemmästäkin se jo „noffa nolpahtaa“, sanotaan, arwaahan sen, ja niinpä miehemmekin aikovat jo heittää koko asian si-

seen, pettymys oli näette sitä karvaampi kun tiedustelurefleitä oli niin hyvinä toiveisjä palattu; mutta olipa joukoja yksi, John Salo, joka oli muita itsepintaisempi, eikä wieskään hellittänyt. Hän nyt lähti muorostaan talosta taloon kiertämään; mutta hän toisten epäonnistumisesta viisastuneena otti mukaansa muistitarkojan ja työnä, merkitti muistitun vanhempien nimet joita lopputiivat koulua kannattamaan, ja koulun pantawien lasten lufumiärän ja kerääji samalla enjakuun maksut. Rahoja kerätyikin niin paljon, että uskallettiin jo päättää koulu alettavaksi ja niin tuli asiasta lopuksiin tosi.

Korkeakoululainen H. Hirvi kutsuttiin Rock Springs-iistä opettajaksi. Opettajalle maksettiin 50 doll. kuukaudessa, josta palkiosta hänen kesäkoulun lijaksi oli myöskin pidettävä engl. kielen iltakoulua kolmena iltana viikossa, kaksituntia illassä. Osoanotto viimeksi mainittiin oli kuitenkin yhtä laimea kun se oli kesäkoulunkin mutta koulu kerran alulle päästäin, oli se runjas ja yleinen.

Lapsia kävi kesäkoulussa kaikkiaan 56. Tietyistä ei noin suurta joukkoa mitä erilaisimmissa kehitysasteilla olevia lapsia, saattanut pitää koulussa yht'aikaa, jonka vuoksi nuoremmat ja vähemmän kehityneet kävivät edellä ja kehittyneet matkalla jälkeen puolisen joten koulua tuli pidettyä 8 tuntia päivässä, iltakoulua lukuunottamatta; mutta ettei työstää sitte ollut näkyvää tulostakin, osottaa se seifka, ettei isommat oppilaat, maikkaa heillä ei koulun tullessa ollut mitään tietoa Suomen kieliä opin alkeista kaan, osasivat kaikesta Suomenkielen sanaluoista tai muutuksista ja saattoivat jotenkin virheettömästi kirjoittaa koko pitkiä cinesirjoituksia, merkiten lauseen jäsenet, alukset, maineen, kohteen, lijännöt ja määräjät aivan paikalleen; ennätyks, joka tuntuu siitä uskomattomalta, ellei ota huomioon, että lapset johonkin määrin tunsiivat engl. kieliopin, joten he helpommin saattoivat oppia suomenkielen.

Huoman koulussa koulun teitäni, 1908.

Koska sisälwuun harjotukseen ja katekismuksen ja biblian historian opiskelemiseen käytettiin enemmän aikaa kuin tieli-opin ja muiden aineiden, niin ei ennätyks niissä ole miöhökään wähäiseltä arvattava.

Kuivamme kejäkululaistä on otettu seurakuntamme jiewässä pitkä kirlossa. Monta siinäkin on pienoisaista, joista warmasti wanhemmat paljon toivowat ja joita he juuresti rakastavat. Pian joutuvat ne ajat jolloin nuo jamaiset lapsit itse kohdaltaan astuvat elontajsteluihin; aita jolloin he itse purtensa elämän ulapalle läskewat. Kuuka silloin ohjaa heidän purttansa? Niinastaan se, ken taiken elämänsä pitävyytä tuohon taustalla olevaan kuivässä ja lampujen kohdalla hieman piiloon jääneeseen ydänlauseeseen, „Me tahdomme paivella Herraa,” woi Hänen johdollaan, jolle tuuli ja meri ovat kuulisiaiset, elämän ja laskarit väältää ja onnellisesti Hänen turvisaaan ikuisen rauhan rantaan saapua. Muistakoon wanhemmat tämän ja sen mukaan lapsiaan kasvattakoona!

Toivoo sovii, että vastaakin saisimme kyläämme kejäkoulun. Ei siinä uhrakuksellista hukkaan mene.

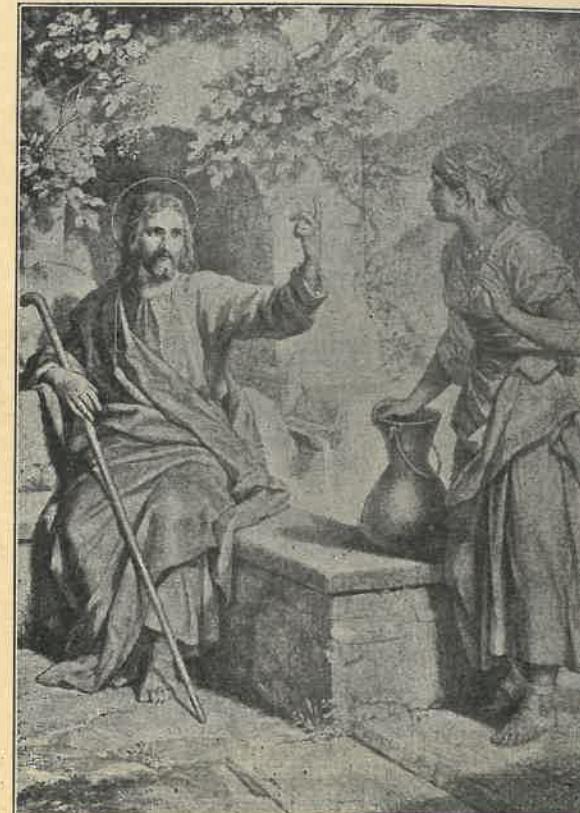
Muissakin paikassa valtioshamme on kansalaisten kesken ollut kejäkoulu-harrastusta. Diamondvillesä oli koulu 25 oppilaalla lähes 3 kuukauden ajan. Frontierissa ja Rock Springsissä on pidetty jonkin verran matkujen puolesta wapaata kejäkoulua.

— o — i.

Sionin ilo.

(Psalmi 126.)

Kun Herra päästäää wangit Sionin
Kuin unta näkeväät me silloin oomme;
Ei löydy ivertaa tälle ilosle:

Sionin ilo.

— Hän armahduksen antoi tuomioomme!
Sik's suumme fäytetähän naurulla,
Ja kielemme on täynnä riemua.

Sik's silloin pakanoissa janotaan:
„On Herrä suurta heille tehnyt; siksi
Kun suuria Hän teki kohtahamme
Me oonme käyneet jangan iloisiksi;
Ei itsestämme, armostansa waan,
On riemu meillä — Hänén teoistaan.“

Tää päästö, anteeks' anto, vapahdus
Laps' mieltä, syvä Hartautta antaa,
Ett' Israeli taittaan Herralle
Turvaijin mielen woipi phynnön kantaa: —
Kuin wirrat eteläsjä, Herramme,
Sä käänsit, käännä wankeutemme.

Kun ihmetöin sää ennen kansasi
Punaisten meren läpi johtain säästöt
Surmasta, sekä yli Jordaniin
Tavalla ihmeisellä samoin päästöt,
Nin woimas tielä suojaaksemme suo,
Sen kautta pelastus ja apu tuo.

Ne jotka kyyneleillä kylmävät
Saa riemuin niittää, se on sana Herran.
Waike siemen ittein ulos wiedähän
Jollola jaadaan tuoda lyhteet kerran,
Ja kansa Sionissa riemuitsee
Ja huokaus, murhe heitä pakenee.

Jaakko Hirvi.

Sisällyys:

Sisältö

	Sisältö
Ulkolauje	5
Kalenteri-joasto	7
Ew. Luth. Kansalliskirkon johtofunta	19
Kansalliskirkokunnan papit ja aseunpaikat	19
Joululahja, kirj. M. Kiwi	21
Wuoden waiheesja, kirj. M. Kiwi	23
Vanhurskauttaminen Kristuksessja, kirj. J. C. R.	29
Jouluterwehdys phille, kirj. M. Kiwi	33
Luota Luujaas kristifanja, runo, kirj. H. Hirvi	39
Harlemin jeurakunnan johtofunta	42
Lapsen rukous, runo, kirj. J. Kähkö	43
Suomi-äidin lapsille, kirj. H. S. A.	45
Seukujen neljänkertainen woi-huuto, kirj. D. Ruot- halainen	48
Puhdasoppijuuden merkitys Lutherialaisen kirkon fe- hitykssessja, kirj. P. Wuori	58
Kristus turwamme, runo, kirj. G. H.	65
Sunnuntai Wittenbergissä, C. H:sta suomenji J. Hirvi	66
Kansalliskirkokunnan alustava kokous	76
Kansalliskirkokunnan 10:s wuojskokous Calumetis- ja, Mich.	77
Wuojskertomus Kansalliskirkokunnan 10:sjä wuojs- kokouksessa, kirj. Wm. Williamson	88
Saarna, jonka pitä past. Wm. Williamson A. A:n 10:sjä wuojskokouksessa	97
Luomistöistä, kirj. E. Huikka	104
Sananen jeurakunnallisesta lastenkasisvatus ihosta, kirj. J. Hirvi	116

Sivu

Ashtabula Harborin, O., KansallisseuraFunnan Kristillisen Nuorisojuran valitutuksesta joitu sana, kirj. Wm. Williamson	125
Rukoukseni, runo, kirj. J. Hirvi	126
Syynnin ja vanhurskauden seuraauksista	128
Puhe, Johannes Summer	131
Ondo Raamatussa siweetömyyksiä, kirj. J. Hirvi	134
Wainajain muistolle:	
I. Matti Suhtala, kirj. J. H.	138
II. Carl W. Blom, kirj. J. H.	142
III. Kirj. J. H. Heimonen	147
IV. Maima Sifflä, kirj. M. S.	149
V. S. E. Lundgren, kirj. J. A. Lundgren	151
Kejäkoulu Hannassa, kirj. —o —i	153
Sionin ilo, runo, kirj. Jaakko Hirvi	156

Kuvat:

Past. M. Kiwi	2
Joululahja	20
Vanhurskauttaminen Kristuksessa	28
Harlemin seuraFunnan johtokunta	41
Martti Outerus	68
Filip Melantron	72
Ensimmäinen KansallisFunktionsförening Nock Springs'isjä	75
Edustajat KansallisFunktionsförening 10:ssä vuosikoulujensa	87
Ashtabula Harborin KansallisFunnan Kristillisen nuorisojuran	124
M. A. Suhtala	139
Maima Sifflä	150
S. E. Lundgren	152
Hannan kejäkoulu	155
Sionin ilo	157